

Conferentie-avond seksuele educatie voor ouders

‘De drempel voor ouders is hoog’

De opkomst van ouders op de conferentie was ‘hoger dan verwacht’

ORANJESTAD — Ruim 80 ouders en kinderen kwamen gisteravond naar de laatste avond van de conferentie Ban Papia Tocante Sexualidad in Cas di Cultura. “Een hoge opkomst”, zegt Gino Goeloe van het Wit Gele Kruis. “Deze groep is het moeilijkst te bereiken. De drempel om naar deze conferentie te komen is voor ouders het hoogst.”

door onze verslaggever
Jackeliene Geeve

Na docenten en deskundigen uit het vakgebied, was het gisteravond de beurt aan de ouders om zich te laten informeren over het nieuwe lesplanpakket op alle scholen van Stichting Katholiek Onderwijs Aruba (Skoa). “Skoa kiest er voor om veel tijd te nemen voor de lancering en

officiële seksuele educatie betreft. Dit jaar wordt tijd besteed aan voorbereidende werkzaamheden, maar vanaf volgend schooljaar zal seksuele voorlichting een vast onderdeel vormen van het lesplanpakket op alle scholen van Stichting Katholiek Onderwijs Aruba (Skoa). “Skoa kiest er voor om veel tijd te nemen voor de lancering en

voorbereiding” licht Goeloe toe. “Het is nieuw op het Aruba en mensen moeten wennen. Snelheid is in dit geval niet duurzaam en het trainen van docenten is van noodzakelijk belang om dit succesvol door te voeren.” Daarom zal eind dit jaar een deskundig ervaringsteam uit Nederland naar Aruba komen om ‘trainers te trainen’. “Deze trainers zullen hun kennis overdragen op SKOA-docenten. Centraal zal staan hoe je de lesstof aanpast op de leeftijdsgroep en welke manier je gebruikt om de kennis op een onderwerp waar een taboe op ligt over te brengen”, zegt Goeloe.

Drempel

‘Let’s talk about sex baby’, met dit nummer van de Amerikaanse hiphopgroep Salt ‘n Pepa opende de directeur van het Wit Gele Kruis de conferentie. Ouders, kinderen en sprekers werden verzocht mee te dansen om de sfeer ‘losjes en open te maken’. “Dit is niet vanzelfsprekend”, zegt Vicky Oleana Vos, van Fundacion pa nos Muchanan. “De Arubaanse cultuur en opvoeding vormen een hoge drempel om thema’s als seksualiteit thuis bespreekbaar te maken.”

Vervolg op pagina 3

‘Het beste veld van Aruba’

ORANJESTAD — Er werd eerst een balletje getrapt voordat het officiële deel van de opening van het kunstgrasveld van voetbalclub Brazil gisteravond startte. Ex-profvoetballer Aron Winter en enkele World Coaches vlogen over het nieuwe veld met een veertigtal Arubaanse, jonge voetballertjes. Kadeyn Dirksz (13) vindt het leuk. “Wij zijn misschien niet de beste club, maar wij hebben wel het beste veld van Aruba.” Winter gaf, als ambassadeur voor de Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond (KNVB), de aftrap van de kick-off van het veld. Het programma bood, na het volkslied en een folkloredans, een toespraak van Leo de Hartog van de club, argumentatie van de sponsoring door KNVB en Philips (die de belichting op zonne-energie voor rekening neemt, red) en speeches van premier Mike Eman, sportminister Richard Visser (AVP), infrastructuurminister Benny Sevinger (AVP) en minister van Financiën, Mike de Meza (AVP). Voordat er met de glazen geklonken werd, strekten ook de volwassenen de benen met een partijtje voetbal.

Zeker 20 doden bij aanval winkelcentrum Kenia

Foto: Simon Maina/AFP

NAIROBI — Schutters hebben vandaag het vuur geopend in het exclusieve winkelcentrum Westgate in de Keniaanse hoofdstad Nairobi. De schietpartij is mogelijk het werk van terroristen, dit heeft het Keniaanse ministerie van Binnenlandse Zaken vandaag laten weten. Getuigen spreken van een hevig vuurgevecht, explosies en rook. Mogelijk is er met granaten gegooid. Volgens het Keniaanse Rode Kruis zijn zeker twintig mensen gedood. De hulporganisatie verwacht dat het dodental zal stijgen. Het winkelcentrum Westgate, omschrijft zich op zijn internetsite als ‘veilig en rustig’. Het bestaat sinds 2007 en is geliefd bij buitenlanders en rijkere Kenianen. Op de afbeelding is een politieman te zien die een baby in veiligheid brengt, terwijl er naar verluidt nog zeven mensen gegijzeld worden, nadat de schutters zowel het winkelend publiek, als het personeel van het winkelcentrum hadden beschoten. In ieder geval werd één ander winkelcentrum uit voorzorg gesloten.

Zie ook pagina 13
‘Schutters vallen winkelcentrum Kenia aan’

Verdachten direct betrokken bij moord Wiels

WILLEMSTAD — Drie mannen zijn gisteren aangehouden die direct en indirect betrokken zijn bij de moord op Helmin Wiels bij Marie Pampoen afgelopen mei. Daarnaast nam het team diverse spullen in beslag die belangrijk zijn voor het onderzoek. Dit werd gistermiddag bevestigd tijdens de door het Openbaar Ministerie (OM) ingelaste persconferentie over de ontwikkelingen rond deze zaak.

De aanhoudingen vonden plaats tijdens verrichte huiszoekingen bij twee adressen in Koraal Specht en bij een huiszoeking in Cubaweg. De huiszoekingen werden geleid door het OM en uitgevoerd door de agenten van het Korps Politie Curaçao in samenwerking met hun collega’s van het RST en Douane Curaçao. Ook de Koninklijke Marechaussee was bij de onderzoeken aanwezig. Het gaat

hier om de mannen B.C.A.F. (42) alias Nini, D.F.J.D. (24) alias Pachèn beiden afkomstig uit Koraal Specht en de Nederlandse man J.D.C.B. (28) alias Yuyu. F. werd in zijn woning aan de Kaya Chi Ku Cha in de boeien geslagen, D. werd bij zijn oma thuis in de Kaya Sakadó opgepakt en B. werd in de Cubaweg opgepakt. Daarnaast is ook de tante van D. opgepakt, maar zij werd later weer

vrijgelaten, aldus bronnen. Tevens zijn twee woningen aan de Kaya Kitrin in Koraal Specht en een woning aan de Seru Loraweg binnengetreden. Daar is niemand opgepakt, aldus Schoop. Volgens de woordvoerder zijn diverse spullen, zoals drie vuurwapens, mobiele telefoons, een computer en documenten in beslag genomen. Hij kon echter niet zeggen bij welk adres de spullen zijn gevonden. Wel kon hij bevestigen dat de drie vuurwapens bij één adres zijn gevonden.

De mannen worden allemaal verdacht van betrokkenheid bij de moord op Wiels en de moord op Raúl ‘Bolle’ Martinez, huurder van de

vluchtauto gebruikt bij de moord op Wiels. Schoop legt verder uit dat twee van de aangehouden mannen direct betrokken zijn bij de moord op Wiels en dat de andere man hen zou hebben aangestuurd om de moord uit te voeren. Daarnaast blijkt dat twee van de drie opgepakte mannen (direct) betrokken zijn geweest bij de moord op Martinez. Welke verdachte bij welke moord betrokken is en wie de coördinator van de moorden was, kon Schoop in het belang van het onderzoek niet zeggen. “De verdachten moeten nog gehoord worden. Om te voorkomen dat hun verklaringen worden beïnvloed, kunnen wij nog niet veel zeggen over wie wat

heeft gedaan.” Volgens bronnen is F. degene die D. en B. de mannen heeft aangestuurd om Wiels en Martinez te vermoorden. B zou de zoon zijn van een voormalige autoverkoper en de verdachte Monica Bergonje, die gisteren onder voorwaarden werd vrijgelaten. Er kunnen geen verdere mededelingen worden gedaan over het brein achter de moord op Wiels, aldus de OM-woordvoerder. Het is in ieder geval al bekend dat er indicaties zijn, wie de opdrachtgever(s) is/ zijn van de huurmoord op de politicus. Meer dan dat, kan niet publiekelijk gemaakt worden, zegt Schoop.

Vervolg op pagina 6

‘400.000 kilo afval naar Selikor gebracht’

WILLEMSTAD — Omstreeks half één vanmiddag was er reeds 400.000 kilo afval bij het afvalverwerkingsbedrijf Selikor afgeleverd.

Dit laat mede-initiatiefnemer van de grootschalige schoonmaakactie ‘Curaçao Clean Up’, Dolfijn FM-presentator Maarten Schakel

trots weten. “Ter vergelijking, een Boeing 747-toestel weegt 178.000 kilo.

Het was dus een waar succes te noemen aangezien er tussen de 1700 en 2000 vrijwilligers mee hebben gedaan.” Voor de grootschalige actie is zowel jong als oud gemobiliseerd om het eiland van ‘Westpunt tot

Oostpunt, op maar liefst 35 verschillende locaties te ontdoen van zwerfvuil en illegaal gedumpt stortvuil. Behalve aan wal, waren er ook tal van onderwaterlocaties die grondig onder handen werden genomen door een groep van 80 duikers in totaal.

Vervolg op pagina 6

‘Noord-Korea beschiet Russisch schip’

VLADIVOSTOK — De kustwacht van Noord-Korea heeft vandaag een Russisch vissersschip beschoten in de Japanse Zee. Dat heeft althans de Russische eigenaar van het schip gezegd.

Niemand raakte gewond bij de beschieting met automatische wapens en lichtkogels. Het schip, de Altai, raakte niet beschadigd. De Noord-Koreanen gingen

ook aan boord van het schip en ondervroegen de kapitein. De eigenaar van het schip spreekt van een grove schending van het internationale zeerecht. In plaats

van de bemanning van het schip te waarschuwen, werd volgens een woordvoerder meteen het vuur geopend.

Volgens het Russische persbureau RIA Novosti was het schip met een lading krab onderweg van het Russische Zarubino naar Zuid-Korea.

Speciale editie Ban Vota

Amigoe brengt vandaag een extra editie uit vanwege de verkiezingen: Ban Vota. Vergelijkbaar met vier jaar geleden is deze bijlage bedoeld om mensen enthousiast te krijgen om te gaan stemmen en ter informatie. Op een aantal thema’s zijn de programma’s van de verkiezingspartijen met elkaar vergeleken. Ook hebben de partijen op 21 stellingen/vragen gereageerd met alleen ‘voor’ (pro) en ‘tegen’ (contra). *Amigoe* hoopt dat deze editie een bijdrage levert en van hulp kan zijn bij het stemmen op 27 september.

deze week:

Internationale wielervederbaan in Damacora

Meer zorg, tijd en aandacht voor het gezin

‘Overleven in sneller wordende maatschappij’

the plaza Vanavond live on stage **Tsunami** van 21:00 t/m 0:00

Geopend de gehele week van 8.00 am - 01.00 am
Tel. 583-8826

TE HUUR
Landelijk gelegen appartement achter St. Cruz, (Boton).
Zwembad, WIFI, wasmachine en droger, gas, TV aanwezig.
Alf. 1200,- pm. Excl. Water en Electra.
Info tel: 733-3322

Verzekeringen Pensioenen Hypotheken

ASCA
ASSURANTIE SERVICE CENTRUM ARUBA N.V.
Dienstverlening met een persoonlijk karakter

Tel. 582-2720 • Fax 582-0200
Beatrixstraat 34 • Oranjestad
email: insurance@asca.aw

STICHTING BLOEDBANK ARUBA

CLOWN Doctors Aruba

Cell: 731-0289
clowndoctorsaruba@gmail.com

de Arubaanse Badminton Bond
Is op zoek naar sportieve volwassen leden die op dinsdagavond en op donderdagavond willen komen spelen. De speeltijden zijn van 20.00 uur tot en met 21.30 uur. Meer info: sbwedstrijden3@gmail.com. of bel met 587-3253/565-7021.

Riolering verstopt ??

Wij verhelpen iedere verstopping van afvoeren in en rond uw huis, appartement, hotel of bedrijf.

Ontstopping met hoge waterdruk of met moderne freeseapparatuur ook voor het legen van uw septic-tank.

PIPE CLEANING SERVICE

7395555

Ook afvoer inspectie met kleurencamera's

Evesham A.V.V. (in liquidatie)
gevestigd op Aruba

Bij besluit van de Bijzondere Algemene Vergadering van Aandeelhouders gehouden September 18, 2013 is besloten de vennootschap te ontbinden onder benoeming van ATS Management N.V., gevestigd te Lloyd G. Smith Boulevard 62, tot de vereffenaar.

ATS Management N.V.
De Vereffenaar

Vind jij ook dat Aruba beter verdient?

INFORMATIEDAG
Maandag 23 september houdt MEP een Nederlandstalige informatiedag voor iedereen die op de hoogte wil zijn van de aankomende plannen. Omdat wij het belangrijk vinden dat ook onze Nederlandstalige bewoners goed op de hoogte moeten zijn van de huidige situatie en onze ideeën om bepaalde problemen goed op te lossen, organiseren wij speciaal voor iedereen die geen Papiamentu spreekt een Nederlandse informatiedag. Kom gezellig langs voor een paar interessante informatieurtjes waar we verschillende onderwerpen bespreken. Graag tot ziens!

MAANDAG 23 SEPTEMBER | 4:00 PM - 7:00 PM
PLAATS CLUB DON BOSCO, NOORD (OP HET TERREIN VAN DE SANTA ANA KERK)

f /MEPofficial
WWW.MEP.AW

ARUBA MERECE MIHOR

mep

THE CINEMAS
thecinemas.aw Valid till September 25

AT RENAISSANCE	AT PASO HERENCIA
THE WORLD'S END daily: 5:15 8:15 matinee: 11:30 late show: 11:30 NEW R	THE WORLD'S END daily: 7:00 9:30 matinee: 12:00 late show: 11:30 NEW R
BATTLE OF THE YEAR: THE DREAM TEAM daily: 5:15 8:00 matinee: 12:00 2:30 late show: 11:00 NEW PG-13	BATTLE OF THE YEAR: THE DREAM TEAM daily: 5:45 8:45 matinee: 2:45 late show: 11:30 NEW PG-13
INSIDIOUS CHAPTER 2 daily: 6:45 9:15 matinee: 11:45 late show: 11:45 PG-13	INSIDIOUS CHAPTER 2 daily: 7:00 9:30 matinee: 12:00 late show: 11:30 PG-13
WE'RE THE MILLERS daily: 5:45 8:45 matinee: 12:15 2:45 late show: 11:30 R	WE'RE THE MILLERS daily: 6:00 9:00 matinee: 3:00 late show: 11:45 R
GETAWAY daily: 6:00 3:30 matinee: 1:00 3:30 late show: 11:30 PG-13	GETAWAY daily: 9:45 matinee: 12:00 late show: 11:30 PG-13
ONE DIRECTION: THIS IS US daily: 5:30 3:00 matinee: 12:30 3:00 PG	ONE DIRECTION: THIS IS US daily: 5:00 2:30 matinee: 12:30 3:00 PG
RIDDICK NL daily: 8:30 matinee: 11:45 late show: 11:45 R	RIDDICK NL daily: 7:15 matinee: 11:30 late show: 11:30 R
PLANES 2D daily: 4:30 2:15 matinee: 12:00 2:15 PG	PLANES 2D daily: 4:45 2:30 matinee: 12:00 2:30 PG
THE SMURFS 2 2D daily: 12:15 2:45 matinee: 12:15 2:45 PG	THE SMURFS 2 2D daily: 4:30 2:00 matinee: 12:00 2:00 PG
THE BUTLER daily: 8:00 matinee: 11:15 late show: 11:15 PG-13	BLUE JASMINE NL daily: 5:00 7:15 9:30 matinee: 2:45 late show: 12:00 PG-13

Matinee: saturday & sunday | Late show: friday & saturday

Pelican Adventures

a leading tours & watersports company in Aruba since 1986, has the following job opportunity

ADMINISTRATIVE ASSISTANT ACCOUNTING

Requirements

- Education level: MBO or equivalent
- Computer knowledge/ Preferable EXACT, and Quickbooks
- Accounting background
- Must be a team worker

We offer

- A pleasant working environment
- Attractive remuneration
- A great opportunity to develop your skills

Kindly bring your application to: Pelican Adventures N.V., J.E. Irausquin Boulevard #232, Oranjestad. Or email to: pelicanadv.exec@setarnet.aw
Applicants must be Aruban or have a valid working permit.

Aruba Animal Shelter
Cats and Dogs awaiting Adoption

www.arubaanimalshelter.com

Divi/Dutch Village

If you want to be part of the dynamic team of the Divi/Dutch Village: here is your chance!

ASSISTANT HEAD HOUSEKEEPER

REQUIREMENTS:

- Minimum 5 Years in similar position
- Vast computer knowledge of Housekeeping Operations
- Formal Supervisory Training
- Computer Knowledge
- Fluent in English, Spanish, Dutch and Papiamentu
- Good Leadership Skills
- Good Communication Skills
- Outgoing Personality
- Strong Physical Condition
- Strong Guest Relations

ASSISTANT CHIEF ENGINEER

REQUIREMENTS:

- Minimum 5 Years in similar position
- Extensive experience in development and implementation of preventive maintenance, energy management programs.
- Hold an electrician license or equal.
- Hold air-conditioning contractors license or equal.
- Skilled in the maintenance
- Skilled in the maintenance of commercial refrigeration equipment, ice machines, chilled water systems and commercial air-conditioning.
- Formal Supervisory Training
- Computer Knowledge
- Fluent in English, Spanish, Dutch and Papiamentu
- Good Leadership Skills
- Good Communication Skills

We offer: Competitive wages, attractive benefits, a good working environment and opportunity to grow.

Apply at the Human Resources Department located at Tamarijn Aruba Beach Resort
J.E. Irausquin Boulevard #41
Tel: 525-5241
From Monday to Friday
8:00 am - 1:00 pm
2:00 pm - 5:00 pm
Or at our e-mail address: hr@megaresorts.com

COLOFON

Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V.
Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368

Bilderdijkstraat 16
Postbus 323, Oranjestad, Aruba

Directie:
Sigrid Hammelburg
arubadirectie@amigoe.com

Redactie:
Sharina Henriquez (coördinator)
Alex Laclé
Linda Reijnders
Jackeline Geeve
Mirte de Rozario (corrector)
arubaredactie@amigoe.com

Administratie:
Zulaika Kelly (abonnementen)
Grecia Willems (advertenties)
adminaruba@amigoe.com

Opmaak:
Zulma Kock
avisoaruba@amigoe.com

Verkoop:
Tiziana La Torre
tlatorre@amigoe.com

Distributie:
Zulaika Kelly, Zulma Kock
abonementaruba@amigoe.com

Kantooruren:
Maandag t/m Vrijdag 8.00am-4.30pm

Bankrekeningnummers:
Caribbean Mercantile Bank #20651903
Banco di Caribe #81027801

Klachten over bezorging?
Mail naar
klachtenaruba@amigoe.com

COLOFON

Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V.
Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368

Bilderdijkstraat 16
Postbus 323, Oranjestad, Aruba

Directie:
Sigrid Hammelburg
arubadirectie@amigoe.com

Redactie:
Sharina Henriquez (coördinator)
Alex Laclé
Linda Reijnders
Jackeline Geeve
Mirte de Rozario (corrector)
arubaredactie@amigoe.com

Administratie:
Zulaika Kelly (abonnementen)
Grecia Willems (advertenties)
adminaruba@amigoe.com

Opmaak:
Zulma Kock
avisoaruba@amigoe.com

Verkoop:
Tiziana La Torre
tlatorre@amigoe.com

Distributie:
Zulaika Kelly, Zulma Kock
abonementaruba@amigoe.com

Kantooruren:
Maandag t/m Vrijdag 8.00am-4.30pm

Bankrekeningnummers:
Caribbean Mercantile Bank #20651903
Banco di Caribe #81027801

Klachten over bezorging?
Mail naar
klachtenaruba@amigoe.com

Turtug Aruba

(sporen van) een zeeschildpad gezien?
Bel TURTLE HOTLINE : 592 93 93

Caribbean Sea Jazz Festival Aruba

OCTOBER 4 & 5, 2013
RENAISSANCE FESTIVAL PLAZA

GEORGE BENSON :: EL GRAN COMBO DE PUERTO RICO :: JOSÉ JAMES
WILLY GARCIA :: GIOVANCA :: BEARDYMAN :: MARQUESE SCOTT
LEVI SILVANIA :: LUCI & THE SOUL BROKERS :: THE GROOVEHUNTERS
IVAN JANSEN (HORIZONTE NOBO) :: SAZON CUBANO :: ACOUSTIC SOUL :: GUALAO
ROBERT JEAN D'OR :: BAMBU :: LIVE XPRESSIONS :: KROSS-HART PROJECT :: SCHOOL OF MUSIC

PRE SALE US\$50.00 :: DAY TICKET US\$65.00 :: VIP US\$150.00

TICKETS AVAILABLE AT: PLAZA BOOKSHOP, SUPER FOOD, WEMA, CLIFFIX, EL GALLO ROJO, MOOMBA, PANADERIA LA ESPIGA DI ORO AND DE PALM TOURS ACTIVITIES DESKS.
VIP tickets can be ordered online or call: +297 592-5150

FOOD COURT WITH 9 DIFFERENT RESTAURANTS

ARUBA
VIAJES
REINA BEATRIX
DELTA
SUPER FOOD
InselAir
Hertz Lease

FONDS PODIUM KUNSTEN
PERFORMING ARTS FUND NL
Stichting Caribbean Jazz

caribbeanseajazz.com
A Purple Entertainment Group production.

Digicel BUSINESS

PARTNERSHIP WITH CREDIBILITY

We at Digicel know your business is unique, and we are here to work with you. We have an extensive portfolio in IP PBX, Cloud Services, Borderless Networks, Video Conferencing and much more to provide customized business solutions. We are also the only telecoms company on Island with Avaya and Cisco Gold Partnerships and have local certified staff to meet your meet your business needs.

AVAYA CONNECT Gold Partner
CISCO Gold Partner

Create a lasting business partnership today.
Call (297) 522 2225 or
email: ICTAruba@digicelgroup.com

www.digicelaruba.com

Tijdens conferentie seksuele educatie door docent

“Praat met de kids. Zij willen het!”

ORANJESTAD — ‘Zodra een kind vragen gaat stellen over seksualiteit, menstruatie of seksueel overdraagbare aandoeningen (soa), is hij of zij er klaar voor’. Dat antwoord kreeg een leerkracht die tijdens het congres ‘Ban Papia tocante sexualiteit’ eerlijk toefag het moeilijk te vinden om een moment te kiezen om met seksuele educatie te beginnen.

door onze verslaggever
Mirte de Rozario

“En dáárom is dit congres zo goed, want we kunnen wel aan seksuele educatie willen doen, maar we hebben wel de medewerking nodig van de leerkrachten”, aldus directeur Gino Goeloe van het Wit Gele Kruis donderdagavond tegen *Amigoe*. In de grote zaal zaten ongeveer 150 leerkrachten, deze opkomst zag Goeloe ook de andere dagen. Hij is er blij mee, want het betekent dat seksuele educatie toch de verdiende en hoognodige aandacht krijgt. Op het congresprogramma van de leerkrachten stonden onder andere een presentatie van het tienermoederproject (daarover schreef Ami-

Enkele boeken als voorlichtingsmateriaal tijdens de conferentie.

goe al op 11 september), de ontwikkeling van pubers, de noodzaak van seksuele opvoeding en de vragen die de Kindertelefoon van jongeren krijgt. In de hal van Cas di Cultura stonden diverse tafels met boeken, folders en andere voorlichtingsmaterialen. Allemaal om de leerkrachten van informatie te

voorzien om in hun klas te kunnen gebruiken. Tijdens de vragenronde bleek uit de reacties uit de zaal dat de leerkrachten wel degelijk interesse hebben in het onderwerp, maar dat ze het toch lastig vinden om dit in de klas als les te geven. Zoals een vrouw in de zaal opmerkte: “Ik ben zelf

moeder van een kind van tien, en thuis vind ik het al lastig om over seksualiteit te beginnen, laat staan in mijn klas.” Dat beaamde één van de gastsprekers in een reactie op deze vrouw. “Kinderen, ja zelfs kleuters, zijn nieuwsgierig naar het lichaam van jongens en meisjes, van zichzelf en van

elkaar. Het zijn vooral volwassenen in hun omgeving die niet goed weten hoe ze hiermee moeten omgaan en het dus maar niet bespreekbaar maken.” Daphny Tecklenborg, directeur van de Kindertelefoon greep deze opmerking aan om een oproep te doen: “Praat met de kids. Zij willen het!” Ze gaf aan dat de Kindertelefoon al veertien jaar lang elke maand een top drie maakt van onderwerpen waarover ze de meeste telefonische vragen krijgen. “Seksualiteit staat elke maand op één. Relaties en de thuissituatie staan

op nummer twee en drie.” Over seksualiteit, zo legde ze uit, komen vragen zoals ‘ben ik er klaar voor om gemeenschap te hebben’, ‘waar kan ik anticonceptie halen’, ‘na hoeveel dagen kun je de morning-after-pil nog slikken’. “Maar we krijgen ook vragen van negenjarigen die hebben gezoend, ontdekten dat ze dat toch wel lekker vonden en zich afvragen hoe ze dat tegen hun mama kunnen vertellen.” De Kindertelefoon herkent dus het taboe dat bij volwassenen leeft en stelt dat kinderen daar toch behoefte aan hebben om erover te praten.

Lespakket

Een presentatie over een lessenspakket voor klas 5 en 6 (basis) en klas 1 en 2 (voortgezet onderwijs), dat wel op de agenda van de conferentie stond, ging niet door. Want ‘de afbeeldingen in de lesstof zijn niet goedgekeurd door Stichting Katholiek Onderwijs Aruba (Skoa), die als eerste deze officiële seksuele educatie wil implementeren op haar scholen. Zij vinden de afbeeldingen te heftig en dat moet eerst worden aangepast’, vertelde de organisatie van de conferentie aan de zaal. Twee stagiaires uit Nederland zijn belast met het aanpassen van het pakket. Zij waren aanwezig bij de conferentie en kwamen op het podium om kort uit te leggen dat ze gesprekken voeren ‘in het veld’ om te weten wat ze aan het pakket moeten veranderen om wel akkoord te krijgen van Skoa om het lesspakket in de klas te gebruiken.

Voorlichting opleiding accountant op universiteit

ORANJESTAD — De Universiteit van Aruba informeerde studenten en studenten in spe van de opleiding tot Accountant Administratieconsulent (AA) afgelopen donderdag over de studie. De opleiding komt voor uit een samenwerking tussen de Financieel Economische Faculteit in samenwerking met het LOI in Nederland.

Er was een gemêleerd publiek aanwezig, bestaande uit enerzijds studenten die de opleiding al volgen, en anderzijds geïnteresseerden. De hoofdspreker van de voorlichtingsavond was de heer Ramphis Tromp, manager Accounting, Compliance and Reporting bij Ernst & Young. De heer Tromp is gestart met zijn bachelor opleiding bij de Financieel Economische Faculteit om vervolgens in Nederland de AA opleiding te gaan volgen. Opvallend in zijn uiteenzetting is dat hij een heel gevarieerde invulling van zijn dagtaak schetst. Zo geeft hij aan dat zijn dagtaak niet alleen bestaat uit het bezig zijn met cijfers, maar dat hij een groot gedeelte van zijn tijd besteedt aan het plegen van overleg met klanten en collega's. Hij legde uit dat er in Aruba momenteel acht AA ac-

countants actief zijn. Deze AA accountants zijn voornamelijk werkzaam bij een accountantskantoor. Daarnaast treft men AA accountants aan die actief zijn in financiële functies binnen de overheid en als controller of financieel directeur van Arubaanse ondernemingen. Meestal starten AA accountants in een accountantskantoor om dan later als accountant in business actief te worden in het bedrijfsleven. **Bachelor** De eis voor een opleiding tot AA accountant is dat men als vooropleiding minimaal een bachelor heeft afgerond in bedrijfs-economie, accountancy of een vergelijkbare studie. Afhankelijk van het type vooropleiding, wordt bepaald hoeveel deficiënties men nog moet wegwerken alvorens met de eigenlijke AA opleiding van start te kunnen gaan. Het wegwerken van de deficiënties kan, in een groot aantal gevallen, tijdens de studie plaatsvinden en wordt in overleg met de Financieel Economische Faculteit uitgevoerd. Deze faculteit is sinds vorig jaar gestart met de AA opleiding. De colleges vinden gedurende een volledige dag plaats op vrijdag. Eind september zal er weer gestart worden met de colleges.

‘De drempel voor ouders is hoog’

Vervolg van pagina 1

Ouders Ludwina en David Krosendijk herkennen de woorden van Vos. “Ouders houden hun kinderen graag klein en onwetend, maar als wij het onze kinderen niet vertellen, dan zoeken zij de antwoorden op straat en dat zijn vaak de verkeerde.” Zelf hebben zij een zoon van zeven. “Wij zijn nu al bezig met seksuele voorlichting. Op een speelse manier natuurlijk, via een kinderboek.” Volgens Krosendijk is seksuele educatie belangrijk omdat het kinderen leert hun eigen grenzen te bepalen en aan te geven. De 15-jarige Stepheny Martina staat wat onwennig en verlegen naast haar moeder Claudia Calderom Martina. Maar toch is het Stepheny zelf die haar moeder heeft uitgenodigd voor de informatie bijeenkomst. “Veel meiden van mijn leeftijd weten niets over seksualiteit omdat zij er niet met hun ouders over praten. Ik wil dat wel, al vind ik het soms ook moeilijk.” Claudia bevestigt dit: “Ze wordt inderdaad verlegen als we het over seks hebben, maar daar trek ik me niets van aan. Ik praat gewoon door.” Claudia herkent het taboe dat er op praten over seksualiteit ligt. “Mijn ouders sloegen compleet dicht als het onderwerp ter sprake kwam. Vooral mijn moeder. Mijn vader stond er nog wel voor open, maar je wilt als meisje natuurlijk niet alles met je vader bespreken”, lacht ze. “Daarom heb ik be-

De 15-jarige Stepheny Martina samen met haar moeder Claudia Calderom Martina

sloten dat ik het anders wil doen met mijn kinderen.”

Beestje bij zijn naampje Het lessenspakket, dat is samengesteld in opdracht van het Wit Gele Kruis, zal dus vanaf volgend jaar doorgevoerd worden. Echter zal de informatie niet met illustraties komen. “Er wordt over een penis gesproken, maar hij wordt niet afgebeeld. Dat is de keuze van Skoa. Maar erg is het niet. Het is al lang goed dat het beestje bij zijn naampje wordt genoemd”, zegt Goe-

loe. Het Wit Gele Kruis kreeg begin vorig jaar de vraag vanuit Skoa om onderzoek te doen naar de behoefte aan seksuele kennis op scholen. Dit onderzoek werd uitgevoerd door pedagogiek studenten Lisa van Zeeland en Roelien van Kemenade uit Nederland en onder leiding van tienermoederconsulent Monique Giel. “Onwetendheid onder jongeren op het gebied van seksualiteit is enorm. Daardoor krijgen roddels de overhand en worden onjuistheden voor

waarheid aangenomen”, zegt Van Kemenade ,die speciaal ,met Van Zeeland samen, voor de conferentie is teruggekomen naar het eiland. Het toenemend aantal tienerzwangerschappen, 143 in 2012, werd als direct gevolg toegeschreven aan die onwetendheid. Naar aanleiding van de resultaten van het onderzoek is het lessenspakket opgesteld welke dus vanaf volgend schooljaar officieel een vast onderdeel uitmaakt van het educatiemateriaal op de Skoa scholen.

IN HET KORT

Vlammende auto Een witte Toyota Tercel die in lichterlaaie stond, zorgde voor veel reuring in de wijk Bushiri. Omdat de auto vlakbij de muur van een woonhuis was geparkeerd, en de vlammen oversloegen naar de aircounit van het perceel en de muur, moesten de bewoners worden geëvacueerd. Nadat de brand was geblust, kwam de bestuurder van de auto aanlopen. Hij zei dat hij de auto geleend had van een vriendin en geen idee heeft wat de oorzaak van de brand zou kunnen zijn.

Portemonnee weg Een man, T., werd in de wijk Monserat naar eigen zeggen beroofd van zijn portemonnee. Echter wist hij precies te vertellen wie de dief was en hoe hij eruit zag. Even voor de beroving hadden de mannen namelijk nog met elkaar gesproken en liet de dief zijn naam zien die hij op zijn buik had getatoeëerd. De dief, G., bleek in de wijk bekend te staan als dakloze. Na het gesprek pakte G. de portemonnee van T. en ging er als een speer vandoor.

Vrouw jaagt inbreker weg Met een harde schreeuw joeg een bewoonster van een huis in Salinja Cerca een potentiële inbreker weg. Toen zij 's nachts haar woonkamer binnen kwam lopen trof zij een onbekende man aan die direct op de vlucht sloeg toen ze begon te gillen. Later trof de vrouw een trap aan in haar tuin die vermoedelijk gebruikt was tijdens de inbraak.

15 flessen wijn Bij een woning in Caya Frere Johannes is het inbrekers wel gelukt om iets te ontvreemden. Een vrouw die haar wijnvoorraad buiten in een koelkast bewaarde kwam 's ochtends vroeg tot de ontdekking dat er 15 flessen wijn waren verdwenen. Ook haar slippers van het merk Birkenstock had de inbreker meegenomen.

Hoop voor Joran door verdrag Nederland-Peru

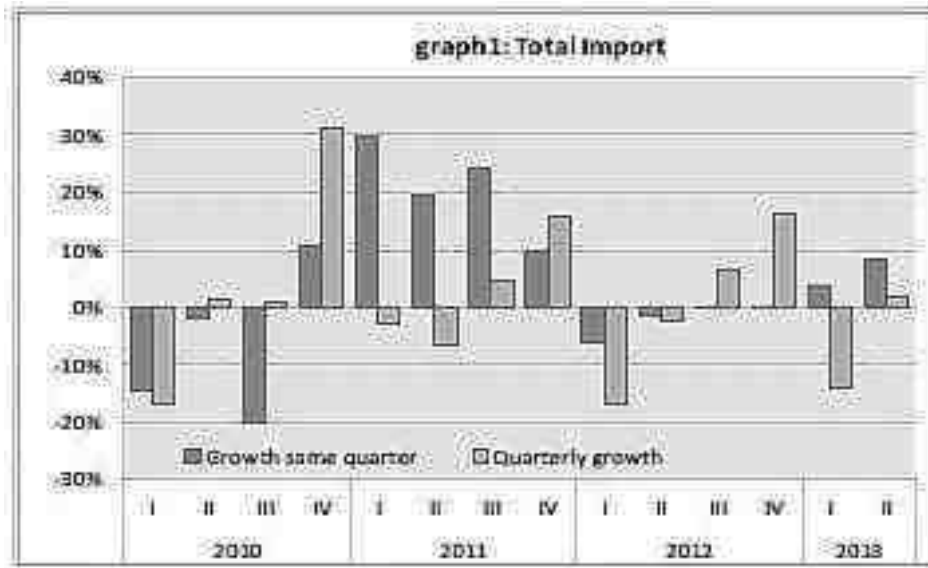
ORANJESTAD/DEN HAAG — Er gloort hoop aan de horizon voor Joran van der Sloot. De Tweede Kamer in Nederland is het donderdag op hoofdlijnen eens met een verdrag met Peru, waardoor in het Zuid-Amerikaanse land veroordeelde Nederlanders kans maken om het laatste deel van hun straf in een Nederlandse cel uit te zitten.

Kans bestaat echter dat Joran door Peru wordt uitgeleverd aan de Verenigde Staten, die hem opgesloten willen zien in verband met Natalee Holloway, de Amerikaanse tiener die in 2005 spoorloos verdween op Aruba. Voordat Joran overgeplaatst zou kunnen worden naar Nederland moet hij in Peru aan diverse voorwaarden voldoen. Elk verzoek tot overplaatsing wordt individueel beoordeeld en wel/niet gehonoreerd. Hierin worden verschillende aspecten meegewogen, zoals de mate waarin de samenleving is geschokt door de misdaad. In het geval van Joran, die in 2010, precies vijf jaar na de verdwijning van Holloway, de Peruaanse student Stephany Flores om het leven bracht, wordt een verzoek tot overplaatsing naar Nederland onwaarschijnlijk. De meeste Nederlanders die in Peru in een cel zitten, hebben drugs misdaden begaan.

Import en export groeit opnieuw

ORANJESTAD — Dankzij de Freezone is in het tweede kwartaal opnieuw de totale import en export gestegen ten opzichte van hetzelfde kwartaal vorig jaar.

De waarde van de ingevoerde producten steeg met 8,3 procent, van 521,5 naar 564,7 miljoen florin. De exportwaarde steeg met 16,8 procent, van 65,2 naar 76,2 miljoen. De stijgingen schrijft het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) toe aan de Freezone Aruba met name door whisky. De importwaarde daarvan steeg van 28 naar 55 miljoen florin en de exportwaarde van 23,8 naar 30,6 miljoen florin. De import van een aantal grote bedrijven verloopt grillig, zoals ook in het eerste kwartaal van dit jaar. Om een beter inzicht te krijgen, splitst CBS de cijfers van deze bedrijven (gecombineerd) met die

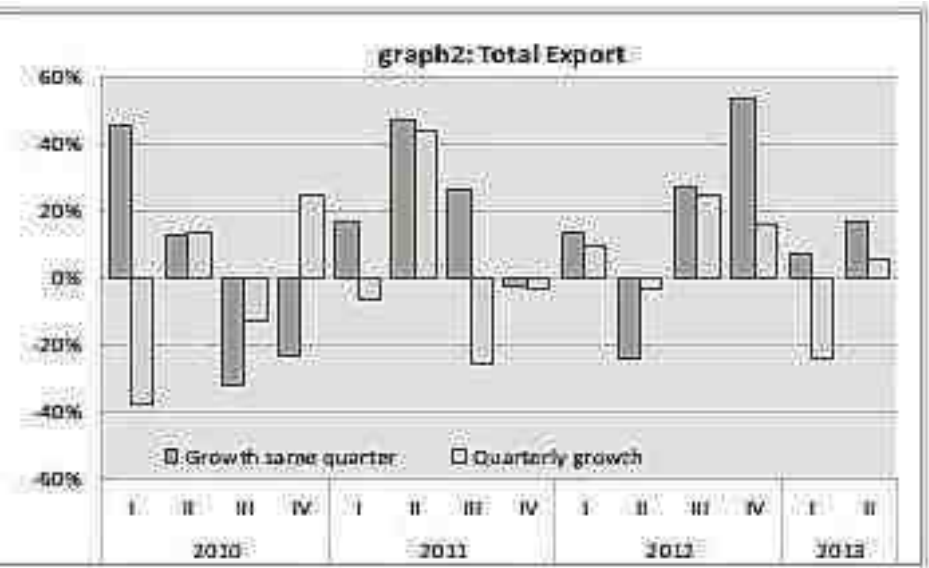

van 'import aan anderen'. Deze laatste steeg van een waarde van 395 naar 417 miljoen florin. Dat komt vooral door de invoer van meubels waarvan de waarde meer dan verdubbelde; van 6 naar 13,6 miljoen florin. De import van een aantal grote bedrijven viel echter

terug met 9 miljoen naar 60 miljoen florin. Dat had te maken met de invoer van benzine die afnam (van 10,4 miljoen florin naar 6,7 miljoen florin).

Dranken In het tweede kwartaal steeg ook de invoer van voedselproducten met 5,3

procent (110 naar 115 miljoen florin). Die stijging was vooral te zien in het segment 'Dranken, fruit- en groentesappen' waarbij de importwaarde groeide met 2 miljoen naar 9 miljoen florin. Binnen dit segment was het vooral 'water, mineraalwater en frisdrank' dat meer werd geïmporteerd.

De waarde daarvan name toe met 2,5 procent, van 354 naar 362,5 miljoen florin. Ook de importwaarde van niet-voedsel producten is gestegen van 76,5 naar 84,6 miljoen florin (9 procent).

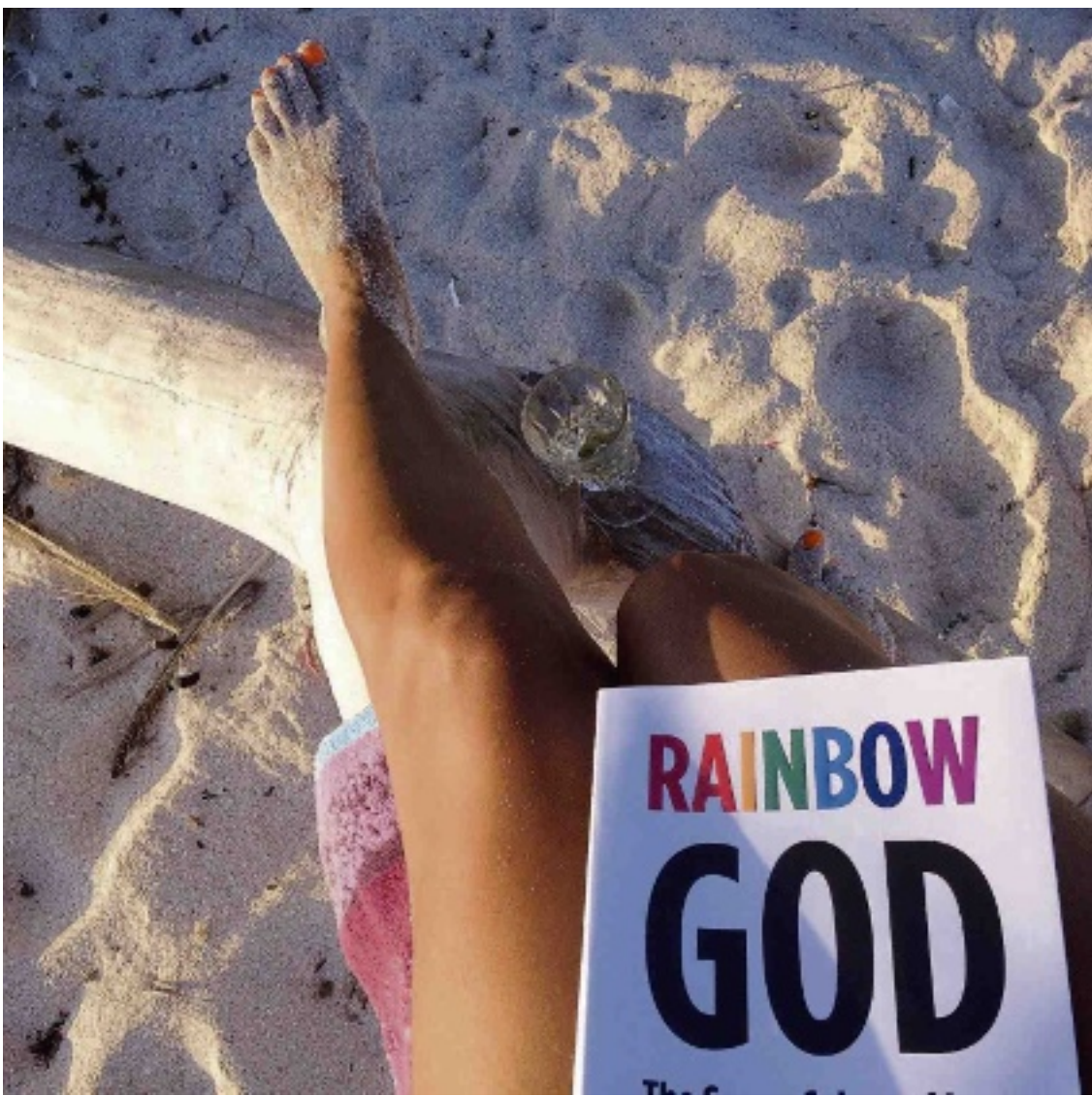
Dat kwam door de invoer van de tram en tramonderdelen dit jaar met een waar-

de van 2,5 miljoen florin.

Eerste kwartaal In het eerste kwartaal van dit jaar was er ook sprake van een groei van import en export ten opzichte van hetzelfde kwartaal vorig jaar. De invoer groeide toen met 3,9 procent en de export met 7,2 procent.

Bestemming bereikt

Een oud verlaten eucuhuisje, een vrouwtje dat elke dag op een stoeltje voor haar huis zit of gewoon lekker een stuk strand. Iedereen heeft wel een favoriete plek op het eiland om naar toe te gaan. Een plek waar veel anderen komen of een plek die juist bij weinig mensen bekend is. Amigoe zoekt lezers op deze plek op. Met vandaag: Claudia Vasquez: een absurde dichotomie.

Waarom kom je hier? “Omdat het een absurde dichotomie is, een contrast tussen twee dingen die elkaars tegenpool zijn. Mijn gezin, ontspanning en quality time met op de achtergrond KIA, de gevangenis. Ik, met dit prachtige uit-

zicht hier, zij, die enkel tegen muren aankijken. Deze plek verbindt alles waar ik zo dankbaar voor ben: mijn man, mijn jongens, mijn gezin. Het verbindt ook mijn passie om de jongeren te helpen die opgesloten zitten en hen een tweede kans te bieden. Hier vind ik mijn balans. Ik hou van deze plek want het is de perfecte locatie om een goed boek te lezen en pure tijd met de mensen van wie ik hou door te brengen. Eigenlijk is dit voor mij een heilige plek, als een kerk.”

Hoe vaak kom je hier? “Zo vaak als ik kan. Ik streef ernaar om hier elk weekend met mijn gezin te zijn.”

Wat is de beste tijd van de dag om hier te zijn? “In de middag.”

Wat hoor, ruik, zie of voel je hier?

“Ik zie de zee en de regenboogkleuren van de kites die in volle zwier hun pirouettes maken. Ik voel mij een trotse moeder wanneer ik mijn jongens in het water zie spelen en genieten van de zee. De zee met haar fantastische blauwe kleur en haar speelse, kleine golven.”

Waar is dit eigenlijk? “Pa Bou .. Boca Grandi.”

Heeft u ook een favoriete plek op het eiland, die de moeite waard is in deze rubriek te belichten? De redactie staat open voor suggesties en tips. U kunt ze sturen naar arubaredactie@amigoe.com.

Open dag honkbalschool

ORANJESTAD — Baseball International School Aruba (BIS) organiseert op 6 oktober een open dag. Het thema is ‘More skills more funn’.

Bezoekers kunnen meedoen met clinics en andere activiteiten om kinderen kennis

te laten maken met de honkbalsport. BIS traint kinderen van zes tot achttien jaar in hun sportontwikkeling. De kinderen leren om op een gedisciplineerde manier te spelen en regels na te leven. Volgens BIS is sportdiscipline de basis voor elke sport, daarbij is discipline

ook goed om te functioneren in het dagelijks leven. Iedereen die meer over honkbal wil weten, kan dus zondag 6 oktober terecht van tien uur ‘s morgens tot vier uur ‘s middags. BIS zit bij Centro di Barrio Lago Heights. Tijdens de open dag is veel informatie over BIS verkrijg-

baar, vooral voor degenen die zich willen inschrijven. Want dat kan ook tijdens de open dag. Hapjes en drankjes zijn verkrijgbaar. Wie meer wil weten, kan ook kijken op de website www.bisaruba.com of op de Facebook-pagina ‘Baseball International School Aruba’.

Caribbean Sea Jazz Festival

‘Ik begin het te voelen’

Het zevende Caribbean Sea Jazz Festival wordt dit jaar op een nieuwe, grotere locatie gehouden. Op 4 en 5 oktober staan artiesten van wereld- en locale faam op het programma met een unieke combinatie van onder meer jazz, latin, soul en hiphop op de buitenpodia van Renaissance Market Place en het binnenpodium in het Renaissance Convention Center. In aanloop blikt Amigoe elke zaterdag tot het festival alvast vooruit met organisator Erik Eman.

door onze verslaggever Alex Laclé

“De radio’s pikken het op, er wordt over gesproken. Ik begin het te voelen”, zegt Erik Eman enthousiast over de voorbereidingen op het jazzfestival. Gisteren heeft de organisatie gesproken met betrokken instanties en partners zoals de politie, brandweer, Dienst Technische Inspectie (DTI), de Aruba Airport Authority (AAA), douane en immigratie. “Alles is geregeld. Vanaf volgende week beginnen de eerste crewmembers binnen te druppelen.” Ook de banners op straat en op de luchthaven moeten dan zichtbaar worden. Zoals in voorgaande jaren komt er in de aankomsthal weer een grote poster van het Caribbean Sea Jazz Festival en zullen de arrivinge artiesten gevraagd worden hun handtekening hierop te plaatsen.

El Gran Combo.

Over twee weken is het namelijk alweer zover. “De weken gaan ineens heel snel.”

De kaartverkoop loopt ondertussen goed, bevestigt Eman desgevraagd. “Online gaat het beter als vorig jaar.” Zo werd al eerder bekend dat de Early Bird special (tot augustus) drie keer zo goed verkocht als vorig jaar. Hij heeft nog weinig inzicht in de fysieke kaartverkoop. “Ik hou dat allemaal niet bij, daar wordt ik alleen zenuwachtig van.” Maar toch heeft hij er een goed gevoel bij.

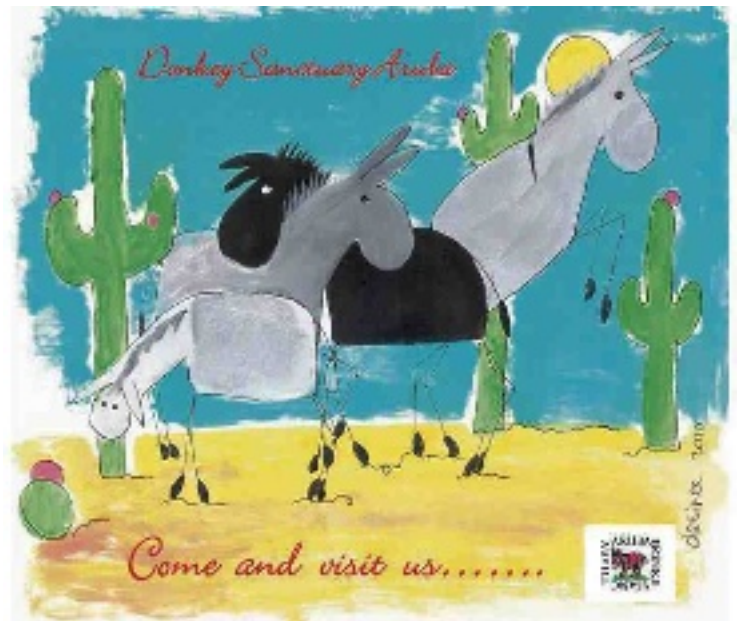
Speciale promotie laat Eman dit jaar doen voor de Latijns-Amerikaanse markt. Een van de hoofdacts is namelijk El Gran Combo de Puerto Rico. Volgens velen ‘de beste salsaband ter wereld’. Behalve promotie in onder meer Colombia en Venezuela zorgt Eman ervoor dat de lokale latino’s bereikt worden door flyers te verspreiden in hercagegelegenheden waar veel personen uit Latijns-Amerika komen om te dansen. “En dan kopen we de deejays om zodat ze El Gran Combo en

Willy Garcia draaien”, zegt hij lachend. Zoals bekend zijn ook de Spaanstalige radiostations benaderd om ‘die scene’ aan te spreken.

El Gran Combo bestaat dit jaar bovendien 50 jaar. In het kader hiervan is de band bezig met een tour, waarvan dus het jazzfestival op Aruba deel uitmaakt. Nog een voordeel, laat Eman weten, want de band maakt hier in het buitenland reclame voor. De eerste dag van het festival, 4 oktober, staat in het teken van Latin.

Overleden

Sergio M. Pieters 15-09-2013
Juanita C. Grovell – Martina 16-09-2013
Raquel van Henneigen 17-09-2013
Sra. Vda. Lybia Ridderstap – Vries 17-09-2013
Silvia Dirksz 20-09-2013

Caribbean Cinemas MEGAPLEX 8
caribbeancinemas.com/aruba
100% Digital HD

ALL THE MOVIE INFORMATION YOU WANT AT YOUR FINGERTIPS

CONNECT TO caribbeancinemas.com/aruba

Showtimes • Synopsis
Coming Attractions

Download our NEW APP
Available on the App Store | ANDROID APP ON Google play

BUY YOUR TICKETS ONLINE USING CARIBBEANCINEMAS.COM/ARUBA

cinemaexpress

Palm Beach Plaza | Aruba | 586-0074

COLOFON

Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V. Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368	Opmaak: Zulma Kock avisoaruba@amigoe.com
Bilderdijkstraat 16 Postbus 323, Oranjestad, Aruba	Verkoop: Tiziana La Torre tlatorre@amigoe.com
Directie: Sigrid Hammelburg arubadirectie@amigoe.com	Distributie: Zulaika Kelly, Zulma Kock abonnemantaruba@amigoe.com
Redactie: Sharina Henriquez (coördinator) Alex Laclé Linda Reijnders Jackeliene Geeve Mirte de Rozario (corrector) arubaredactie@amigoe.com	Kantooruren: Maandag t/m Vrijdag 8.00am-4.30pm
Administratie: Zulaika Kelly (abonnementen) Grecia Willems (advertenties) adminaruba@amigoe.com	Bankrekeningnummers: Caribbean Mercantile Bank #20651903 Banco di Caribe #81027801
	Klachten over bezorging? Mail naar klachtenaruba@amigoe.com .

CBA
CENTRALE BANK VAN ARUBA

The Centrale Bank van Aruba (“CBA”) is an autonomous entity responsible for the stability of the value of the Aruban florin and promotion of the soundness and integrity of supervised institutions.

The Accounting Department is responsible for all areas relating to accounting functions and financial reporting, including developing and maintaining accounting principles, practices and procedures to ensure accurate and timely financial data and reporting.

The Accounting Department has an opening for a:

MANAGER

Duties

- Responsible for planning, coordinating and monitoring all tasks assigned to the Accounting department and its staff.
- Ensures compliance with the risk management policies and procedures established by the Executive Committee as it relates to the accounting function.
- Accountable for ensuring that policies and procedures are in place to provide reasonable assurance that CBA assets are protected.
- Oversees the general accounting function.
- Applies a thorough understanding of the financial reporting and general ledger structure.
- Ensures an accurate and timely monthly, quarterly, mid-year and year-end closing and reporting of all financial information.
- Drafts the Annual Account Report and periodic reporting and analysis.
- Initiates and coordinates budget and forecasting activities.
- Monitors and analyzes expenditures and investments of departments versus budget allowances.
- Interfaces with other departments to verify transaction report data and issues, and advises regarding non-routine reporting transactions.
- Develops and implements new procedures and features to enhance the accounting workflow procedures.
- Advises CBA management in the areas of financial administration, accounting and auditing standards.

Profile

- Master’s degree (finance and accounting, business administration, or related field), supplemented with CPA, RA or AA certification.
- Minimum 7 years of prior relevant experience in the accounting/financial reporting areas of which at least 3 years in a management position.
- Must be experienced in working with large automated accounting systems and proficient in IT accounting solutions and processing applications.
- Strong analytical, financial and critical thinking skills.
- Able to handle very complex financial assignments.
- Strong verbal and written communication skills in Dutch, English, and Papiamentu.
- Strong interpersonal, management and customer service skills required.
- Ability to multi-task, work under pressure, meet deadlines and be able to thrive in a fast-paced environment.

An aptitude test, a background check, as well as a pre-employment screening are part of the selection procedure.

Conditions of employment
The CBA offers an adequate salary as well as excellent secondary benefits.

Qualifying candidates should send their applications, including curriculum vitae, within **one week** from date to the President of the Centrale Bank van Aruba, J.E. Irausquin Boulevard 8, Aruba.

For further information, please contact Mrs. Penelope Tromp-Gomez, Division Manager Operations at telephone: +297 525-2177 or email: p.s.tromp-gomez@cbaruba.org

Verkiezingen 2013

Visie Sevinger versus visie Bikker

In aanloop naar de verkiezingen zet Amigoe twee politici naast elkaar. Beiden geven hun visie op 10 punten. Vandaag Infrastructuur onder de loep met Benny Sevinger (AVP), minister van Integratie, Infrastructuur en Milieu en PDR-leider Andin Bikker.

door onze verslaggever
Jackeliene Geeve

Wanneer rijden we op de Green Corridor?

Benny Sevinger: Over twee jaar rijden we op de Green Corridor, misschien zelfs eerder. Zodra de rechter akkoord geeft op de Green Corridor beginnen we half oktober met de bouw.

Andin Bikker: PDR heeft voor gestemd. Onze zegen heeft het dus. Zij het dat we ons afvragen of er daadwerkelijk iets van de grond gaat komen want we zijn inmiddels tweeënhalf jaar verder en er is nog geen steen gelegd. Het gaat ons om de infrastructuur van en naar San Nicolas. Het woordje Green, daar geloof ik niet direct in. Alles moet tegenwoordig 'green, green, green'.

Wanneer start de aanleg van de Ringweg?

Andin Bikker: Verbetering van de Arubaanse infrastructuur is goed, mits het betaalbaar is. We hebben niet voor niets een waarschuwing van IMF gekregen. Ook al gaat het om een PPP-constructie, het moet hoe dan ook betaald worden. Naar mijn mening kunnen de oplossingen voor knelpunten in het verkeer goedkoper dan de 300 miljoen florin die de Ringweg kost. Simpel voorbeeld? Extra rijstroken, zoals bij Pos Chiquito en Cumana, voor bestuurders die linksaf willen slaan. Plaats een extra rijstrook en het verkeer rijdt alweer sneller door.

Benny Sevinger: De afgelopen vier jaar hebben we alle eigendommen die nu op de toekomstige Ringweg staan, opgekocht. We zijn nu in onderhandeling met de laatste familie over een huis. In janua-

loopt over in Lineair park en de Ringweg. Als alles klaar is kun je van Arashi Beach tot San Nicolas fietsen. Nu de fietsmentaliteit nog en dan zijn we straks een echt fiets-eiland.

Andin Bikker: Zogenaamde blauwe stroken die aan de kant van de weg worden geplaatst voor fietsers zijn natuurlijk een tragisch voorbeeld van hoe de huidige regering omgaat met fietsers. Er worden verkeerde prioriteiten gesteld. Wegen waar al asfalt ligt, laten zij vernieuwen met dure klinkers terwijl de 167 onverharde wegen op Aruba blijven liggen. Hetzelfde geldt voor fietspaden. De regering doet liever aan *beautification* dan aan praktische oplossingen bedenken voor de bevolking. Bovendien zijn die fietspaden gevaarlijk. De wegbreedte blijft immers hetzelfde. Er is dus geen ruimte meer voor tegenliggers maar die zijn er wel.

En wordt er ook gedacht aan gehandicapten?

Andin Bikker: Nee, gehandicapten zijn een ondergeschoven kindje. Voor zover ik weet is het niet eens bij wet geregeld dat mensen met een beperking recht hebben op een parkeerplek. Er staan op sommige plaatsen misschien borden die aangeven dat de parkeergelegenheid is gereserveerd voor mensen met een handicap maar zonder wet hebben deze borden geen enkele betekenis dus dit slaat nergens op. Voor mensen met een beperking zou een vergunning uitgegeven moeten worden.

Benny Sevinger: In de vernieuwde infrastructuur van Oranjestad houden we veel rekening met gehandicapten. Zo hebben trams een lift voor

voldoende. En dan heb ik het over plaatsen op het eiland waar veel mensen en kleine kinderen komen. Zoals bij scholen. Hoe moeilijk is het om daar een zebrapad te maken en een verkeersbord te plaatsen?

Wat gebeurt er met leegstaande panden zoals Texas en Kong Fui?

Andin Bikker: Je moet je eerst afvragen of je wil dat de overheid zich met deze private sector bemoeit, maar als je daarvoor kiest zou de Nederlandse leegstandswet een inspiratiebron kunnen zijn. Daarmee zorg je ervoor dat panden tegen een gereduceerd bedrag in gebruik genomen worden in plaats van ze weg te laten rotten. Ook zou je kunnen denken aan een fiscale stimulering. Dit hebben wij geopperd naar aanleiding van de leegstaande panden in de *mainstreet*.

Benny Sevinger: Wie goed doet, doet goed volgen. Met dat idee zijn wij als regering zelf vier jaar geleden in een leeg, oud vervallen pand getrokken. Het is gerestaureerd en klaargestoomd voor hergebruik. Ook de twee wintertorens zijn gerenoveerd, net zoals het museum in de Zoutmanstraat, het Gerechtsgebouw, het oude belastingkantoor en het J.F. Kennedygebouw. Het zijn voorbeelden van renovatieprojecten. Commerciële panden en leegstaande huizen zijn een ander verhaal. Als het om faillissementen gaat, is het gebouw in principe van de bank. Er is een wetsverandering nodig om deze partijen te dwingen iets met de panden te doen.

Openbaar vervoer werd vier jaar geleden als belangrijk punt aangeduid in het regeringsplan. Is er genoeg aan gedaan?

Benny Sevinger: Het busverkeer is efficiënter geworden door de routes te veranderen, maar verder is er weinig

De eerste tram rijdt, er komt een dubbeldek-tram en twee kleinere trams worden klaargestoomd voor gebruik. Wat moet Aruba met al die trams?

Andin Bikker: Tragikomisch, bij een beetje regenval ontspoord de tram al. Een typisch staaltje verkiezingsbedrog. Het is vier jaar geleden niet aangekondigd in de regeringsplannen en bovendien had ook de tram veel goedkoper gekund. Denk maar aan een tram op banden. Die heeft geen rails nodig. Dan had je de infrastructuur niet overhoop hoeven halen maar had wel het doel bereikt. Dat had de ondernemers op de mainstreet ook veel verlies kunnen besparen. Een tram op banden kost 275.000 dollar, terwijl deze tram 1,6 miljoen florin kost.

Benny Sevinger: Wij rekenen op 700.000 cruistoeeristen per jaar. Twintig procent daarvan gaat toeren met de tram. Als we die groep opvangen in de haven leiden we hen langs de winkels in de mainstreet. Op die manier bieden we veel kansen voor de gevestigde ondernemers. In de binnenstad komen ook parkeermeters en een parkeergarage, dat zorgt voor een rustigere binnenstad. Bovendien gaan we de trambaan uitbreiden naar de Wilhelminastraat.

Kiest Aruba in het aanleggen van asfalt voor kwaliteit of kwantiteit?

Benny Sevinger: Kwaliteit. Zonder twijfel. Ons asfalt is één van de duurste ter wereld. De meterprijs is hoger dan Curaçao of Nederland. Bij het bepalen van de dikte van het asfalt wordt gekeken naar het type weg waar het omgaat. Een Green Corridor krijgt tientallen centimeters dik pak asfalt. Ja, op plekken als Sabana Liber is het één en ander niet goed gegaan. Daar was de fundering niet goed. We bleven huizen bouwen, maar het water moest ergens naartoe. Daar heeft het asfalt onder geleden. Inmiddels is hier beton gestort, er worden ficusplanten planten geplaatst die water opnemen.

Andin Bikker: (*Schakelt voor deze vraag de hulp in van Alonso Tromp, de nummer 2 op de kieslijst*) De kwaliteit van het asfalt op Aruba is niet voldoende. De prioriteit ligt bij het zoveel mogelijk strekkende meters te creëren zodat de wegen langer worden. Het is oppervlakkig. Dit gaat ten koste van de kwaliteit op lange termijn. De regering investeert vanuit cosmetisch oogpunt. Kijk maar naar de kwaliteit van de Sasakiweg en de Hato.

Hoe vangen we het tempo van de bevolkingsgroei op het eiland op met infrastructuur?

Andin Bikker: Met kleine aanpassingen zou de doorstroming verbeterd kunnen worden. Ook het gebruik van Openbaar Vervoer zou meer gestimuleerd moeten worden.

Benny Sevinger: Kan je stoppen met groeien? Nee. Voor de aanleg van de Ringweg, de rotonde bij het vliegveld en de Green Corridor rekening gehouden met de bevolkingsgroei voor de komende vijftien jaar. Maar daarna moeten we veranderen naar massavervoer. Of we moeten de autoverkoop stilleggen en banken verbieden en lening te verstrekken voor de aanschaf van een auto. Maar daar snij je hen hard mee in de vingers. Op den duur zijn tunnels een optie, of dubbele wegen boven elkaar. Die berekeningen hebben we gemaakt, maar dit bleek voor nu te duur.

Vervroegde viering 'Wereld Toerismedag'

ORANJESTAD — De datum 27 september is door de Verenigde Naties uitgeroepen tot Wereld Toerismedag. Omdat dit jaar precies op deze dag de verkiezingen plaatsvinden op het eiland, is de viering vervroegd naar afgelopen donderdag. In de conferentieruimte van het hotel Radisson spraken onder andere

PDR-leider Andin Bikker

Salud!

DANKBAAR

Henry Does is arts en schrijver. Op deze plek beziet hij elke zaterdag het dagelijks leven door de bril van de gezondheid. Voor reacties op de column: dokterhenry@outlook.com.

William Shakespeare (1564-1616), de legendarische Engelse toneelschrijver, dichter en acteur, was ervan overtuigd, dat dankbaarheid een waarde is die van vitaal belang is voor het menselijk welzijn. Hij schreef treffend: *'We suffer much for what we don't have, and little we enjoy what we do have'* (We lijden veel om wat wij niet hebben, en genieten weinig van wat we wel hebben). Dankbaarheid is het gevoel van acceptatie en waardering voor wat je hebt gekregen, verworven hebt of voor wie je bent. Er zijn levensvertuigingen, zoals in het Zen boeddhisme, die in de acceptatie en waardering zover gaan dat ook de kleine handelingen des levens, zoals het nuttigen van een kop thee, heel bewust worden benaderd. Het lijkt een slimme strategie in het omgaan met het moderne leven. Emotioneel, maar ook economisch. Via reclameborden, kranten, radio, televisie en internet worden we immers systematisch aangemoedigd tot consumeren, van lekker eten tot dure auto's en verre reizen. Het najagen van steeds meer prikkels wordt gestimuleerd, evenals het steeds meer hebben. We moeten daartoe steeds harder werken om alles te kunnen betalen. We raken in de hectische draverij van doen en hebben. Dankbaarheid herinnert ons aan het zijn, aan het gegeven dat voldoening niet alleen het resultaat is van een aangename prikkel, maar ook van ontvankelijkheid, van het open staan voor de ervaring.

Brain Reward System

Dankbaarheid kan ook worden gezien als een emotie van de satisfactie. De onrustige Mick Jagger zong: 'I can get no satisfaction'. Onze hersenen kennen een beloningssysteem, in het Engels, *Brain Reward System* geheten. Een chemisch stofje – deftig neurotransmitter genoemd – dat als boodschapper een sleutel-

rol vervult in het Brain Reward System is dopamine. Als aan onze verwachting wordt voldaan, of onze verwachting zelfs wordt overtroffen, dan komt dopamine vrij, wat zorgt voor een fijn gevoel, een gevoel van voldoening. Het Brain Reward System speelt een onmisbare rol in de motivationele processen van mensen. Wetenschappers die onderzoek doen naar de wijze hoe de gezondheid van mensen van lagere sociaal-economische status, nadelig wordt beïnvloed, zagen in gebrek aan voldoening schenkende activiteiten als sport, kunst en educatie een verhoogde gezondheidskundige kwetsbaarheid. Mensen hebben constant behoefte aan triggering van het Brain Reward System, aan dopamine. Als jongeren geen productieve en gezonde manieren kunnen vinden om dat te doen, komen de ongezone alternatieven om de hoek kijken. Sommige onderzoekers zien daarin een van de redenen van de epidemie van overgewicht en obesitas, juist onder de mensen die lager opgeleid zijn en in relatieve armoede leven. Junkfood, rijk aan zout, suiker en vet, wordt voor zeer lage prijzen gemarkeerd, evenals gezoete frisdranken, die vaak goedkoper dan water worden verkocht. Andere stoffen die via het Brain Reward System mensen satisfactie en kicks geven zijn alcohol en drugs. Als het Brain Reward System in een verkeerde, ongezone dynamiek wordt geactiveerd, gaat dat ten koste van de motivatie en tijd voor opbouwende, gezondheidsbevorderende activiteiten. Mensen raken in een neerwaartse spiraal, voldoening en vooruitgang

gaan elkaar tegenwerken, in plaats van elkaar te versterken. Verslavingen zijn soms het gevolg.

Positieve emoties

Dankbaarheid, dat gevolg is van waardering en betekenis verlening, is een positieve (aangename) emotie. Positieve emoties zijn niet hetzelfde als wat populair heet: positief denken. Bij positieve emoties gaat het erom wat je echt voelt, dat moet positief zijn. Uit onderzoek blijken positieve emoties veel gezondheidskundige en voordelen voor performance, met zich mee te brengen. Artsen met relatief meer positieve emoties, bleken vaker juiste diagnoses te stellen. Kinderen met positieve emoties bleken beter te leren. Mensen met relatief meer positieve emoties hadden meer gezonde levensjaren en leefden langer. Mensen met positieve emoties deden het relationeel beter, dan mensen die daar minder van hadden. Het aantal emotioneel positieve interacties tussen geliefden of het afwezig zijn daarvan, was voorspellend voor het respectievelijk duurzamer of minder duurzaam zijn van de relaties. Psychologie professor Barbara Frederickson, een pionier van de zogeheten positieve psychologie, heeft zelfs een *'positivity ratio'* uitgerekend. Volgens haar onderzoek zou voor de gezondheid, het welbevinden en de performance, een minimum van drie positieve emoties versus één negatieve (onaangename) emotie, aangewezen zijn. Veel mensen blijken niet aan die gewenste verhouding te voldoen. Een collega van haar, Martin Seligman, voormalig voorzitter van de American Psychological Association (APA), demonstreerde met een onderzoek onder duizenden mensen met lichte tot matige depressie, dat hun klachten minder werden, als ze dagelijks voor het slapen, drie dingen van de dag waar ze dankbaar voor waren, zo levendig mogelijk in herinnering brachten. Ze konden ze opschrijven of gewoon voor de geest halen. Dankbaarheid als antidepressivum.

Correctie

In de dagelijkse rubriek In Het Kort van gisteren staat geschreven over de terugroepactie van het product Wicky. Hier hoort de toevoeging bij dat klanten die dit product bij Superfood hebben gekocht, het bij de klantenservice van de winkel vóór 24 september terug kunnen brengen en hun geld terugkrijgen.

Benny Sevinger; minister van Integratie, Infrastructuur en Milieu

ari volgt de goedkeuring van de Staten. Vervolgens kan de concurrentiedialoog van start gaan en beginnen we met de aanbestedingsprocedure. Eind 2014 wordt naar mijn planning fysiek de eerste steen gelegd. In 2016 rijden we op de Ringweg.

Wordt er in nieuwe infrastructuurele plannen genoeg rekening gehouden met fietsers?

Benny Sevinger: De Arubaanse wegen staan in teken van auto's. Tot vier jaar geleden werden er tweebaanswegen van zes meter breed gebouwd. Drie meter per auto. Niks groene zones, niks voetgangers en fietspaden. Daar wilden wij verandering in brengen. Daarom worden alle *bario's* nu omgebouwd tot éénrichtingswegen zodat er ruimte overblijft voor een recreatiestrook waarop gefietst of gewandeld kan worden. De Green Corridor krijgt ook aan beide kanten een fietspad. Die

minder valide mensen. Aangekomen bij de haltes komen deze liften helemaal tot de grond zodat ook deze mensen veilig kunnen uitstappen. Bij kruisingen proberen we trottoirs zoveel mogelijk te verlagen en in de binnenstad hebben we helemaal geen verhogingen meer, alles is gelijkvloers. Dat was vroeger wel anders en dat is duidelijk terug te zien in oude gebouwen. Daarvan is geen enkele gelijkvloers of op een andere manier veilig toegankelijk voor invalide mensen.

En komen voetgangers nog aan bod?

Benny Sevinger: Zeker. Vroeger bouwden we wegen voor auto's, nu bouwen we wegen voor mensen. Mensen zijn primair geworden, auto's secundair. Elke nieuwe weg die gebouwd wordt krijgt een voetgangerspad, maar ook wijken die dit nog niet hebben, bouwen we om zodat er ruimte is voor een voetpad.

Andin Bikker: Nee, niet

Ziekenhuis in 2016 operationeel

WILLEMSTAD — De financiering van het nieuwe ziekenhuis in Otrobanda zal een combinatie zijn van publieke fondsen en privaat geld. Dat zei minister-president Ivar Asjes (PS) gisteren bij de ondertekening van de Memorandum of Understanding (MoU) in Fort Amsterdam. Het ziekenhuis wordt pal naast het huidige St. Elisabeth Hospitaal (Sehos) gebouwd en zal in 2016 operationeel zijn. Het gebouw behelst de huidige parkeerplaats van het Sehospersoneel, de Hamelbergweg een een gedeelte van het terrein van Sehos.

In tegenstelling tot het eerdere overheidstandpunt om niet in de ziekenhuisbouw te investeren zit er volgens Asjes niets anders op dan

toch een lening aan te gaan. Volgens Asjes moest er een praktische keuze worden gemaakt. Het nieuwe ziekenhuis moet zo spoedig mo-

gelijk worden gerealiseerd. Dat staat in de MoU. Hiermee voldoet de regering aan de motie van de staten van 11 april jongstleden, waarin er de voorkeur aan wordt gegeven om het ziekenhuis in Otrobanda te bouwen. Sehos blijft verantwoordelijk voor de zorg en de exploitatie. Al het personeel gaat over naar het nieuwe ziekenhuis. Usona blijft verantwoordelijk voor de realisatie van het gebouw en de transitie van het oude naar het nieuwe ziekenhuis. Dit

alles gebeurt in nauwe samenwerking en overleg met elkaar. Er wordt een werkgroep ingesteld voor de verdere uitwerking en afstemmingen. Binnenkort zal met medisch specialisten in overleg getreden worden om de laatste details af te werken. Het gebouw is erg flexibel. Ook de laatste technische voorbereidingen zijn in volle gang zodat de bouw nog dit jaar kan starten. Het definitief ontwerp, gemaakt door Ballast Nedam is minimaal aangepast, met name

ten aanzien van oriëntatie en infrastructuur om het gebouw heen. Dit omdat elk locatie een impact heeft of kan hebben op infrastructuur en klimatologische omstandigheden. Alle omstandigheden zijn geëvalueerd en meegenomen. Het bouwvolume en de uitstraling blijven ongewijzigd. Dit was ook een voorwaarde van de regering om te kunnen garanderen dat zo snel mogelijk kan worden overgegaan tot de bouw van het nieuwe ziekenhuis.

Omdat het reeds opgeleverde definitief ontwerp wordt gebruikt, zijn de kosten van de bouw vergelijkbaar met het project op het Amstel-terrein dat eerst door Usona werd getrokken. Er worden slechts minimale aanpassingen gedaan. Wel worden er extra investeringen gedaan in de locatie. De Hamelbergweg wordt omgeleid en er wordt een parkeergarage gebouwd. Het huidige Sehos-gebouw blijft bestaan, maar krijgt een nieuwe functie.

Nieuw regels voor CGOA

WILLEMSTAD — De overheid en de vakbonden vertegenwoordigd in het Centraal Georganiiseerd Overleg in Ambtenarenzaken (CGOA) hebben eerder deze week het nieuwe reglement van orde (rvo) van het overlegplatform van de overheid en de overheidsvakbonden ondertekend.

De ondertekening vond plaats tijdens de wekelijkse CGOA-bijeenkomst in aanwezigheid van minister Etienne van der Horst (Bestuur, Planning en Dienstverlening, Pais), vertegenwoordigers van de overheidsvakbonden Abvo, Napb, STrAF en SAP en voorzitter van het CGOA-platform Valdemar Marcha. In het nieuwe rvo zijn enkele aanpassingen doorgevoerd die nodig waren sinds de nieuwe status van Curaçao per 10-10-'10, terwijl het reglement ook werd gemoderniseerd. Zo werd de naam van het ministerie in het document opgenomen dat de overheid moet vertegenwoordigen, terwijl nu ook officieel melding wordt gemaakt van toelating van SAP tot het overlegorgaan. In het CGOA worden onderwerpen behandeld die te maken hebben met de rechtspositie van ambtenaren. Op dit moment zijn er tal van onderwerpen die nog in het CGOA behandeld moeten worden. Een van deze zaken was het rvo. De partners in het platform hebben onlangs een prioriteitenlijst ondertekend van onderwerpen die in de komende periode voorrang moeten krijgen. Het gaat hierbij om een functie-evaluatiesysteem dat per 2014 van kracht moet worden en aanpassingen aan de Landsverordening Materieelrecht Ambtenaren (LMA).

Distribier naar voormalig Cems-gebouw

WILLEMSTAD — Distribier, de officiële importeur van Heineken, Amstel en Amstel Bright op het eiland, gaat verhuizen. Binnenkort is het bedrijf te vinden in het voormalige gebouw van de inmiddels niet meer actieve ambulancetichting Cems in Emmastad. Alle betrokkenen bij het bedrijf zijn al op de hoogte gebracht van de aanstaande verhuizing. Sinds begin deze week is de nieuwe bewoner van de Margrietlaan te herkennen aan de drie vlaggen die bij het gebouw wapperen, die van Heineken, Amstel en Distribier.

PARTNERSHIP
A COMPETITIVE ADVANTAGE

We know your business is unique, let us keep you ahead of the game with leading innovative technology solutions tailored to your needs and budget.

We offer many Business Solutions such as Dedicated Internet Access, DPLC, IPLC, Hosted Email, Online Back-Up, Cloud Solutions, Unified Communications, GSM Gateway and Bulk SMS Service.

CISCO AVAYA

Create a lasting business partnership today.
Call (599) 9685 0500 or email: ict@curacao8digitalgroup.com

www.digitalbusiness.com

Verdachten direct betrokken bij moord

Vervolg van pagina 1

Het OM kon in verband met de veiligheid van de verdachten en de personen om hen heen ook niet zeggen waar de drie mannen opgesloten worden.

Bij de persconferentie waren de twee vertegenwoordigers van het OM, woordvoerder Schoop en hoofdofficier van justitie Heiko de Jong aanwezig, alsmede minister van Justitie Nelson Navarro, plaatsvervangend

korpschef van de politie Rudsel Martina en hoofd van het Recherche Samenwerkingsteam (RST) Wim van Vemde. Minister Navarro gaf aan tevreden te zijn met het verloop van het onderzoek.

‘400.000 kilo afval naar Selikor gebracht’

Vervolg van pagina 1

De Curaçao Clean Up is een initiatief van een groep bezorgde burgers en bedrijven: Coca Cola, CURious2dive, Curaçao Cares, Dolphin Academy, GreenForce, Make Them Smile, Selikor en Stichting Uniek Curaçao, die zich als doel hebben gesteld om het eiland schoner te maken en voornamelijk ook bewustwording te creëren onder de lokale bevolking om zuiniger met het milieu van het eiland om te gaan. Schakel licht toe dat een groep van tien man, van de voorgenoemde bedrijven, zich hebben ingespannen om alles in goede banen te leiden: “We zullen na afloop waarschijnlijk tegen een aantal schoonheidsfoutjes aanlopen, maar over het alge-

De organisatie heeft bij de planning op voorhand goed gekeken welke locaties voor kindergroepen geschikt en veilig zijn.

meen is alles goed verlopen.” Bij de schoonmaakwerkzaamheden in de omgeving van Scherpenheuvel werd een groepje vrijwilligers van de Curaçao Clean Up door omwonenden weggestuurd.

Hierbij zou er door de bewoners zelfs verbaal met geweld zijn bedreigd. De politie kwam tussen beiden. Schakel bevestigt ‘dat er sprake was van een voorval’: “Het fijne weet ik er niet van, maar

het is overtrokken om te stellen ‘dat zelfs de politie daarbij aan te pas moest komen’. Het is eerder zo dat zij een kijkje zijn gaan nemen omdat ze al stand-by stonden. Overigens stond ook het Vrijwilligers Korps Curaçao (VKC) voor de zekerheid op stand-by. We hopen dan ook niet dat dit akkefietje het geheel zal overschaduwen, aangezien er ongeveer 2000 vrijwilligers betrokken waren waarbij het wel goed is gegaan”, aldus Schakel.

JIG SAW SPECIAL

ANG 199,-
US\$ 134,-

HITACHI FCJ6S V3 JIGSAW

- VARIABLE SPEED MOTOR
- DUST EXTRACTION ADAPTOR
- SOFT GRIP HANDLE
- LARGE TRIGGER FOR EASY OPERATION
- POWER INPUT OF 400W
- 220 VOLT

Offer in ANG valid on Curaçao, ex tax. Offer in USD valid on Bonaire. While stock lasts.

Curaçao Groot Davelaar, tel 737 6288
Caracasbaaiweg, tel 767 6388
Bonaire tel 717 5560

CARIBBEAN FASTENERS

International School of Curaçao Language Institute

Learn: Portuguese, Chinese, English, Spanish, French, Papiamentu

Back to School Promotion September 2013

35% discount on new registrations of regular courses.

CLASSES START SOON

For more information on our options, registration procedures, prices and schedules please visit www.isc.cw or email Ulises.Franco@languageinstitute@isc.cw

Sitek over bvz

WILLEMSTAD — Onderwijsvakbond Sitek organiseert donderdag een discussiebijeenkomst over de basisverzekering ziektekosten (bvz). Drie vertegenwoordigers van Unidat di Penshonado (ouderenvond) zullen aanwezig zijn. De informatieavond start om zeven uur en eindigt om negen uur.

‘Sterren van de Industrie’ bezoeken Bonaire

De sterren van de industrie met vlnr de HR-manager Marelva Soliano van het bekende duikhotel op Bonaire, Divi Flamingo & Divi Dive, Hetty van den Ouweelen en Bonhata-vertegenwoordiger Irene Dingjan.

WILLEMSTAD — Binnen het uitwisselingsprogramma van de ‘Stars of the Industry’ hebben de supervisor en werknemer van het jaar, Suzanne La Pas en Sherman Janze, het zustereiland Bonaire bezocht.

De ‘sterren’ binnen de industrie krijgen binnen het uitwisselingsprogramma de kans om binnen de toeristische sector op de zustereilanden Aruba, Bonaire, St. Maarten (en in het verleden Suriname) met collega’s van gedachten te wisselen. Het programma werd door belangenvereniging Chata op Curaçao in het leven geroepen om elk kwartaal de uitblinkers in de hospitality-sector in het zonnetje te zetten. Op

jaarbasis worden vervolgens de beste supervisor en werknemer van de industrie gekozen. Deze uitblinkers worden door bedrijven in de toeristische sector voorgedragen die hiermee gehoor geven aan het verzoek van Chata om hun beste werknemer en supervisor voor te dragen. Het programma heeft niet alleen als doel om erkenning te geven, maar ook om de werknemers te stimuleren om hun vak goed te blijven uitoefenen. Het programma wordt ook regionaal gedragen door de Caribbean Hotel & Tourism Association (CHTA). La Pas en Janze werden op het vliegveld ontvangen door Irene Dingjan van Bonhata. Tijdens het bezoek was er ook de mogelijkheid om een dag mee te draaien met een

persoon die een soortgelijke functie op Bonaire vervult als zichzelf. De sterren hadden een druk programma waarbij ze een snorkeltour kregen, site inspecties hebben gehouden, en lunch en diner kregen bij het bekende duikhotel Divi Flamingo Beach Resort. Daar is Hetty van den Ouweelen nu de general manager. Zij was voorheen op Curaçao nauw betrokken was met het opzetten van de Academy Hotel via de Curaçao Hospitality Training Foundation, (CHTF). Tevens bezochten de sterren het Sorobon Beach strand en de noordzijde van het eiland Rincon. Verder waren er een tour van de Cadushi Distillery, een site inspectie bij Captain Don’s Habitat en lunch bij La Balandra.

Hoorzitting tegen Pier Karel’s Beach Bar live te volgen

KRALENDIJK — Rijkswaterstaat houdt op 1 oktober aanstaande een hoorzitting in Nederland om de bezwaren te bespreken die zijn ingediend tegen verleende vergunningen om een pier bij Karel’s Beach Bar te bouwen. De hoorzitting wordt van 15.00 tot 16.30 uur gehouden bij WTConnect, Beursplein 37 in Rotterdam. De zitting wordt live uitgezonden en zal vanwege het tijdsverschil met Nederland, tussen 09.00 en 10.30 uur te volgen zijn in de videoconferentie zaal van het IND aan de Kaya Almirante Pedro Luis Brion 12.

De natuurorganisaties Stinapa Bonaire en Sea Turtle Conservation Bonaire (STCB) hebben ook gezamenlijk een bezwaarschrift ingediend, tegen wat zij noemen, de bouw van een ‘groot feestpiercomplex’ in de wateren van Bonaire’s Nationale Mariene Park. Daarnaast hebben 162 individuen beroep aangetekend tegen deze vergunning, omdat de aangevraagde pier invloed kan hebben op hun eigendom of vanwege de natuur. Alle bezwaar hebbenden worden vertegenwoordigd door Boekel De Nereë, een advocatenbureau met hoofdkantoren in London en Amsterdam.

Bezwaar

Volgens de gezamenlijke natuurorganisaties veroorzaakt het project niet alleen onoverkomelijke schade voor toekomstige Bonairiaanse generaties, maar is de vergunning ook ‘in strijd is met het recht en voorts in strijd is met algemene rechtsbe-

ginselen, waaronder de algemene beginselen van behoorlijk bestuur’. Daarnaast maken zij bezwaar omdat het verlenen van de vergunning het belang van de individuele ontwikkelaar boven het belang van de bevolking stelt. De betrokken partijen hebben een website (www.savebonairemarinepark.org) en een Facebook-pagina gemaakt, (www.facebook.com/SaveBonaireMarinePark). Deze sites bieden gedetailleerde informatie zodat iedereen kan worden geïnformeerd. Op de website kan een petitie worden getekend en kan een financiële bijdrage in de kosten van dit proces worden gedoneerd.

Strijd met wet

In het beraad heeft RWS drie effectrapportages uitgevoerd op verzoek van de overheid van Bonaire, twee door Carmabi, een natuuronderzoeksbureau op Curaçao, en de andere door Imares, een marien onderzoeksbu-

reau in Nederland. Tevens heeft de Commissie Natuur Beheer een advies geschreven. Stinapa Bonaire is adviseur van deze commissie. Stinapa Bonaire beheert het Mariene Park sinds 1979, nadat de lokale overheid het management van het park heeft overgedragen aan deze stichting. Onder Stinapa’s beheer is het park een symbool geworden voor effectief marien management. De koraalriffen van Bonaire zijn tot de gezondste van het Caribisch gebied verklaard. Het park trekt 70 procent van de toeristen die jaarlijks het eiland bezoeken. De Commissie Natuurbeheer heeft negatief geadviseerd op het projectvoorstel, omdat zij vindt dat het projectvoorstel incompleet is en niet voldoet aan de relevante wettelijke vereisten. Het project zou zorgen voor veel afval en nutriënten in zee. Bovendien zijn in het verleden pieren afgewezen vanwege het gevaar van verwoesting door tropische stormen, waardoor het puin tussen de riffen komt. Er zijn ook milieu-effectrapportages van Carmabi die het negatieve effect op de riffen op de lange duur bevestigen.

Rifschade

Toch beweert RWS, aldus de

protesterende organisaties, dat de pier geen onoverkomelijke effecten zal hebben. “Pieren zoals deze, zullen de schade aan de al achteruitgaande riffen vergroten en onherstelbare schade aan de omliggende marietieme omgeving veroorzaken, vanwege vervuiling die met stromingen naar in de buurt gelegen gezondere riffen wordt verspreid”, zegt Mariene Park manager Ramon de Leon. “De overheid heeft tientallen jaren het Maritieme Park van Bonaire beschermd vanwege z’n economische en biologische waarde. En zelfs gedurende die tijd is de rimpervlakte afgenomen van 43 naar 30 procent. We moeten juist naar manieren kijken waarop we die trend kunnen omdraaien en niet door blijven gaan met zaken die schade veroorzaken. Er is geen goede reden om een restaurant/barfaciliteit te bouwen in de wateren van het Mariene Park. Er is namelijk voldoende plek om langs de waterlijn nieuwe restaurants te bouwen en een open uitzicht naar zee te behouden, in plaats van het verschuilen van Bonaire’s meest aantrekkelijke attractie achter een groot commercieel complex”, aldus Mabel Nava, manager van STCB.

Karateka’s van BonKarate presteren goed op Aruba

Leden van Karateschool ‘BonKarate bij hun aankomst op Bonaire.

KRALENDIJK — Karateschool ‘BonKarate’ heeft tijdens het toernooi voor de ‘Yamazaki Cup’ op Aruba hoge ogen gegooit. De zes karateka’s onder leiding van de coaches Sensei, Peter en Desiree Silberie keerden terug op Bonaire met negen trofeeën in verschillende categorieën. Het succesvolle team werd bij terugkeer ontvangen door gedeputeerde belast met sportzaken, James Kroon.

Aan het toernooi op Aruba dat in het Sportcentrum Betico Croes werd gehouden, deden ook karatescholen uit Curaçao en de meeste karatescholen op Aruba mee. Er

werd gestreden in Kumite (gevechten) en Kata, individuele stijl oefeningen met een reeks vastgelegde bewegingen, uitgevoerd tegen denkbeeldige tegenstanders.

Voor Bonaire kwamen uit: Thuersten Winklaar, Everon Vrutaal, Dylan Loozen, Daeline Laurens, Ashanty Martina en Kia-San Silberie. Bij de gevechten legden zowel Kia-San Silberie en Daeline Laurens beslag op het goud in de categorie dames boven de achttien jaar en meisjes tot twaalf jaar. Bij de jongens in de categorie zestien en zeventien jaar hebben Everon Vrutaal en Ashanty Martina zilver

gewonnen. In de categorie achttien jaar, heeft Thuersten Winklaar brons gewonnen. In de Kata-categorie voor jongens van zestien en zeventien jaar sleepte Everon Vrutaal goud in de wacht. In de categorie meisjes tot twaalf jaar won Daeline Laurens, zilver en Ashanty Martina ook zilver in de categorie zestien/zeventien jaar. Dylan Loozen won brons in de categorie jongens zestien/zeventien jaar.

Reynolds Wilsoe beëdigd als nieuw UPB-raadslid

KRALENDIJK — Reynolds ‘Nolly’ Wilsoe is donderdagavond beëdigd als nieuw Eilandsraads-lid van de Union Patriótico Boneriano (UPB). Hij vervangt Eveline Bithancourt-Anthony die haar ontslag als lid van de volksvertegenwoordiging van het eiland heeft ingediend.

Nadat zijn geloofsbriefven donderdagavond door een daartoe ingestelde commissie in de Eilandsraad waren onderzocht en akkoord bevonden, legde Wilsoe de eed af en trad onmiddellijk aan. Daarvoor hebben de raadsleden afscheid genomen van Bithancourt-Anthony, die een lange periode in de politiek afsluit. In deze periode heeft zij haar partij, de UPB, in verschillende functies gediend, onder andere als Eilandsraadlid, Statenlid en gedeputeerde. Zij werd door

Reynolds ‘Nolly’ Wilsoe

zowel de coalitie als oppositie bedankt voor haar inzet voor de gemeenschap. De voorzitter van de Eilandsraad, gezaghebber Lydia Emerencia, nam de eed af, die werd voorgelezen door griffier Willem Cecilia, waarna Wilsoe een korte inauguratietoespraak hield. Daarin bedankte hij voor

de gelegenheid die hem is geboden door zijn partij om deze belangrijke functie te vervullen. Hij hoopt op een constructieve en positieve samenwerking, ook met de oppositie. Het gaat uiteindelijk om het belang van Bonaire, aldus het nieuw aangetreden lid.

Wilsoe is douanier en is bekend voor zijn inzet ten behoeve van de sport op Bonaire. Hij is zeer betrokken bij het jeugdhonkbal als manager. Om toe te kunnen treden tot de Eilandsraad, hebben een aantal andere kandidaten op de laatste verkiezingslijst van de UPB, afstand moeten doen van het recht op die zetel ten behoeve van Wilsoe. De fractie van de UPB in de Eilandsraad bestaat thans uit fractieleider Jeffrey Levenstone en de leden Milena Winklaar, Maritsa Silberie en Reynolds Wilsoe.

Advertenties Curaçao

The Baoase Luxury Resort is currently looking for a:

Security Officer

40 hours a week

The Security Department is looking for a new colleague. Service, Safety and Security are the three keywords for this position.

Duties and responsibilities:

- Ensure that the hotel guests, employees, property and assets are protected from any kind of loss or damage.
- Welcome our guests and assists them.
- Maintain contacts with third parties in case of an emergency.

Requirements:

- Minimum of 2 years of experience as a Security officer, preferably within a hotel environment;
- Dedicated to guest services;
- Able to work shifts also during evening, weekends and nights;
- Excellent verbal and written communication skills;
- Able to communicate in English, Dutch and Papiamentu (Spanish is a benefit);
- Representative presence and flexible;
- Pro active and responsible person;
- Team player;
- Able to multi-task.

What do we offer?

An exciting job in an international, supportive and stimulating environment. The salary is based on experience and hours of the work week.

Interested?

Please send your motivation, curriculum vitae and your photo to: HR@baoase.com

Baoase Luxury Resort
Human Resources Department
Winterswijkstraat 2, Curaçao
Tel: +5999 4611799
www.baoase.com

Optimisme en pessimisme rond wisselkoersen

PARAMARIBO — Optimisme en pessimisme wisselen elkaar intensief af na de persconferentie van de president van de Centrale Bank van Suriname, Gilmore Hoefdraad. Sommige houders van cambio's of wisselkantoren voorzien een spoedig herstel van de stroom vreemde valuta. Anderen zijn minder optimistisch en roepen zelfs om ingrijpen door de centrale bank.

Een injectie van euro's en dollars in de valutamarkt zou het enige redmiddel zijn op het moment. “Ik sta droog en kan mijn klanten niet tegemoet komen”, zegt een cambiohouder tegenover de *Times of Suriname*. Klanten bieden wel vreemd geld aan, maar verlangen een hogere ruilkoers dan is toegestaan. De cambio's moeten zich strak houden

aan richtlijnen van de centrale bank. Klanten lopen nu weg als ze horen dat ze hun zin niet kunnen krijgen. Het is nu makkelijk elders wel een hogere koers te krijgen. Supermarkten bijvoorbeeld, kopen vreemd geld op. Volgens de cambiohouders is het niet te verwachten dat die illegaliteit binnenkort wordt aangepakt. Dus moet er maar meer officieel geld tegenaan worden gegooit. “Pas wanneer de centrale bank ons voorziet van vreemde valuta, zal dit probleem worden opgelost.” Remy Bhailal, voorzitter van de vereniging van cambio's, merkt wel een opleving.

Cambio's verkopen al meer vreemd geld dan enkele dagen terug, ook omdat ze geen verplichte pot hoeven aan te houden bij de centrale bank.

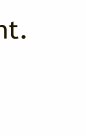
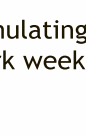
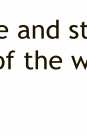
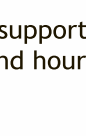
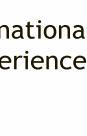
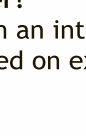
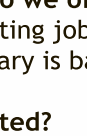
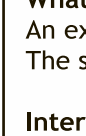
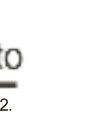
President Venezuela mag door luchtruim VS

WASHINGTON — De president van Venezuela, Nicolas Maduro, mag toch over Puerto Rico vliegen als hij naar China reist. Dat hebben de Amerikaanse autoriteiten hem donderdagavond verteld. Maduro is inmiddels onderweg.

Het verzoek om toelating tot het luchtruim was niet goed ingediend, stelde een woordvoerder van de Amerikanen. Venezuela had uit moeten gaan van drie dagen tijd om goedkeuring te krijgen, in

plaats van één “Desondanks hebben we samen met medewerkers van de Venezolaanse ambassade een buitengewone inspanning geleverd om zo snel mogelijk toestemming te geven voor het overvliegen.”

De Venezolaanse minister van Buitenlandse Zaken Elias Jaou sprak eerder van een nieuwe aanval van Amerika op de regering van het Zuid-Amerikaanse land. Maduro zelf noemde de weigering in een eerste reactie een ‘grove fout’.

Aanval winkelcentrum Kenia

NAIROBI — Na de aanval op het exclusieve winkelcentrum Westgate in de Keniaanse hoofdstad Nairobi, hebben gewapende agenten de bezoekers van het winkelcentrum naar buiten gestuurd. Getuigen spreken van een hevig vuurgevecht, explosies en rook.

Mogelijk is er met granaten gegooid en hebben de aanvallers mensen gegijzeld. In ieder geval één ander winkelcentrum is uit voorzorg gesloten. Reeds ten tijde van de aanval, speurde de politie de winkels af op zoek naar de daders. Er waren toen nog geweerschoten te horen. Getuigen zeggen vijf mannen met Kalasjnikovs te hebben gezien. Het incident leek volgens hen meer op een aanval dan een roofoverval. Volgens een politieagent begonnen de mannen willekeurig te schieten. Ook hebben

enkele mensen hierbij kleine verwondingen opgelopen, waarschijnlijk door rondvliegende brokstukken. Het gaat mogelijk om een terroristische aanval van de Somalische extremistische islamitische beweging al-Shabaab. Het Somalische en Keniaanse leger werken sinds 2011 samen aan een offensief tegen de islamisten. Al-Shabaab heeft gedreigd met aanvallen.

Nederlandse Ambassade
De Nederlandse ambassade in Kenia heeft Nederlanders in

het Afrikaanse land met sms-berichten gewaarschuwd niet naar winkelcentra te gaan. Dit in verband met mogelijke andere aanslagen. Volgens ambassadeur Joost Reintjes zijn er ongeveer 4000 Nederlanders die zich bij de ambassade hebben geregistreerd. De meesten wonen in Nairobi. Tijdens de aanval waren een Nederlandse ambassade medewerker en zijn vrouw aanwezig in het winkelcentrum. "Ze zaten koffie te drinken op een terras. Volgens onze medewerker is er geschoten en met handgranaten gegooid. Ze hebben een half uur, samen met de andere aanwezigen, op hun buik gelegen en konden toen ontsnappen", aldus Reintjes.

Greenpeace-schip versleept naar Moermansk

Foto: Denis Smirnov / AFP

De Arctic Sunrise onder begeleiding van de Russische Kustwacht.

AMSTERDAM — De Arctic Sunrise, het schip van Greenpeace dat geënterd is door de Russische kustwacht, wordt naar Moermansk gesleept. Dat heeft een woordvoester van de milieuorganisatie vandaag verklaard. De Arctic Sunrise is een ijsbreker die onder Nederlandse vlag vaart.

Het schip van de milieuorganisatie voerde actie ten zuiden van Nova Zembla bij het boorplatform Prirazlomnaja in de Petsjorazee toen het

donderdag werd geënterd door gewapende leden van de Russische kustwacht. Er worden dertig Greenpeace-activisten vastgehouden,

waaronder twee Nederlanders. Het schip zal waarschijnlijk maandagochtend in Moermansk aankomen, waar het daar door een internationaal team van Greenpeace wordt opgewacht. De organisatie heeft al sinds donderdagavond geen contact meer gehad met de bemanning. Ook consulaire hulp is niet mogelijk, aldus

Greenpeace.

De dertig Greenpeace-medewerkers aan boord worden wel goed behandeld, zo zei althans donderdagavond nog de Nederlandse activiste Faiza Oulahsen die ook op het schip zit. De Russische autoriteiten hebben nog altijd geen officiële aanklacht ingediend. Intussen hebben al 225.000 mensen uit 33 landen hun steun betuigd aan de activisten van Greenpeace, door een brief te mailen naar de Russische ambassade in hun land.

‘Net piraten’

Een hoge Russische functionaris heeft vandaag op een conferentie in de Zweedse hoofdstad Stockholm Greenpeace-activisten vergeleken met Somalische piraten. “Veel Russen vinden dat dit een vorm van piraterij is. Zware piraterij, zoals in Somalië”, zei Sergej Ivanov, chef van de presidentiële administratie.

De activisten zijn volgens Ivanov ‘te radicaal’ te werk gegaan. Volgens Greenpeace bevond het schip zich in internationale wateren.

Zware regenval door tyfoon Oost-Azië

MANILA — De Filipijnen en Taiwan worden getroffen door zware regenval en stevige windstoten. Het slechte weer is de voorbode van tyfoon Usagi die naar verwachting maandagochtend het Chinese vasteland bereikt.

Volgens meteorologen wordt het de sterkste storm van het jaar, meldde de BBC vandaag. Dorpen op de Filipijnen en Taiwan zijn geëvacueerd,

veerdiensten zijn opgeschort en alle vluchten zijn geannuleerd. Naar verwachting zal er zeker 1000 millimeter regen

vallen. In beide landen is melding gemaakt van schade en stroomuitval. Usagi raast vanaf de Grote Oceaan in westelijke richting tussen Taiwan en de Filipijnen naar Hong Kong op het Chinese vasteland. Taiwan heeft zeker 1600 militairen ingezet in risicogebieden, om hulp te verlenen in het geval van

overstromingen en aardverschuivingen. 2400 anderen zijn in paraatheid gebracht. De tyfoon heeft een aanhoudende wind van 240 kilometer per uur en kan zorgen voor windstoten van bijna 300 kilometer per uur. Verwacht wordt dat de kracht van de tyfoon in het weekeinde afneemt.

Van der Laan bezoekt China en Zuid-Korea

AMSTERDAM — De burgemeester van Amsterdam, Eberhard van der Laan, is vanaf vandaag op handelsmissie naar Zuid-Korea en China. Hij brengt een bezoek aan Koreaanse en Chinese bedrijven die ook in en om Amsterdam zijn gevestigd, liet de gemeente weten. Het is voor het eerst dat de Amsterdamse burgervader een handelsmissie naar Korea leidt. Om de banden te onderhouden met zustersteden Seoel en Peking, brengen bestuurders uit de

regio Amsterdam een bezoek aan de Aziatische landen. Tijdens de missie tekent Van der Laan een nieuwe samenwerkingsovereenkomst met Korea. Ook bezoekt hij de Beijing Design Week, waar Amsterdam dit jaar gaststad is. Verder moet het bezoek nieuwe bedrijven naar de hoofdstad trekken. Daar zijn momenteel vijftig Koreaanse en tachtig Chinese bedrijven gevestigd. De Amsterdamse handelsmissie duurt tot en met 28 september.

Syrië geeft OPCW benodigde informatie

DEN HAAG — De Syrische regering heeft de ‘verwachte openheid’ over zijn arsenaal aan chemische wapens gegeven. De Organisatie voor het Verbod op Chemische Wapens (OPCW) in Den Haag, heeft dat vandaag bekendgemaakt.

Gisteren werd al bekend dat Syrië een begin had gemaakt met het overhandigen van de gegevens. “We hebben een deel van de verificatie ontvangen en ver-

wachten meer”, aldus een woordvoerder toen. De OPCW is inmiddels begonnen met het onderzoeken van de informatie. De OPCW moet de vernieti-

ging van de Syrische chemische wapens in goede banen gaan leiden. Halverwege 2014 zouden alle wapens weg moeten zijn. Morgen zou daarover worden vergaderd in Den Haag, maar die bijeenkomst is voor onbepaalde tijd uitgesteld. Naar verluidt gebeurde dat omdat de Verenigde Staten (VS)

en Rusland het nog niet eens zijn. De regering van president Bashar al-Assad van Syrië schikt zich naar de plannen en trad vorige week toe tot de OPCW. De VS hadden met lucht-aanvallen gedreigd, omdat Assad achter een gigas-aanval zou zitten die op 21 augustus bij Damascus honderden levens kostte.

Ondanks reisadvies toch weer reizen Egypte

HOOFDDORP — Als eerste grote touroperator biedt Neckermann weer vliegreizen naar Egypte aan, ondanks het aangescherpte reisadvies voor dat land. Sinds enkele dagen kan er weer worden geboekt naar bestemmingen aan de Rode Zee.

‘En dat loopt als een trein’, zo liet vandaag een woordvoester van moederbedrijf Thomas Cook desgevraagd weten. Volgens haar is het in de afgelopen periode rustig geweest in de vakantie-oorden aan de Rode Zee. Wel waren er drie kleine demonstraties in Hurghada, maar die verliepen zonder problemen, aldus de woordvoester. Daarom heeft het bedrijf besloten dat het er veilig genoeg is voor Egyptereizen in de herfstvakantie. Bij het boeken wijst de reisorgani-

Kras) biedt nog geen reizen naar Egypte aan. TUI hoopt dat Buitenlandse Zaken het reisadvies snel zal versoepelen, zodat ze in ieder geval winterzonreizen naar de Rode Zee kan gaan aanbieden. “Maar we krijgen nog geen signalen dat BuZa dat van plan is”, zegt een woordvoester van TUI. Een woordvoerder van het

ministerie laat weten dat doorlopend wordt beoordeeld of het reisadvies voor Egypte nog van kracht moet blijven. Zodra het niet meer nodig is, wordt het versoepeld, zei hij. De woordvoerder wijst er verder op dat het advies niet bindend is, dus dat touroperators en reizigers zelf verantwoorde-lijk zijn.

EXECUTORIALE VERKOOP

Krachtens artikel 1203 lid 2 (oud) respectievelijk 3:268 (nieuw), van het Burgerlijk Wetboek van Aruba zullen de volgende onroerende zaken in het openbaar worden verkocht.
De verkoop vindt plaats eerst bij opbod en vervolgens bij afmijning.

- een perceel eigendomsgrond, groot zevenhonderd vijftig vierkante meter (750 m²), gelegen te San Nicolas in Aruba, zoals omschreven in meetbrief nummer 139 van vijftentwintig september negentienhonderd vier en zeventig, met het daarop gebouwde appartementencomplex, plaatselijk bekend als: **Isaac Wagemakerstraat 75-B**;

Inzetprijs: Afl. 108.000,00.

- het recht van erfpacht tot zestien november tweeduizend zevenentwintig op een perceel domeingrond, groot zeshonderd vijffennegentig vierkante meter (695 m²), gelegen te San Nicolas in het vierde district van Aruba, zoals omschreven in kadastrale meetbrief nummer 20 van tien februari negentienhonderd vijftig, met het daarop gebouwde, plaatselijk bekend als: **Isaac Wagemakerstraat 81**;

Inzetprijs: Afl. 93.000,00.

- het recht van erfpacht tot zevenentwintig november tweeduizend tweeënzeventig op:
 - een perceel domeingrond, groot éénhonderd één vierkante meter (101 m²), gelegen aan de Helfrichstraat/Jan Steenstraat te San Nicolas in Aruba, kadastraal bekend als vierde afdeling sectie A nummer 119, met het daarop gebouwde, plaatselijk bekend als: **Helfrichstraat 34**; en
 - een perceel domeingrond, groot éénhonderd vierkante meter (100 m²), gelegen aan de Helfrichstraat/Jan Steenstraat te San Nicolas in Aruba, kadastraal bekend als vierde afdeling sectie A nummer 120, met het daarop gebouwde, plaatselijk bekend als: **Helfrichstraat 36**,hierna tezamen ook te noemen: het registergoed (tezamen vormende de bar/restaurant bekend als: Las Vegas Bar);

Inzetprijs: Afl. 225.000,00.

- het recht van erfpacht tot vijftentwintig augustus tweeduizend vierentwintig op een perceel domeingrond, groot zevenhonderd tweeëndertig vierkante meter (732 m²), gelegen aan de Noordkant van de Congoweg/Westhoek Rasmijnstraat te Rooi Congo in het vierde district van Aruba, welk perceel nader is omschreven in Meetbrief nummer 33 van vier februari negentienhonderd vierenzestig, met het daarop gebouwde, plaatselijk bekend als: **Caya Jose Geerman 72** (eerder bekend als: Congoweg 72);

Inzetprijs: Afl. 149.000,00.

- een perceel eigendomsgrond, groot vijfhonderd zeventig vierkante meter (570 m²), gelegen aan de Newtonstraat in Aruba, kadastraal bekend als eerste afdeling sectie E nummer 38, met het daarop gebouwde, plaatselijk bekend als: **Newtonstraat 1**;

Inzetprijs: Afl. 200.000,00.

- een perceel eigendomsgrond, groot zesduizend vierhonderd zestig vierkante meter (6.460 m²), gelegen te Weg Fontein in het vierde district van Aruba, zijnde het restant van de gronden omschreven in meetbrief nummer 242 van eenentwintig oktober negentienhonderd vijfenzestig (oorspronkelijk groot zesduizend achthonderd vijfenzeventig vierkante meter (6.875 m²), met het daarop gebouwde, plaatselijk bekend als: **Weg Fontein 154-A, -B en -C**;

Inzetprijs: Afl. 300.000,00.

- het recht van erfpacht tot drieëntwintig augustus tweeduizend zevenenzestig op een perceel domeingrond, groot vijfhonderd negenenvijftig vierkante meter (559 m²), gelegen te **Turibana** in Aruba, kadastraal bekend als tweede afdeling sectie D nummer 1657;

Inzetprijs: Afl. 60.000,00.

Krachtens een executoriaal beslag zullen de volgende onroerende zaken in het openbaar worden vekoct. De verkoop vindt plaats eerst bij opbod en vervolgens bij afmijning.

- een perceel eigendomsgrond, groot ongeveer driehonderd achtentachtig vierkante meter (± 388 m²), gelegen te Calabas in Aruba, uitmakende een zodanig gedeelte van het perceel eigendomsgrond, kadastraal bekend als eerste afdeling sectie L nummer 128, (oorspronkelijk groot drieëntwintigduizend vijftig vierkante meter (23.050 m²)), als is omschreven in een particulier meetdocument WLA/058, met het daarop gebouwde, plaatselijk bekend als: **Noord Bona Vista 1**;

Inzetprijs: Afl. 122.400,00.

Onderhands bieden is niet meer mogelijk.

De verkoop zal plaatsvinden ten overstaan van mr H.M. Rodriguez-Taekema, notaris in Aruba, op 23 september 2013 om 10:00 uur in de vergaderzaal van ARUBA SURFSIDE MARINA aan de L.G. Smith Boulevard 7.

De veilingvoorwaarden zijn beschikbaar bij:

Notariskantoor Rodriguez-Taekema N.V.
SUCU / De la Sallestraat 60
(rotonde Seroe Blanco)

Tel: (297) 588-2400 • Fax: (297) 588-2500 • Email: c.denobrega@notarisrodriguez.com

‘Kerry en Timmermans op één lijn over Syrië’

WASHINGTON — Nederland en de Verenigde Staten (VS) zitten precies op één lijn wat betreft de aanpak van Syrië. Dat bleek gisteren na een gesprek in Washington tussen minister Frans Timmermans (Buitenlandse Zaken) en zijn Amerikaanse ambtgenoot, de US Secretary of State, John Kerry, meldt de *Telegraaf*.

Volgens dit verslag heeft Kerry gesteld dat ‘Nederland vanaf het begin een grote steun voor de VS is geweest in de pogingen om Syrië te ontdoen van chemische wapens’. Timmermans en Kerry zijn het ook eens over de resolutie die de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties (VN) moet gaan aannemen over Syrië. De tekst moet ‘zeer stevig’ zijn en ervoor zorgen dat de Syrische president Bashar al-Assad doet wat hij belooft, zei Timmermans. Hij stelde in het gesprek ook

Foto: Nicholas Kamm / AFP

de zorgen en onrust aan de orde die in Nederland leven over het Amerikaanse spionageprogramma ‘PRISM’. Timmermans heeft volgens zijn woordvoerder Kerry opgeroepen met andere landen een dialoog te voeren

over dit programma. Timmermans sprak gisteren ook nog met de Republikeinse senator John McCain over Syrië, Egypte en de internationale veiligheid.

De Telegraaf meldt verder dat de Nederlandse minister na zijn bezoek aan Washington, New York zal aandoen voor de Algemene Vergadering van de VN.

Rutte ziet begrip voor bezuinigingen

DEN HAAG — Premier Mark Rutte meent dat mensen wel degelijk begrip hebben voor de bezuinigingsplannen van het kabinet, ondanks peilingen die op het tegendeel wijzen. Dat blijkt uit een interview met de premier in de kranten die zijn aangesloten bij *De Persdienst*.

“Als ik iets langer met mensen doorpraat, dan zeggen ze: Ik begrijp wat je aan het doen bent, eigenlijk wel weer logisch dat het kabinet dingen aanpakt zoals nu gebeurt”, aldus Rutte in het interview. Volgens hem zit Nederland ‘in een lastige fase’ waarbij het niet verwonderlijk is dat mensen niet staan te applaudisseren voor de ministersploeg. “Als je ziet wat dit kabinet allemaal aanpakt en je ziet tegelijkertijd de werkloosheid oplopen en de koopkracht dalen, dan vind ik dat niet verrassend.” In het *AD* zegt de premier dat de mensen ook niet op zijn uitleg zitten te wachten. “De mensen willen resultaten zien. Daar kan ik beter mijn energie in steken dan dat ik heel veel tijd steek in uitlegssessies.” Komende woensdag en don-

derdag debatteert Rutte twee dagen met de Tweede Kamer over de kabinetsplannen voor volgend jaar, ook over het aanvullende bezuinigingspakket van 6 miljard euro. “Ik denk dat we er met die 6 miljard ook zijn, al weet je dat nooit zeker”, zei hij daarover tegen *De Persdienst*. Volgens de premier in *AD* zitten het kabinet en het CDA ‘niet ver van elkaar’. Rutte: “Ook wij willen volgend jaar geen beslag leggen op de begroting door loonsverhogingen bij de overheid. Die ruimte vinden we elders, bijvoorbeeld in de verlaging van de pensioenpremies. Daar zal CDA-leider Van Haersma Buma toch geen bezwaar tegen hebben.” Hij wil verder niet speculeren over samenwerking met de christendemocraten, hij wil eerst hun tegenbegroting afwachten.

Familiereünie Korea’s opgeschort

PYONGYANG — Zuid-Koreaanse families worden voorlopig niet herenigd met hun familieleden en kennissen in Noord-Korea. De Noord-Koreaanse regering heeft het programma voor familiereünies voor onbepaalde tijd opgeschort.

Dit meldde het Noord-Koreaanse persbureau KCNA vannacht. De zesdaagse familiereünies zouden woensdag beginnen en waren bedoeld om families te herenigen, die door de Koreaanse Oorlog (1950 - 1953) van elkaar zijn gescheiden. Noord-Korea verdenkt zijn zuiderburen echter van ‘vijand-

lijke bedoelingen’. Volgens het communistische land is Zuid-Korea uit op een confrontatie. “De herenigingen van gescheiden families en gezinsleden wordt uitgesteld totdat er weer in normale sfeer kan worden gepraat en onderhandeld”, aldus het Noord-Koreaanse Comité voor de Vreedzame Hereniging van Korea. Meer dan 70.000 Zuid-Koreanen hadden zich opgegeven om in aanmerking te komen voor de reünie. De laatste keer dat de familiebezoeken werden gehouden, was in 2010. Toen werden ongeveer 100 mensen van beide kanten uitgekozen om hun dierbaren te zien.

Dodental gevechten Filipijnen loopt op

MANILLA — Het dodental van de gevechten tussen militairen en islamitische rebellen in het zuiden van de Filipijnen loopt op. Tot op heden zijn zeker 126 mensen gedood. Onder de doden zijn ook zeker twaalf burgers.

Het Filipijnse leger vecht tegen het Moro Nationale Bevrijdingsfront (MNLF). Dat verzet zich tegen de centrale regering van het overwegend rooms-katholieke land. De rebellen namen op 9 september delen van de havenstad Zamboanga op het eiland Mindanao in.

Volgens het leger zijn duitalen woningen in brand gestoken en hebben de rebellen gijzelaars genomen. Zo’n 120.000 mensen zijn het gebied van de gevechten ontvlucht. Een paar bewegingen proberen al tientallen jaren om het zuiden met geweld onafhankelijk te maken. De opstand kostte na naar schatting 200.000 mensen het leven. Het Moro Islamitisch Bevrijdingsfront (MILF), een afsplitsing van MNLF, onderhandelt momenteel met de regering over een vredesakkoord. Het MNLF zou dat met de aanvallen willen saboteren.

Doden bij bomaanslag begrafenis in Irak

BAGDAD — Zeker vijftig mensen zijn vandaag omgekomen, toen een autobom ontplofte bij een begrafenis in de Irakese hoofdstad Bagdad. Tientallen mensen raakten gewond en ongeveer twintig auto’s gingen in vlammen op. Dat hebben de politie en medewerkers van medische diensten laten weten.

De bom ontplofte in de sjiitische wijk Sadr City in het noordoosten van de stad. Daar waren mensen bijeengekomen voor een rouw-

plechtigheid in een tent. Een zelfmoordterrorist detoneerde de autobom, niet ver van de tent vandaan. Het geweld in Irak is dit

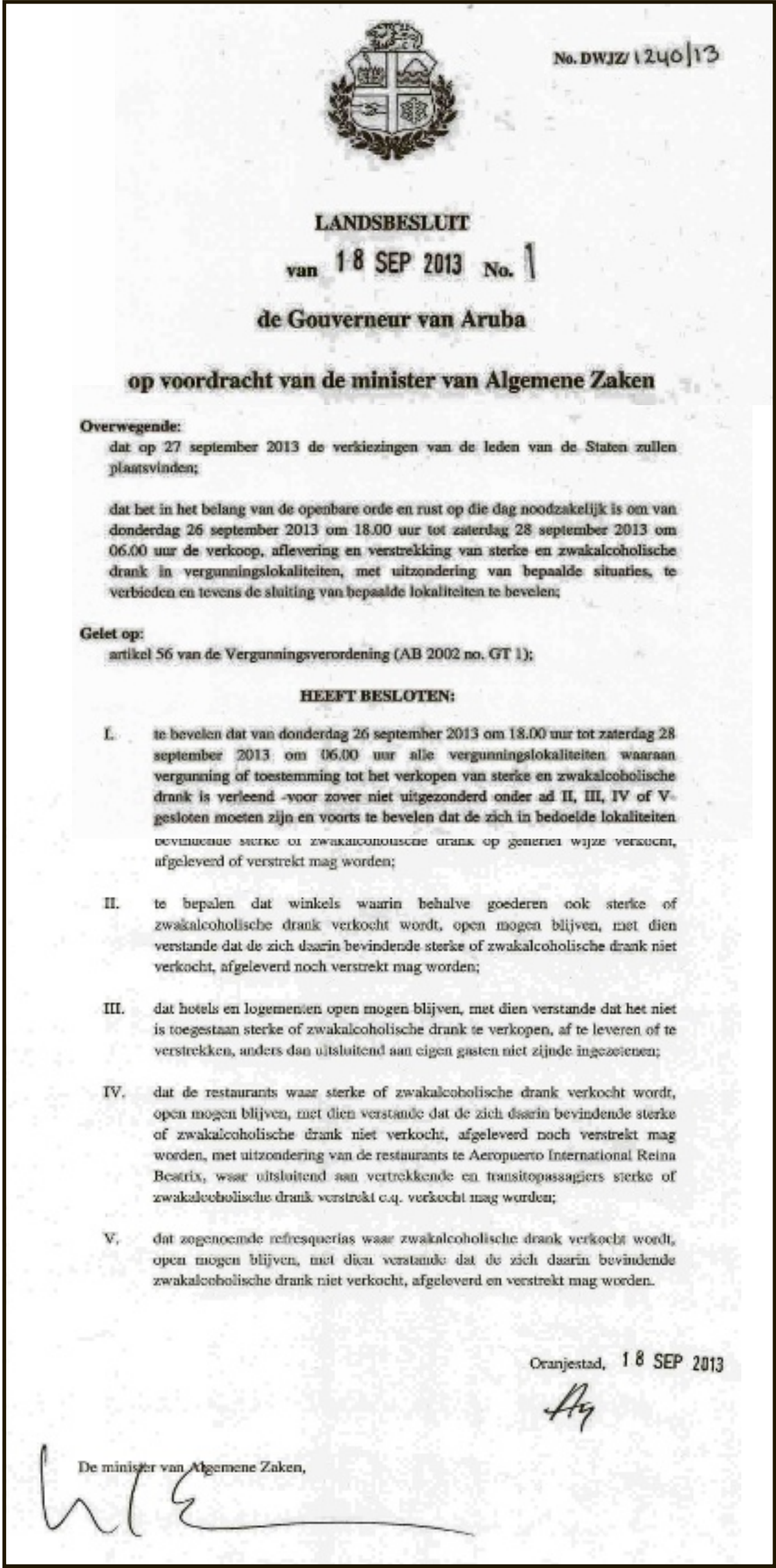
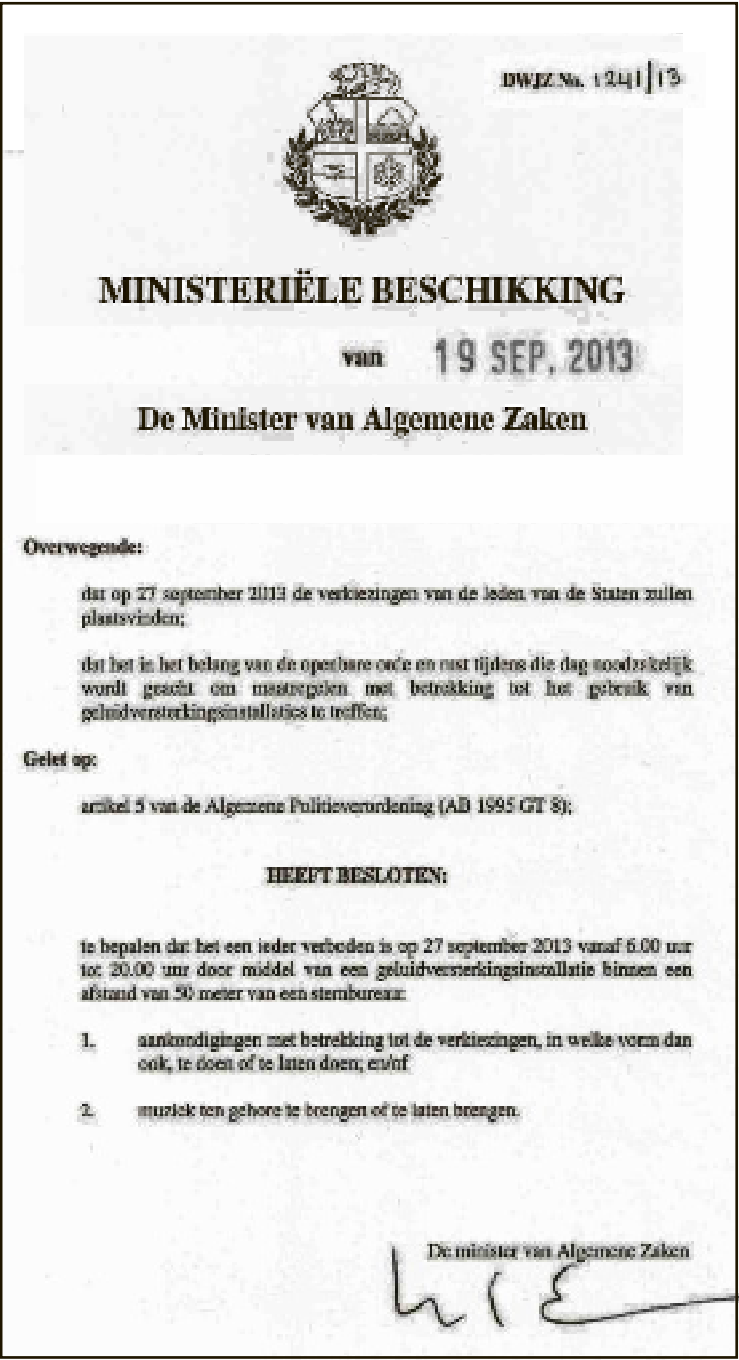
jaar opgelaaid. Tussen sjiieten, de meerderheid van de bevolking, soennieten en Koerden is grote verdeeldheid. Alleen al vorige maand vielen er door aanslagen en ander geweld zeker 800 doden. Veel aanslagen zijn gericht tegen sjiieten, die tot ongenoegen van veel soennieten de regering in Bagdad overheersen.

Met omzeilen van de Landsverordening Politieke Partijen is op het laatste moment Julio Isaac Croes op de Oranjestad op nr.19 geplaatst.

Hij is een gepensioneerde Referendaris, jurist, Noordhollandse G.A. van Poelje Bestuursacademicus, Universiteit N.A., Universiteit Van Aruba, Bestuursrecht, Staatsrecht, politicologie, Civielrecht, Handelsrecht, Bankrecht, Strafrecht, procesrecht, geschiedenis, international recht, zeerecht, erfpachtsrecht, arbeidsrecht en wetgeving. Referentie Gemeentesecretarie Haarlem, Bennebroek, Eilandgebied Aruba, Land Aruba. Personeelszaken, algemene en juridische zaken, Domeinbeheer, Arbeidszaken, Directie Wetgeving, Central Bureau Juridische en Algemene Zaken, Personeel en Organisatie. Meedoen aan de komende verkiezingen gegrondt op zijn kennis van de Internet, waarmee hij volgend jaar denkt \$15.000.000.000.000 op zijn bankrekening te krijgen .Na lang piekeren is hij erachter gekomen, dat hij daarmee een Bank kan opkopen en direct 30% verdienen. Met wat rest kan hij makkelijk alle financiële problemen van Aruba oplossen.

Als gootgrondbezitter zal hij zijn grondeigendommen kunnen ontwikkelen en bebouwen om mee te werken aan de wereldhuisvestingsproblematiek. Hij voelt veel ook in Nederland te willen gaan investeren. Tot zijn grote verbazing ontdekte hij in Engeland wetenschappers die electriciteit ontwikkelen met zeestromen. Zo’n project wil hij ook in Aruba tot stand zien komen. Een onderwatertunnel naar zijn Venezolaanse gronden zal hij ook tot stand willen brengen. De onafhankelijkheid van Aruba ziet hij als instrument voor de bekendbaarheid houdbaarheid van de economie en leefbaarheid van Aruba en bereid te aanvaarden. Dit jaar stierf zijn vader Milo J. Croes, 92 jaar, liasson ambtenaar in dienst van Koningin Wilhelmina gedurende de tweede oorlog, pionier voor dekolonisatie, universele verkiezingen, democratie, Oprichter eerste politieke partij op Aruba, Union Nacional Arubiano, eerste Eilandsraadlid van Aruba, ex-gedeputeerde, Schildwapen Aruba, begaafd, geletterd en virtuoos pianist, inspirator sponsor en voordrager Volkslied van Aruba, promotor tourisme, Baseball, onafhankelijkheid, Carnaval (geld laten rollen) sport, schoonheidsverkiezingen, visserij, lid commissie Arubaanse Vlag, Directeur Posterijen, Ridder in de Orde van Oranje.

Bij geen vlaggen na met hem in contramine gegaan wil Julio Isaac Croes thans met zijn participatie aan de Statenverkiezingen bewijzen, dat ondanks de ongrondwettige opmaak van de Landsverordening Verkiezingen het doenlijk is alle hindernissen te vermijden om op te komen voor de belangen van Aruba die nu in het spel zijn door internationale crisis. Idiote, domme en corrupte Valero marionet Regering AVP moet worden opgeruimd voordat zij nog meer brokken maken. Laat AVP niet door gaan mega schulden te maken. Ben je mals?

EURO

Licht verlies

AMSTERDAM — De Europese aandelenbeurzen sloten gisteren de week af met lichte verliezen. Beleggers namen even een adempauze na de sterke beursweek, die werd gedomineerd door de ontwikkelingen rond het voorzitterschap en het steunbeleid van de Amerikaanse Federal Reserve.

De AEX-index in Amsterdam eindigde 0,1 procent lager op 382,07 punten. De MidKap sloot vlak op 574,35 punten. De beurzen in Frankfurt, Parijs en Londen verloren tot 0,4 procent.

In de AEX ging de meeste aandacht uit naar Imtech, die onderaan sloot met een min van 8,4 procent. Analisten van ABN Amro waarschuwden in een rapport dat de technisch dienstverlener volgend jaar in de knel dreigt te komen met zijn bankconvenanten. De sterkste stijger was uitzender Randstad met een winst van 2,5 procent.

Op de lokale markt stond Stern Groep in de schijnwerpers. Het aandeel won 9,6 procent. Het autobedrijf onderzoekt een verdergaande samenwerking met brachegenoot Pouw. Dat kan ertoe leiden dat de twee fuseren, waarna Stern mogelijk van de beurs verdwijnt. Topman Henk van der Kwast zei tegen het ANP dat een beurs-exit echter nog 'geen vaststaand feit' is.

In Frankfurt leverde Adidas 3 procent in. Het Duitse sportmerk kampt met een aantal negatieve marktontwikkelingen en gaf daarom een winst- en omzetwaarschuwing af voor dit jaar. Het grootste probleem is een verdere waardedaling van een hele reeks valuta's ten opzichte van de euro.

De euro was gisteren 1,3515 dollar waard, tegen 1,3527 bij het slot van de Europese beurshandel op donderdag. De prijs van Amerikaanse olie daalde 0,9 procent tot 105,39 dollar per vat. Brentolie werd 0,2 procent duurder, op 108,94 dollar.

WALL STREET

Verlies

NEW YORK — De aandelenbeurzen op Wall Street sloten gisteren met flinke verliezen. Beleggers verkten opmerkingen van verscheidene bestuurders van de Amerikaanse Federal Reserve, die de mogelijkheid openhielden dat het steunprogramma voor de economie van de Fed nu vanaf oktober zal worden afgebouwd.

De Dow-Jonesindex eindigde met een verlies van 1,2 procent op 15451,09 punten. De S&P 500-index sloot 0,7 procent lager op 1709,91 punten en technologiebeurs Nasdaq wist het verlies beperkt te houden tot 0,4 procent op 3774,728 punten.

Fed-bestuurder James Bullard zei gisteren dat de beslissing van de Fed deze week om het steunprogramma te handhaven bijna anders was uitgevallen. De centrale bankdirecteur van Kansas City, Esther George, liet gister echter weten 'teleurgesteld' te zijn dat de Fed niet heeft besloten nu al het programma te temperen.

De handel werd verder beïnvloed door de aanstaande herweging van de graadmeters op Wall Street. Zowel de Dow-Jonesindex, als de S&P en Nasdaq maken na het sluiten van de beurzen hun nieuwe wegen van fondsen bekend.

Opvallende stijger in de Nasdaq was gisteren het nieuw genoteerde digitale beveiligingsbedrijf FireEye, dat 80 procent boven zijn introductiekoers sloot. Ook debutant Rocket Fuel was een dag na de beursintroductie zo'n twee keer duurder.

De euro was 1,3521 dollar waard, tegen 1,3515 bij het sluiten van de Europese beurzen. De prijs van Amerikaanse olie daalde met 1,6 procent tot 104,70 dollar. Brentolie werd 0,5 procent duurder op 109,29 dollar.

Overheid VS gefinancierd zonder Obamacare

WASHINGTON — Het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden heeft gisteren wetgeving aangenomen waarmee de financiering van de federale overheid voor drie maanden is gegarandeerd, maar exclusief de financiering van het gezondheidszorgplan van president Barack Obama. De Republikeinen in het Congres openen daarmee een nieuwe aanval op de zogenoemde 'Obamacare'.

Het Amerikaanse Congres moet het voor eind september eens worden over een nieuwe noodbegroting waarmee de federale overheid draaiende kan worden gehouden. Als dat niet gebeurt, zit de regering op-

nieuw zonder fondsen en zullen er diensten al dan niet tijdelijk moeten sluiten en ambtenaren naar huis worden gestuurd. De Republikeinen proberen dit gegeven te gebruiken in hun oppositie tegen het zorgplan.

Twee Democraten in het Huis van Afgevaardigden stemden eveneens voor het Republikeinse voorstel. Nu moet de Senaat zich hierover uitspreken, maar die kan daarbij de tekst veranderen zodat Obamacare alsnog financiering krijgt. De president heeft overigens al eerder aangekondigd een veto over elk voorstel uit te spreken waarin het gezondheidsplan geen fondsen krijgt.

In een reactie op de aangenomen resolutie in het Huis

van Afgevaardigden zei Obama dat zonder een nieuwe begroting, die met zich meebrengt dat het schuldenplafond wordt verhoogd, de VS een 'klaploper' wordt, die niet meer aan zijn verplichtingen kan voldoen. Volgens de president, die sprak voor een zaal met werknemers van Ford, zijn de Republikeinen in Washington niet geïnteresseerd in het helpen van de Amerikaanse middenklasse, maar alleen in politieke spelletjes om hem onderuit te halen.

Grote reorganisatie bij BlackBerry

Foto: blgoe-blackberry.com

Het nieuws over de reorganisatie zorgde voor een enorme waardedaling van het aandeel BlackBerry.

WATERLOO — Het Canadese BlackBerry schrapt 4500 banen. Dat komt neer op circa 40 procent van het huidige aantal medewerkers. Het bedrijf wil het komende jaar, tot begin 2015, de kosten met zo'n 50 procent terugbrengen, zo maakte de producent van de enkele jaren geleden populaire smartphonegeregisteren bekend.

BlackBerry meldde in het tweede kwartaal, volgens voorlopige gegevens, een operationeel verlies van ruim 950 miljoen dollar te hebben geleden. Het bedrijf verkocht in deze periode 3,7 miljoen mobieltjes, vrijwel een diepterecord. In totaal liepen de verkopen op tot

5,9 miljoen telefoons, maar dat is inclusief de toestellen die al eerder naar afnemers waren verscheept. De omzet over de afgelopen drie maanden zal waarschijnlijk uitkomen op 1,6 miljard dollar, bijna 50 procent lager dan de verwachting van analisten.

‘Cao-onderhandelingen supers in impasse’

UTRECHT — De cao-onderhandelingen voor de Nederlandse supermarkten zitten in een impasse. Dat stellen vakbonden FNV Bondgenoten en CNV Dienstenbond vandaag. Ze bereiden acties voor.

“Na vier keer onderhandelen is er nog steeds geen resultaat. De zaak zit zo vast als een huis. De vakbonden willen structurele verbeteringen aan de orde stellen, maar de werkgevers zetten in op versobering en inleveren”, aldus de bonden.

FNV Bondgenoten en CNV Dienstenbond gaan in sep-

tember en oktober bij supermarkten langs om medewerkers te waarschuwen en acties voor te bereiden. CNV-onderhandelaar Fedde Monsma zei dat de bonden eerst landelijk bij de supermarkten langsgaan om medewerkers te informeren en reacties te halen. “De uitkomsten daarvan zullen we voorleggen tijdens de volgende onderhandelingen op 14 oktober.” Op termijn kunnen de acties harder worden en proberen de bonden bijvoorbeeld ook toeleveranciers erbij te betrekken. “We proberen het eerst op deze manier. Maar ik sluit niks uit, ook lege schappen niet”, aldus Monsma.

Spanje ziet rentes dalen

MADRID — De Spaanse staat heeft vandaag met twee leningen in totaal 3,1 miljard euro opgehaald. De rentes op de obligaties lagen lager dan bij eerdere vergelijkbare leningen, meldde de Spaanse centrale bank. De vraag naar de papieren was groot.

Met de heropening van een lening met een looptijd van nog een kleine drie jaar werd 2,06 miljard euro opgehaald tegen een rente van 2,23 procent. Bij een vorige

veiling begin augustus lag de rente op deze lening nog op 2,6 procent. Een lening met een looptijd tot 2028 bracht in totaal 1,02 miljard euro op, tegen een rente van 4,8 procent. Beleggers kochten in juli van dit jaar nog de 15-jarige obligaties voor een rente van 5,2 procent. De rentes op staatspapieren daalden in Europa over een breed front na de beslissing van de Amerikaanse Federal Reserve om het steunprogramma voor de economie op dit moment niet terug te draaien.

Rabobank gaat Afrikaanse boeren helpen

ROME — De wereldvoedselorganisatie van de Verenigde Naties (FAO) gaat in drie Afrikaanse landen nauw samenwerken met de Rabobank. Daartoe is gisteren op het hoofdkantoor van de FAO in Rome een afspraak ondertekend tussen de directeur-generaal van de FAO, en de directeur van de RaboFoundation, Pierre van Hedel.

De Rabobank, die groot werd als boerenleenbank, gaat haar expertise inzetten in Ethiopië, Kenia en Tanzania. Daar zullen boerencoöperaties worden aangestuurd en lokale banken worden begeleid, zodat boeren makkelijker een lening kunnen krijgen en hun marktpositie kunnen versterken.

De Nederlandse vertegenwoordiger bij de FAO, ex-minister Gerda Verburg, is trots op de samenwerking, die zij tot stand bracht: “De FAO heeft nog niet zo lang geleden besloten tot een nieuw beleid waarin ook ruimte is voor de privésector. De Rabobank heeft een lange ervaring met het helpen van keuterboertjes, die door andere banken niet serieus werden genomen. In Afrika kunnen zowel de boeren als de lokale banken die ervaring goed gebruiken.” Verburg verwacht dat koninkrijk Máxima tijdens haar veldbezoek in Afrika, over enkele maanden, de boerencoöperaties van de RaboFoundation en de FAO zal bezoeken. Overigens sluit de Rabobank niet uit dat ze in de toekomst aandelen gaat nemen in de Afrikaanse banken.

‘Afbouw steun mogelijk vanaf volgende maand’

WASHINGTON — De Federal Reserve zou het steunprogramma voor de economie nu vanaf oktober kunnen afbouwen. Dat zei Fed-bestuurder James Bullard gisteren.

De Fed besloot woensdag onverwacht om het steunprogramma vooralsnog te handhaven op het huidige niveau. Bullard zei aan de ene kant dat hij ervan opkeek dat de markten ver-

baasd hadden gereageerd op de beslissing. Aan de andere kant liet hij weten dat de beslissing 'bijna' anders was uitgevallen en dat de kans aanwezig was dat bij de volgende beleidsvergadering wel zal worden besloten tot een beperkte afbouw. In oktober zal de Fed volgens Bullard ook meer data, onder meer over de ontwikkeling van de werkloosheid in september, tot zijn beschikking hebben.

Ierland moet doorgaan met sober beleid

DUBLIN — Ierland moet zijn sober begrotingsbeleid voortzetten en vasthouden aan de doelstelling voor volgend jaar van 3,1 miljard euro aan bezuinigingen en belastingverhogingen. Dat zei bestuurslid Jörg Asmussen van de Europese Centrale Bank (ECB) vandaag.

Ierland slaagde erin de afgelopen jaren op verscheidene punten beter te presteren dan was vastgelegd in het reddingsplan voor het

euroland. Dat heeft geleid tot pleidooien van Ierse bewindslieden en parlementariërs om in 2014 minder te bezuinigen dan is afgesproken met de internationale kredietverleners die het noodlijdende euroland met miljardenleningen te hulp schoten.

“Ik zou er echt op willen aandringen om vast te houden aan de begrotingsplannen voor volgend jaar en aan het bedrag van 3,1 miljard euro”, zei Asmussen in een vraaggesprek met de Ierse staatsomroep RTE.

News Corp. maakt weer winst

NEW YORK — News Corp., het mediabedrijf dat eigenaar is van onder andere de Amerikaanse zakenkrant Wall Street Journal en de Britse Times, heeft in het eind juni afgesloten boekjaar een nettowinst gerealiiseerd van 506 miljoen dollar (374 miljoen euro).

In het voorgaande boekjaar schreef het concern van de Australisch tycoon Rupert Murdoch nog dieprode cijfers. Een forse eenmalige afschrijving die vooral had te maken

met de Australische krantenpoot, resulteerde toen in een verlies van ruim 2 miljard dollar. Murdoch splitste in juni zijn imperium op, waarbij de activiteiten op het gebied van film en televisie werden ondergebracht in 21st Century Fox. Het afgelopen boekjaar was het laatste waarin het concern als één geheel opereerde.

NewsCorp. (kranten, tijdschriften, boeken) ging het lopende boekjaar schuldenvrij van start en met 2,7 miljard dollar in kas.

E-mails oud-topman Fortis op straat

BRUSSEL — E-mailverkeer van oud-voorzitter Maurice Lippens van voormalig bank-verzekeraar Fortis ligt op straat. De Vlaamse zakenkrant De Tijd publiceert vandaag een overzicht van de val van het Belgisch-Nederlandse financieel concern, maar gaf gisteren al wat informatie.

Het gaat om een e-mail van eind juni 2008 van Lippens aan de topman van Fortis Jean-Paul Votron. Daarin uit Lippens zijn zorgen over de staat van de bank-verzekeraar. Maar tegenover aandeelhouders is Lippens heel kort na die e-mail vol lof over Fortis en van zorgen is geen sprake, aldus de krant. “Jij en je teams – en misschien ikzelf ook – zullen in de komende uren met ENORME en EXISTENTIELE vragen over de toekomst van Fortis worden geconfronteerd”, schrijft Lippens. “De focus zou nu op het REDDEN – en ik bedoel echt het REDDEN – van Fortis moeten liggen. Wees heel voorzichtig.

NIET voor mij, maar voor Fortis.” Lippens sluit af door Votron veel succes te wensen. “Ik steun jou en wat beslist is, volledig. Maar weet ook dat ik nog nooit zo'n SCHRIK heb gehad voor de toekomst van Fortis.”

Enkele uren later kondigt Fortis aan aandelen uit te gaan geven om het kapitaal van de bank op te hogen. Die avond is Lippens in een Belgisch televisieprogramma en zegt hij over de overname van ABN Amro: “We hebben de mooiste parel binnengehaald. Ik zou zeggen: dames en heren, investeer zo snel dat u het kunt.”

De Tijd publiceerde ook de reactie van Lippens. “Ik was ongerust, dat klopt. Ik ben in de loop van de dag gerustgesteld door de leden van het management. Als ik die dag niet was gerustgesteld zou ik nooit een interview hebben gegeven. En ik zou nooit gezegd hebben dat de mensen zonder schrik aandelen konden kopen. Anders zou ik gelogen hebben. Dat deed ik toen niet en heb ik nooit gedaan.”

NEW YORK				AMSTERDAM			
	PREV.	20-Sep		PREV.	20-Sep		
DOW JONES	15636.55	15451.09	AEX	382.58	382.07		
S&P 500 INDEX	1722.34	1709.91	AEGON NV	5.60	5.62		
NASDAQ	3789.38	3774.73	AGEAS	30.91	30.72		
AMAZON.COM INC	312.06	316.34	AHOLD NV	12.93	12.99		
AMERICAN EXPRESS	77.57	77.32	ASTORIA FINL	12.57	12.40		
APPLE INC	472.30	467.41	AKZO NOBEL	49.36	49.73		
AT&T INC	34.81	34.32	ASHL HOLDING NV	70.99	72.16		
BERKSHIRE HATH-B	117.17	117.90	CORIO NV	31.82	31.88		
CISCO SYSTEMS	24.62	24.21	DANONE	57.72	57.76		
CITIGROUP INC	51.95	51.21	DSM (KONIN)	57.56	57.65		
WALT DISNEY CO	65.72	65.01	HAL TRUST	96.70	97.72		
EBAY INC	54.45	54.95	HEINEKEN NV	54.06	53.08		
GENERAL ELECTRIC	24.46	24.01	ING GROEP NV	8.75	8.60		
GOOGLE INC-CL A	896.39	903.11	ROYAL INTECH NV	2.24	2.05		
HEWLETT-PACKARD	21.31	21.22	KPN (KONIN) NV	2.37	2.39		
HOME DEPOT INC	78.51	77.00	KONINKLUKE PHIL	24.10	24.35		
IBM	193.39	190.02	POSTNL NV	3.03	3.10		
INTEL CORP	23.92	23.77	REED ELSEVIER	14.85	15.06		
JOHNSON&JOHNSON	90.07	89.68	REXEL SA	18.83	19.07		
MEDTRONIC INC	54.00	53.71	ROBOCO	26.93	26.70		
MICROSOFT CORP	33.64	32.79	ROLINCO	23.72	24.47		
3M CO	121.57	120.01	RORENTO	53.36	53.53		
PRIZER INC	28.94	28.97	ROYAL DUTCH-SHA	24.51	24.52		
PROCTER & GAMBLE	80.12	79.39	TOMTOM	5.44	5.37		
ROYAL DUTCH-ADR	66.41	65.89	UNILEVER NV-CVA	20.09	29.88		
SCHLUMBERGER LTD	88.79	87.44	WESSANEN NV	3.76	2.78		
SPRINT CORP	6.49	6.26	WOLTERS KLUWER	19.07	19.14		
TEXAS INSTRUMENT	40.80	40.52	WP-STEWART HLDGS	263.58	263.71		
TIME WARNER INC	64.40	64.30	SCOTIABANK FUNDS	PREV.	19-Sep		
VISA INC-CLASS A	194.71	198.63	MONEY MARKET	13.0623	13.0623		
ETFs	PREV.	20-Sep	US DOLLAR BOND	2.5203	2.5202		
ISHARES SELECT D	67.93	67.20	GLOBAL GROWTH	2.1073	2.2541		
ISHARES MSCI EME	43.04	42.08	US GROWTH	9.9265	10.3590		
ISHARES MSCI PAC	48.79	48.21	CANADIAN GROWTH	2.8921	3.0387		
ISHARES RUSSELL	103.51	102.73	CURRENCIES	PREV.	20-Sep		
ISHARES S&P 500	91.47	90.93	YENUSD	99.440	99.400		
ISHARES EUROPE E	44.73	44.48	EURUSD	1.352	1.353		
POWERSHARES DB C	26.20	25.96	CANUSD	1.025	1.029		
POWERSH-OQQ	79.50	78.99	GBPUSD	1.603	1.601		
SPDR S&P MID 400	228.64	226.28	COMMODITIES	PREV.	20-Sep		
SPDR S&P 600 SMA	95.78	95.51	OIL WTI	106.39	104.70		
FUNDS	PREV.	20-Sep	GOLD	1366.36	1326.05		
BLACKROCK GBL ALL	47.23	46.91	SILVER	23.07	21.78		
TEMPLETON GBL BND	23.36	22.99	WHEAT	657.00	646.00		

A Standard Of Excellence Since 1916

MCB
MADURO & CURIEL'S BANK N.V.
Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center, Schottegatweg (Oost) 2/n
P.O. Box 305, Curaçao, Tel. 466-1818, Fax. 466-1633
e-mail: pbis@mc-bank.com, website: www.mc-bank.com/pbis

Tegelijkertijd stimuleren van de economie én bezuinigen bij de overheid

Het kabinet Mike Eman I trof in 2009 een verzwakt en verdeeld land aan. Door het uitblijven van investeringen en onderhoud, het doorvoeren van lastenverzwaringen voor burgers en bedrijven en een explosief gestegen overheidsschuld raakte de wereldwijde crisis ons land extra hard.

Het kabinet heeft er welbewust voor gekozen niet uitsluitend te bezuinigen maar gelijktijdig in te zetten op het reactiveren van de economie. Dat laatste gebeurde onder meer met het stadsvernieuings- en wijkverbeteringsprogramma Bo Aruba waarmee tegelijkertijd de kwaliteit van het leven (en

het toeristisch product!) een impuls werd gegeven. Met de succesvolle positionering van Aruba als Green Gateway tussen Europa en Zuid-Amerika is een stevig fundament gelegd voor een nieuwe economische pijler welke gaat zorgen voor een substantiële groei van de werkgelegenheid.

Het kabinet heeft tevens ingrijpende hervormingen doorgevoerd om het onder druk staande sociale zekerheidsstelsel van ambtenarenpensioenen en AOV veilig te stellen voor de toekomst. Het kabinet heeft de betrokkenheid van de sociale partners, vakbonden en werkgelopers alsmede maatschappelijke organisaties vergroot door de samenwerking in de Sociale Dialoog. De verstandhouding met de toezichthoudende instituten is verbeterd. De relaties met de landen in het Koninkrijk en andere voor de ontwikkeling van Aruba van belang zijnde partijen zijn eveneens hersteld.

De samenwerking in de Sociale Dialoog. De verstandhouding met de toezichthoudende instituten is verbeterd. De relaties met de landen in het Koninkrijk en andere voor de ontwikkeling van Aruba van belang zijnde partijen zijn eveneens hersteld.

DE PLANNEN VAN DE AVP

Welvaart en welzijn voor iedereen

Voor de periode 2013 – 2017 zet de AVP in op de verhoging van onze welvaart door verstandige groei van de economie en het verhogen van het welzijn van elke burger, op een duurzame manier. Welvaart en welzijn moeten in balans zijn en eerlijk worden verdeeld.

Het kabinet Mike Eman I heeft gedaan wat de AVP de kiezer in 2009 heeft beloofd. Aruba staat er daardoor aanzienlijk beter voor dan vier jaar geleden. Maar het werk is nog niet af. Vandaar: Bon trabou, ainda falta!

Verhogen van onze welvaart door verstandige groei van de economie.

De vooruitzichten voor Aruba zijn dankzij het beleid van het kabinet Mike Eman I gunstig maar feit is ook dat ons nog een groot aantal uitdagingen wacht. Op basis van het grote vertrouwen in de eigen kracht van de Arubaanse bevolking en het bedrijfsleven zet de AVP voor de periode 2013-2017 opnieuw in op economische groei. Daarbij maakt de partij weloverwogen de keuze voor duurzaamheid en kwaliteit.

Door duurzaam kwaliteitstoerisme en de ontwikkeling van een nieuwe economische pijler op basis groene technologie laat de AVP de economie van Aruba op een verstandige, gecontroleerde manier groeien waarbij uiteindelijk volledige werkgelegenheid wordt gerealiseerd. De hoekstenen van de door de AVP voorgestelde bevordering van verstandige economische groei voor de regeerperiode 2013 - 2017 zijn:

- Het afronden van de Bo Aruba-projecten zoals de 4-baansweg naar San Nicolas, de ringweg rond Oranjestad, de nieuwe containerhaven op Barcadera, de nieuwe vleugel van het Horatio Oduber Hospitaal en de tweede fase van het Linear Park.
- Het verlagen van de kosten van energie en het doorgaan met traditionele en alternatieve energieprojecten zoals het overgaan door WEB op LNG, het tweede windmolenpark, zonne-energie pro-

ject bij de luchthaven en een waste-to-energy centrale; het is van het allergrootste belang dat Aruba zijn energievoorziening in eigen hand houdt en zich niet afhankelijk maakt van andere landen.

- 100% duurzame energievoorziening in 2020 waarvoor deze ook in de toekomst betaalbaar blijft.
- Het bevorderen van kwaliteitstoerisme en groei in nieuwe voor Aruba lucratieve markten in met name Zuid-Amerika.

- Het uitbouwen van de nieuwe economische pijler in de vorm van de 'Green Gateway' van en naar Zuid-Amerika. Nederlandse en Europese bedrijven gaan zaken doen in Zuid-Amerika via Aruba en vice versa. Deze nieuwe economische activiteit gaat in tot 2020 1.800 nieuwe hoogwaardige banen opleveren.
- Ontwikkelen van 3 economische zones: de Special Zone bij San Nicolas, de Free Zone bij Barcadera ende Green Zone bij Eagle

In 3 fasen gecontroleerd naar Balanced Budget.

De AVP beschouwt het als haar opdracht Aruba in een betere en sterkere staat na te laten aan onze kinderen en kleinkinderen dan wij het eiland van de generaties voor ons hebben ontvangen. Dat is waarom de AVP van Aruba een duurzame samenleving wil maken. Belangrijk hierbij is dat de overheidsfinanciën onder controle zijn. De AVP vindt het niet wenselijk dat de overheid over een langere termijn meer uitgeeft dan dat zij ontvangt. Daarom wil de AVP in drie stappen gecontroleerd naar een sluitende landsbegroting.

- **Fase 3:** Extra economische activiteit (nieuwe economische pijler) zal zorgen voor een hoger inkomen uit belastingen voor de overheid zodat de begroting van de overheid duurzaam in evenwicht kan worden gebracht. Om te voorkomen dat toekomstige regeringen nieuwe schulden maken wil de AVP strenge begrotingsregels wettelijk vastleggen.

Dus:

- De overheidsinkomsten verhogen door de economie te laten groeien en belastingen beter te innen.
- De uitgaven van de overheid verminderen door het afronden van de hervorming van het sociale zekerheidsstelsel (pensioenen, AOV), aanpassen van de AZV-premie en het verlagen van de kosten van het overheidsapparaat.
- Vastleggen van een Balanced Budget Rule in de wet.
- Kwaliteit en efficiency van de dienstverlening van de overheid verhogen.
- weer op zich gericht.

Het streven is om dit te bereiken in 2016:

- **Fase 1:** Omdraaien van de crisis naar economische groei en de eerste structurele hervormingen van de pensioenen en de AOV. Is voltooid in de periode 2009-2013.
- **Fase 2:** Afronden van de hervorming van de pensioenen, AOV en AZV en doorvoeren van een efficiencyslag bij de overheid. De overheid moet betere kwaliteit gaan leveren tegen lagere kosten (2013 – 2015)

Verhogen van het welzijn van elke burger

Nieuwe banen, sterke en innovatieve bedrijven en een goede infrastructuur zijn belangrijk voor de welvaart van Aruba. Echter: welvaart moet wel leiden tot meer welzijn. Niet alleen vijfsterrenhotels maar ook vijfsterrenscholen, vijfsterrenziekenhuizen, veilige en gezellige buurten, en een servicegerichte overheid, etcetera. Daarom legt de AVP de prioriteit bij het verhogen het welzijn van elke Arubaan. De belangrijkste

- doelstellingen zijn:
- Continueren van het wijkverbeteringsprogramma. Veiligheid is een topprioriteit, met meer politie, betere verlichting en betere opsporing. De afspraken hierover in de Sociale Dialoog worden onverkort uitgevoerd.
 - Gezondheidszorg efficiënt en betaalbaar maken. Vernieuwing Horatio Oduber Ziekenhuis en een nieuwe invulling van de het INSAM.
 - Forse kwaliteitsimpuls voor

- het onderwijs. De aansluiting met de arbeidsmarkt en op het Nederlands hoger onderwijs krijgt extra aandacht. Realiseren van de nieuwe HAVO/VWO-school in Noord.
- Het Integraal JeugdPlan van de ministeries van Onderwijs, Sociale Zaken en Justitie wordt met voorrang uitgevoerd.
- Consistent en actief immigratie- en integratiebeleid

De AVP staat voor een overheid die zich dienstbaar maakt aan de gehele gemeenschap en gaat daarom actief de dialoog aan met alle geledingen in onze maatschappij. Wilt u meer weten over de plannen van de AVP om welvaart en welzijn voor iedere Arubaan te verbeteren, aarzel dan niet contact met ons op te nemen Cas di Partido Playa 5830911 of download het verkiezingsprogramma 'Progreso y Bienestar par un y tur' op www.avp.aw

Oude jongens...

De beroemde Curaçaose loper van de Vierdaagse, Rensley Victoria, was onlangs op Aruba waar hij een oude bekende ontmoette: de Arubaanse minister van Justitie, Arthur Dowers. “Een jeugdvriend van me”, zo liet een enthousiaste Victoria weten. Hoewel deze foto wellicht voornamelijk leuk is voor het fotoalbum van zowel Victoria en Doves, had Victoria een boodschap voor zijn vriend die hij graag wereldkundig maakt: “Arthur is een doorzetter met de wil en de kracht om zijn doelen te bereiken. Ik wens hem veel wijsheid en moed voor de komende tijd.”

Dronken man op scooter ramt politieauto

De politie heeft gisteravond een 49-jarige Arnhemmer aangehouden nadat de man in beschonken toestand met zijn scooter een politiewagen had geramd. Dat liet de politie vandaag weten. De man had eerder op de avond ook al overlast veroorzaakt. Hij zou hebben geïrriteerd in de portiek van een winkel aan de Velperbuitensingel. Hij

kreeg daarvoor een bekeuring. Later op de avond was de man op het Willemplein op zijn scooter tussen twee busbanen beland, lurkend aan een biertje. De agenten hielpen hem de stoep op vroegen hem naar huis te gaan. Daarop reed de Arnhemmer tegen de politie-wagen, die flink beschadigd raakte.

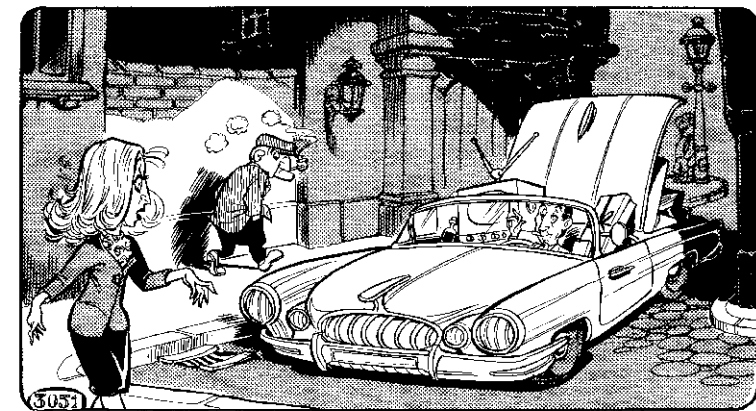
Aeroclub Curaçao 75 jaar

WILLEMSTAD — De Aeroclub Curaçao bestaat 75 jaar. Dat heuglijke feit werd dinsdagavond aan boord van het cruiseschip Freewinds gevierd. Op de foto die tijdens deze receptie is genomen staan vlnr: Ronald Gibbs (lid Aeroclub), Ramon May (bestuurslid Aeroclub), Joop Kooijman (erelid Aeroclub), Nolda Römer-Kenepa (plaatsvervangend waarnemend gouverneur van Curaçao), Oscar Derby (directeur Curaçao Civil Aviation Authority), Ralph Blanchard (ceo Curaçao Airport Partners), Hugo Bik (lid Aeroclub), Nicole Lourens-Hagemans (bestuurslid Aeroclub) en Franklin Calmero (lid Aeroclub Curaçao).

KONING HOLLEWIJN EN HET RAKETTENMYSTERIE

Door Marten Toonder

Toen het laat werd en Alexander nog niet was thuis gekomen, begon Troubelle zich ongerust te maken. “Als hij de zaak nu maar niet verknoeid heeft,” dacht zij. “Of misschien heeft hij het geld ontvangen en opgemaakt. De eend is tot alles in staat wanneer hij teveel centen in handen krijgt! Ik zal zelf maar eens kijken wat hij uitvoert.” Maar juist toen zij zich naar buiten begaf, zag zij de jongeman aankomen... in een glanzende wagen die duidelijk nieuw en duur was. “Dacht ik het niet!” siste de dame. “Niets-nut! Verkwister! Kan ik jou niet even iets laten innen zonder dat je met prullaria aankomt?!” “0, maar deze slee is heus

Mensen

Man houdt 850 slangen in garage bij New York

In de garage van een woning in Brookhaven, net buiten New York, zijn donderdag 850 slangen gevonden. Dat meldde CNN vrijdag. De eigenaar woonde zelf ergens anders met zijn vrouw en kind en handelde in onder meer boa constrictors en pythons. Twee daarvan waren illegale, 2 meter lange Burmese pythons. De twee illegale dieren zijn inmiddels naar een opvangcentrum gebracht, de andere slangen bevonden zich vrijdagmiddag nog in de garage en worden later verhuisd. Vol-

gens een gemeentewoordvoerder was er geen sprake van dierenmishandeling. Ook was het er schoon en goed georganiseerd. Lokale autoriteiten hadden wekenlang onderzoek gedaan naar arbeidsfraude en vielen donderdag binnen in de woning van de slangeneigenaar. Daar stuitten ze op hun onverwachte vondst. De reptielen zijn samen zeker een half miljoen dollar (370.000 euro) waard. Behalve in slangen handelde de man ook in onder meer tarantula's en krokodillenhuiden.

Straf godslasterende pianist bindend

ISTANBUL — De voorwaardelijke celstraf voor godslastering van de wereldberoemde Turkse pianist Fazil Say blijft staan. Ook in hoger beroep in Istanbul kreeg hij gisteren tien maanden voorwaardelijk opgelegd vanwege de inhoud van enkele tweets. Daarmee zou hij de religieuze waarden van een deel van de Turkse bevolking hebben beledigd. Says berichten op Twitter zorgden vorig jaar voor veel ophef. In zijn tweets, gebaseerd op een oud gedicht, schreef hij onder meer over de hemel als een bordeel. Er

was achttien maanden cel tegen hem geëist, maar omdat hij nooit in aanraking was geweest met justitie besloot de rechter in april tot tien maanden voorwaardelijk. Het hoger beroep heeft daar niets aan veranderd. De veroordeling deed veel stof opwaaien in Turkije. Fazil Say staat niet alleen bekend als pianist, maar ook als fel tegenstander van de regering van premier Erdogan, die volgens Say achter de rechtszaak zit. De pianist treedt eind maart op in het Concertgebouw in Amsterdam.

Piloot 4,5 keer over limiet

LEEDS — Een piloot is aangehouden omdat hij 4,5 keer te veel had gedronken, vlak voordat hij zou vertrekken van het Engelse vliegveld Leeds Bradford Airport. Een rechtbank in Leeds hoorde vrijdag hoe de 54-jarige Pakistaan woensdagavond onzeker op de benen was en

naar alcohol rook voordat hij in het vliegtuig van Pakistan International Airways stapte. Daar werd hij in de cockpit aangehouden, meldde de BBC. Hij is aangeklaagd wegens het uitvoeren van een functie in de luchtvaart terwijl hij onder invloed was.

Politie onderzoekt vechtpartij kleuters

De politie in het Belgische Tongeren is een onderzoek gestart naar een vechtpartij tussen twee kleuters, waarbij werd geslagen en gebeten. Het onderzoek komt er na een klacht van de ouders van het kindje dat gewond raakte. Volgens het paar heeft de school waar het opstootje plaatsvond niet goed gereageerd, aldus de Vlaamse krant Het Laatste Nieuws donderdag. De school haalde de vechtersbaasjes uit elkaar en daarmee was de kous af. De vader en moeder van het slachtoffer eisten echter de naam van de dader. De school weigerde dit. De directeur van de kleuterschool is verbijsterd over de gang van de ouders naar de politie. “Het zijn kleuters! Die pakken elkaars koekjes wel eens af en soms volgt dan een duw of een beet. Dat mag niet en dat zeggen we hen dan ook. Maar vergeet toch niet dat het hier gaat om kinderen van tweeënhalve en drie jaar. Dit neemt buitengewone proporties aan.”

DHL 25 jaar op Curaçao

WILLEMSTAD — DHL Express vierde onlangs haar 25-jarige bestaan op het eiland. Tijdens een borrel in het Sandton Kura Hulanda Hotel werd stilgestaan bij de afgelopen kwart eeuw. 250 genodigden, waaronder klanten, leveranciers, werknemers en hoogwaardigheidsbekleders waren aanwezig. DHL heeft wereldwijd meer dan 100.000 employees. Reiner Wolfs, managing director voor de Caribische regio, ziet veel mogelijkheden om Curaçao bij te staan in de ontwikkeling tot logistieke hub. Op Curaçao is DHL marktleider in de koeriersbranche en voorziet in koeriersdiensten per schip. Op de foto: minister Stanley Palm van Economische Ontwikkeling te midden van onder meer management en medewerkers van DHL.

Zelfmoord zussen na trouwverbod

ISLAMABAD — Vier Pakistaanse zussen hebben donderdag zelfmoord gepleegd omdat hun vader hen verbood te trouwen. Een vijfde zus waagde om diezelfde reden een zelfmoordpoging maar overleefde, maakte de politie gisteren bekend. De vrouwen waren tussen de 30 en 45 jaar, woonden in de stad Mailsi, een

landelijk gebied in Oost-Pakistan. Het vijftal was wanhopig om het feit dat ze niet in het huwelijksbootje mochten stappen, aldus een politie-inspecteur. De vader in kwestie is een rijke man die gemakkelijk de bruidsschatten kan betalen die de plaatselijke traditie van hem eist, liet de officier weten. Pakistaanse vrouwen

worden onderworpen aan de wil van hun mannen: mogelijk wilde de vader zijn dochters daartegen beschermen. De jongste zus, die meedeed aan de collectieve suicide-poging door in een kanaal te springen, kon gered worden door omstanders. Zij is opgenomen in het ziekenhuis.

Trage berechting drugsbaron

NEW YORK — Het wil niet echt vlotten met de rechtszaak tegen vermeend drugsbaron Jose America Bubo Na Tchuto. De voormalig marinebaas van het Afrikaanse Guinee-Bissau spreekt namelijk alleen maar Creools en de betrokken advocaten kunnen niet genoeg tolken vinden om de

verhoren te vertalen. Van daar dat de zaak, die zich in New York afspeelt, flinke vertraging oploopt. Na Tchuto werd in april opgepakt aan boord van zijn luxe jacht voor de West-Afrikaanse kust en naar New York gebracht, waar hij vastzit. Hij wordt verdacht van drugs- en wapenhandel

en zou onder meer raketten aan de Colombiaanse rebelbeweging FARC hebben geleverd. Na Tchuto ontken. Guinee-Bissau heeft Portugees als officiële taal, maar bijna geen inwoner spreekt dat. Ze praten voornamelijk in van het Creools afgeleide dialecten of een stammentaal.

BUCKLES

By David Gilbert

BETLE BAILY

By Mort Walker

TINA'S GROOVE

By Rina Piccolo

BABY BLUES

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Aanval winkelcentrum Kenia

NAIROBI — Na de aanval op het exclusieve winkelcentrum Westgate in de Keniaanse hoofdstad Nairobi, hebben gewapende agenten de bezoekers van het winkelcentrum naar buiten gestuurd. Getuigen spreken van een hevige vuurgevecht, explosies en rook.

Mogelijk is er met granaten gegooid en hebben de aanvallers mensen gegijzeld. In ieder geval één ander winkelcentrum is uit voorzorg gesloten. Reeds ten tijde van de aanval, speurde de politie de winkels af op zoek naar de daders. Er waren toen nog geweerschoten te horen. Getuigen zeggen vijf mannen met Kalasnikovs te hebben gezien. Het incident leek volgens hen meer op een aanval dan een roofoverval. Volgens een politieagent begonnen de mannen willekeurig te schieten. Ook hebben

enkele mensen hierbij kleine verwondingen opgelopen, waarschijnlijk door rondvliegende brokstukken. Het gaat mogelijk om een terroristische aanval van de Somalische extremistische islamitische beweging al-Shabaab. Het Somalische en Keniaanse leger werken sinds 2011 samen aan een offensief tegen de islamisten. Al-Shabaab heeft bedreigd met aanvallen.

Nederlandse Ambassade
De Nederlandse ambassade in Kenia heeft Nederlanders in

het Afrikaanse land met sms-berichten gewaarschuwd niet naar winkelcentra te gaan. Dit in verband met mogelijke andere aanslagen. Volgens ambassadeur Joost Reintjes zijn er ongeveer 4000 Nederlanders die zich bij de ambassade hebben geregistreerd. De meesten wonen in Nairobi. Tijdens de aanval waren een Nederlandse ambassade medewerker en zijn vrouw aanwezig in het winkelcentrum. "Ze zaten koffie te drinken op een terras. Volgens onze medewerker is er geschoten en met handgranaten gegooid. Ze hebben een half uur, samen met de andere aanwezigen, op hun buik gelegen en konden toen ontsnappen", aldus Reintjes.

Doden bij bomaanslag begrafenis in Irak

BAGDAD — Zeker vijftig mensen zijn vandaag omgekomen, toen een autobom ontplofte bij een begrafenis in de Iraakse hoofdstad Bagdad. Tientallen mensen raakten gewond en ongeveer twintig auto's gingen in vlammen op. Dat hebben de politie en medewerkers van medische diensten laten weten.

De bom ontplofte in de sjiitische wijk Sadr City in het noordoosten van de stad. Daar waren mensen bijeengekomen voor een rouw-

plechtigheid in een tent. Een zelfmoordterrorist detoneerde de autobom, niet ver van de tent vandaan. Het geweld in Irak is dit

jaar opgelaaid. Tussen sjiïeten, de meerderheid van de bevolking, soennieten en Koerden is grote verdeeldheid. Alleen al vorige maand vielen er door aanslagen en ander geweld zeker 800 doden. Veel aanslagen zijn gericht tegen sjiïeten, die tot ongenoegen van veel soennieten de regering in Bagdad overheersen.

Greenpeace-schip versleept naar Moermansk

Foto: Denis Stoyakov / AFP

De Arctic Sunrise onder begeleiding van de Russische Kustwacht.

AMSTERDAM — De Arctic Sunrise, het schip van Greenpeace dat geënterd is door de Russische kustwacht, wordt naar Moermansk gesleept. Dat heeft een woordvoerder van de milieuorganisatie vandaag verklaard. De Arctic Sunrise is een ijsbreker die onder Nederlandse vlag vaart.

Het schip van de milieuorganisatie voerde actie ten zuiden van Nova Zembla bij het boorplatform Prirazlomnaja

in de Petsjorazee toen het donderdag werd geënterd door gewapende leden van de Russische kustwacht. Er worden

dertig Greenpeace-activisten vastgehouden, waaronder twee Nederlanders. Het schip zal waarschijnlijk maandagochtend in Moermansk aankomen, waar het daar door een internationaal team van Greenpeace wordt opgewacht. De organisatie heeft al sinds donderdagavond geen contact meer gehad met de beman-

ning. Ook consulaire hulp is niet mogelijk, aldus Greenpeace. De dertig Greenpeace-medewerkers aan boord worden wel goed behandeld, zo zei althans donderdagavond nog de Nederlandse activiste Faiza Oulahsen die ook op het schip zit. De Russische autoriteiten hebben nog altijd geen officiële aanklacht ingediend. Intussen hebben al 225.000 mensen uit 33 landen hun steun betuigd aan de activisten van Greenpeace, door een brief te mailen naar de Russische ambassade in hun land.

'Net piraten'
Een hoge Russische functionaris heeft vandaag op een conferentie in de Zweedse hoofdstad Stockholm Greenpeace-activisten vergeleken met Somalische piraten. "Veel Russen vinden dat dit een vorm van piraterij is. Zware piraterij, zoals in Somalië", zei Sergej Ivanov, chef van de presidentiële administratie.

De activisten zijn volgens Ivanov 'te radicaal' te werk gegaan. Volgens Greenpeace bevond het schip zich in internationale wateren.

Zware regenval door tyfoon Oost-Azië

MANILA — De Filipijnen en Taiwan worden getroffen door zware regenval en stevige windstoten. Het slechte weer is de voorbode van tyfoon Usagi die naar verwachting maandagochtend het Chinese vasteland bereikt.

Volgens meteorologen wordt het de sterkste storm van het jaar, meldde de BBC vandaag. Dorpen op de Filipijnen en Taiwan zijn geëvacueerd, veerdiensten zijn opge-

schort en alle vluchten zijn geannuleerd. Naar verwachting zal er zeker 1000 millimeter regen vallen. In beide landen is melding gemaakt van schade en stroomuitval.

Usagi raast vanaf de Grote Oceaan in westelijke richting tussen Taiwan en de Filipijnen naar Hong Kong op het Chinese vasteland.

Taiwan heeft zeker 1600 militairen ingezet in risicogebieden, om hulp te verlenen in het geval van overstromingen en aardver-

schuivingen. 2400 anderen zijn in paraatheid gebracht.

De tyfoon heeft een aanhoudende wind van 240 kilometer per uur en kan zorgen voor windstoten van bijna 300 kilometer per uur. Verwacht wordt dat de kracht van de tyfoon in het weekeinde afneemt.

Van der Laan bezoekt China en Zuid-Korea

AMSTERDAM — De burgemeester van Amsterdam, Eberhard van der Laan, is vanaf vandaag op handelsmissie naar Zuid-Korea en China. Hij brengt een bezoek aan Koreaanse en Chinese bedrijven die ook in en om Amsterdam zijn gevestigd, liet de gemeente weten.

Het is voor het eerst dat de Amsterdamse burgervader een handelsmissie naar Korea leidt. Om de banden te onderhouden met zusterste-

den Seoel en Peking, brengen bestuurders uit de regio Amsterdam een bezoek aan de Aziatische landen. Tijdens de missie tekent Van der Laan een nieuwe samenwerkingsovereenkomst met Korea. Ook bezoekt hij de Beijing Design Week, waar Amsterdam dit jaar gaststad is. Verder moet het bezoek nieuwe bedrijven naar de hoofdstad trekken. Daar zijn momenteel vijftig Koreaanse en tachtig Chinese bedrijven gevestigd. De Amsterdamse handelsmissie duurt tot en met 28 september.

'Kerry en Timmermans op één lijn over Syrië'

WASHINGTON — Nederland en de Verenigde Staten (VS) zitten precies op één lijn wat betreft de aanpak van Syrië. Dat bleek gisteren na een gesprek in Washington tussen minister Frans Timmermans (Buitenlandse Zaken) en zijn Amerikaanse ambtgenoot, de US Secretary of State, John Kerry, meldt de Telegraaf.

Volgens dit verslag heeft Kerry gesteld dat 'Nederland vanaf het begin een grote steun voor de VS is geweest in de pogingen om Syrië te ontdoen van chemische wapens'.

Timmermans en Kerry zijn het ook eens over de resolutie die de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties (VN) moet gaan aannemen over Syrië. De tekst moet 'zeer stevig' zijn en ervoor zorgen dat de Syrische president Bashar al-Assad doet wat hij belooft, zei Timmermans. Hij stelde in het gesprek ook de zorgen en onrust aan de orde die in Nederland leven over het Amerikaanse spionageprogramma-PRISM'. Timmermans heeft volgens zijn woordvoerder Kerry opgeroepen

Foto: Nicholas Kamm / AFP

met andere landen een dialoog te voeren over dit programma. Timmermans sprak gisteren ook nog met de Republikeinse senator John McCain over Syrië, Egypte en de internationale veiligheid. De Telegraaf meldt verder dat de Nederlandse minister na zijn bezoek aan Washington, New York zal aandoen voor de Algemene Vergadering van de VN.

Syrië geeft OPCW benodigde informatie

DEN HAAG — De Syrische regering heeft de 'verwachte openheid' over zijn arsenaal aan chemische wapens gegeven. De Organisatie voor het Verbod op Chemische Wapens (OPCW) in Den Haag, heeft dat vandaag bekendgemaakt.

Gisteren werd al bekend dat Syrië een begin had gemaakt met het overhandigen van de gegevens. "We hebben een deel van de verificatie ontvangen en verwachten meer", aldus een woordvoerder toen. De OPCW is inmiddels begonnen met het on-

derzoeken van de informatie. De OPCW moet de vernietiging van de Syrische chemische wapens in goede banen gaan leiden. Halverwege 2014 zouden alle wapens weg moeten zijn. Morgen zou daarover worden vergaderd in Den Haag, maar die bij-

eenkomst is voor onbepaalde tijd uitgesteld. Naar verluidt gebeurde dat omdat de Verenigde Staten (VS) en Rusland het nog niet eens zijn. De regering van president Bashar al-Assad van Syrië schikt zich naar de plannen en trad vorige week toe tot de OPCW. De VS hadden met luchtaanvallen bedreigd, omdat Assad achter een gifgasaanval zou zitten die op 21 augustus bij Damascus honderden levens kostte.

Ondanks reisadvies toch weer reizen Egypte

HOOFDDORP — Als eerste grote touroperator biedt Neckermann weer vliegreizen naar Egypte aan, ondanks het aangescherpte reisadvies voor dat land. Sinds enkele dagen kan er weer worden geboekt naar bestemmingen aan de Rode Zee.

'En dat loopt als een trein', zo liet vandaag een woordvoerder van moederbedrijf Thomas Cook desgevraagd weten. Volgens haar is het in de afgelopen periode rustig geweest in de vakantieoordan aan de Rode Zee. Wel waren er drie kleine demonstraties in Hurgada, maar die verliepen zonder problemen, aldus de woordvoerder. Daarom heeft het bedrijf

besloten dat het er veilig genoeg is voor Egyptereizen in de herfstvakantie. Bij het boeken wijst de reisorganisatie mensen op het reisadvies van Buitenlandse Zaken, dat alle reizen naar Egypte ontraadt. Collega-touroperator TUI (Arke, Holland International en Kras) biedt nog geen reizen naar Egypte aan. TUI hoopt dat Buitenlandse Zaken het reisadvies snel zal

versoepten, zodat ze in ieder geval winterzonreizen naar de Rode Zee kan gaan aanbieden. "Maar we krijgen nog geen signalen dat BuZa dat van plan is", zegt een woordvoerder van TUI. Een woordvoerder van het ministerie laat weten dat doorlopend wordt beoordeeld of het reisadvies voor Egypte nog van kracht moet blijven. Zodra het niet meer nodig is, wordt het versoepeld, zei hij. De woordvoerder wijst er verder op dat het advies niet bindend is, dus dat touroperators en reizigers zelf verantwoordelijk zijn.

Familiereünie Korea's opgeschort

PYONGYANG — Zuid-Koreaanse families worden voorlopig niet herenigd met hun familieleden en kennissen in Noord-Korea. De Noord-Koreaanse regering heeft het programma voor familiereünies voor onbepaalde tijd opgeschort.

Dit meldde het Noord-Koreaanse persbureau KCNA vannacht. De zesdaagse familiereünies zouden woensdag beginnen en waren bedoeld om families te herenigen, die door de Koreaanse Oorlog (1950 - 1953) van elkaar zijn gescheiden.

Noord-Korea verdenkt zijn zuiderburen echter van 'vijandelijke bedoelingen'. Volgens het communistische land is Zuid-Korea uit op een confrontatie. "De herenigingen van gescheiden families en gezinsleden wordt uitgesteld totdat

er weer in normale sfeer kan worden gepraat en onderhandeld", aldus het Noord-Koreaanse Comité voor de Vreedzame Hereniging van Korea. Meer dan 70.000 Zuid-Koreanen hadden zich opgegeven om in aanmerking te komen voor de reünie. De laatste keer dat de familiebezoeken werden gehouden, was in 2010. Toen werden ongeveer 100 mensen van beide kanten uitgekozen om hun dierbaren te zien.

Laatste loodjes Duitse verkiezingscampagnes

BERLIJN — Een dag voor de Bondsdagverkiezingen zetten de Duitse toppolitici nog één keer alles op alles om de kiezer over de streep te trekken.

Bondskanselier Angela Merkel van CDU/CSU had vanmiddag haar laatste verkiezingsoptreden in Stralsund. SPD-kanselierskandidaat Peer Steinbrück sprak vandaag nog

een maal in Frankfurt. Coalitiepartij FDP beëindigt de verkiezingscampagne in Düsseldorf met een optreden van de minister van Buitenlandse Zaken, Guido Westerwelle, en partijleider Philipp Rösler. Volgens de laatste peilingen mag Merkel hopen op nog vier jaar bondskanselierschap, hoewel de verschillen niet groot zijn. Met welke coalitiepartner dat zal zijn, ligt echter nog volledig open.

PSV en Ajax op zoek naar revanche op zichzelf

EINDHOVEN — Met een mislukt Europees optreden nog vers in het achterhoofd ontmoeten PSV en Ajax elkaar morgen in het Philips-stadion. Beide clubs zijn ook in de Eredivisie nog op zoek naar vorm en vertrouwen. Winst in de topper zou voor de twee aloude titelkandidaten een enorme opsteker betekenen.

Zoals wel vaker gebeurt bij goede vrienden zijn trainers Frank de Boer en Phillip Cocu het in de aanloop van de wedstrijd roerend eens. De Boer riep Ajax als favoriet uit en kreeg bijval van zijn oude ploeggenoot bij FC Barcelona en Oranje. “Ajax is wat verder in de ontwikkeling van het team”, zo blikt Cocu vooruit. “Frank de Boer heeft het grootste deel van het elftal bij elkaar gehouden, wij zijn feitelijk opnieuw begonnen. Hij is nu al een aantal jaren aan het werk, waarin er niet heel erg veel wisselingen zijn geweest in het elftal. Spelers die aansluiten vanuit de jeugd kennen het traject al en in dat opzicht zijn ze al een stuk verder.” In de competitie is vooralsnog weinig van het geschetste krachtsverschil tussen PSV en Ajax te merken. De club uit Eindhoven heeft zelfs een puntje meer bij elkaar gesprokkeld dan de rivaal uit Amsterdam, dat wel een lastiger programma achter de rug heeft. PSV is wel eens toe aan een succesje. De club wacht al zes duels op rij vergeefs op een zege. De laatste zeven competitieduels met Ajax werden niet gewonnen. De laatste keer dat PSV voor de competitie won van Ajax was op 16 augustus

2009. Het werd 4-3: Otman Bakkal en Balázs Dzsudzsák maakten ieder twee treffers, net als Luis Suárez, toen nog in Nederland te bewonderen. Vorig seizoen viel de beslissing in de Eredivisie voortijdig toen Ajax in Eindhoven in speelronde 30 met 3-2 zegevierde en het gat op de naaste rivaal op 6 punten bracht. Ajax verloor woensdag kansloos van FC Barcelona (4-0). Misschien nog wel beschamender was de thuisnederlaag van PSV donderdag voor eigen publiek in de Europa League tegen Ludogorets (0-2). “We hebben een jonge groep met veel wisselingen en dan kunnen dit soort dingen plaatsvinden. We moeten er alles aan doen om dat te verminderen en de resultaten te verbeteren”, zo keek Cocu terug op de nederlaag tegen de kampioen van Bulgarije.

De trainer van PSV bekijkt vandaag of hij een beroep kan doen op Jetro Willems, die met een knieblessure kampt. Georginio Wijnaldum en Karim Rekik ontbreken zeker tegen Ajax, dat met een fitte selectie naar Eindhoven reist. Coach De Boer was tevreden over het experiment met Bojan Krkic als spits en Kolbeinn Sigthorsson als rechtsbuiten. De verwachting is dat Viktor Fischer als linksbuiten terugkeert in de basisformatie. Op het middenveld komt mogelijk een plaats vrij voor Thulani Serero, die tegen FC Barcelona aardig inviel. De Boer heeft ook talent Lucas Andersen opgenomen in de selectie. De Deense aanvalser krijgt de voorkeur boven Tobias Sana, die vorige week tegen PEC Zwolle nog een ba-

De Boer neemt het Deense talent Lucas Andersen mee naar Eindhoven voor de kraker tegen PSV.

Foto: Goal

sisplaats had. De overige zeventien spelers maakten ook deel uit van de Ajax-selectie voor de duels met PEC Zwolle en FC Barcelona. De supporters van Ajax ontbreken in Eindhoven wegens werkzaamheden aan een spoortunnel. De directie van Ajax is solidair met de fans en blijft ook achter in Amsterdam.

Derby Leider PEC Zwolle – met één punt voorsprong op PSV en twee op Heerenveen en Ajax – gaat op bezoek bij Vitesse, de ‘lunchwedstrijd’ van morgen. De thuisclub verloor op eigen veld in de Eredivisie nog nooit van Zwolle dat één keer (1980) een punt mee

naar huis nam. Morgen treffen Feyenoord en FC Utrecht elkaar in De Kuip en gaat AZ op bezoek bij NAC waar de ploeg van Gertjan Verbeek, ook nog met de vermoeienissen van het Europese avontuur in Israël in de benen, het traditiegetrouw lastig heeft. Heerenveen treft vandaag in Kerkrade Roda JC dat iets recht te zetten heeft na de smadelijke 5-1-thuisnederlaag tegen NAC Breda. Dat zal de ploeg van trainer Ruud Brood moeten doen zonder Frank Demouge, de spits kreeg rood in het duel met NAC en is één duel geschorst. Heerenveen beleeft de beste competitiestart sinds het seizoen 2003-2004 toen het twaalf punten haalde in de

eerste zes duels. De ploeg van Marco van Basten is de productiefste in het huidige seizoen met zestien doelpunten. De helft komt op naam van het IJslandse fenomeen Alfred Finnbogason die daarmee afgetekend topscorer van de Eredivisie is. Vandaag is ook de derby tussen Heracles Almelo en FC Twente waarbij de cijfers in het voordeel van de gasten spreken. Heracles won op eigen veld in 2006 voor het laatst van de buurman uit Enschede. Alleen tegen Ajax en PSV wacht de ploeg van trainer Jan de Jonge langer op een overwinning. Andere duels vandaag zijn ADO Den Haag - NEC en FC Groningen - RKC Waalwijk.

Meulens’ FC Dordrecht wint eerste periodetitel

DORDRECHT — FC Dordrecht mocht gisteravond na de thuisnederlaag tegen Willem II (0-2) toch nog juichen. De koploper van de eerste divisie verzekerde zich ondanks het tweede verlies op rij van de eerste periodetitel.

FC Dordrecht veroverde de eerste prijs van het seizoen omdat FC Eindhoven op eigen veld verloor van Jong Ajax (1-2). Daardoor bleef het verschil tussen FC Dordrecht en FC Eindhoven twee punten. Ook Telstar profiteerde niet optimaal van de nederlaag van de lijstaanvoerder. De club uit Velsen kwam bij Excelsior niet verder dan een gelijkspel (1-1). Telstar verkleinde de achterstand op FC Dordrecht tot twee punten. In FC Dordrecht was in een volgepakt stadion aan de Krommedijk voor rust nog de betere ploeg. Rihairo Meulens

miste twee goede kansen op een openingstreffer. Na de hervatting was Willem II de bovenliggende partij. Ali Messaoud bekronde het overwicht na 63 minuten met een rake kopbal, na een goede voorzet van Bruno Andrade. Messaoud passeerde doelman Warner Hahn in de 87e minuut voor de tweede keer. De spelers van FC Dordrecht keerden na het duel nog even in spanning. Ze vierden alsnog feest op het veld toen bleek dat FC Eindhoven van Jong Ajax had verloren. De club uit Brabant was FC Dordrecht op de ranglijst gepasseerd als het had gewonnen van het tweede elftal van de landskampioen. Lesley de Sa bezorgde Jong Ajax echter al na negen minuten de openingstreffer (0-1). Josemar Makiavala tekende in de veertiende minuut voor de gelijkmaker (1-1). Davy Klaassen bracht Jong Ajax in de 26e minuut op 1-2.

‘Kortere transferperiode gaat er komen’

AMSTERDAM — Michael van Praag wil er alles aandoen om de transferperiode in de zomer eerder te laten sluiten. Volgens de voorzitter van de voetbalbond KNVB en bestuurslid van de UEFA leidt de huidige termijn tot oneerlijke concurrentie. Hij werkt er binnen de UEFA hard aan.

“Het vergt nog wel enige maanden, maar ik denk dat het me gaat lukken om het transferwindow eerder te laten sluiten”, zei Van Praag vandaag in het programma Sportzaken van BNR. “Het is ook een zaak van de FIFA, maar ik denk daarom dat het

nog een halfjaar tot een jaar duurt. Maar dat het gaat lukken, daar ben ik van overtuigd.” De transferperiode liep nu door tot 2 september. De meeste competities zijn dan echter al begonnen. Ook coaches hebben zich eerder al uitgesproken voor een kortere termijn. Van Praag: “Ik heb in augustus bij een bijeenkomst in Monaco al aan de orde gesteld, dat ik het een oneerlijke zaak vind dat op het laatste moment nog iemand je beste spelers komt wegkapen. Er is gelukkig sprake van een verschuiving, want ik merk dat clubs het er ook steeds meer over eens zijn dat het anders moet en dat geldt voor de landen ook.”

Radwanska in finale in Seoul

SEOUL — De Poolse tennister Agnieszka Radwanska heeft zich vandaag verzekerd van een plek in de finale van het toernooi in Seoul. De nummer 1 van de plaatsingslijst versloeg in de halve

eindstrijd de Spaanse Lara Arruabarrena Vecino overtuigend met 6-0, 6-2. In de finale neemt Radwanska het op tegen de Russin Anastasia Pavliotsejenkova, die in de andere halve eindstrijd met 7-6 en 7-6

te sterk was voor de Italiaanse Francesca Schiavone. Radwanska gaat morgen op jacht naar haar dertiende WTA-titel en de derde van dit jaar. Pavliotsejenkova was dit seizoen ook al twee keer succesvol.

Parker in EK-finale

LJUBLJANA — De basketballers van Litouwen hebben gisteren de finale van het EK bereikt. Ze waren in het Sloveense Ljubljana tijdens de halve eindstrijd veel te sterk voor Kroatië (77-62). Jonas Maciulis was de grote man bij Litouwen. Hij tekende voor 23 punten. Litouwen staat voor het eerst sinds 2003 in de finale van het EK. In de daaropvolgende eindronden sneuvelde de ploeg steeds in de kwartfinale. Litouwen stuit morgen in de finale op Frankrijk, dat titelverdediger Spanje met 75-72 versloeg. NBA-held Tony Parker was met 32 punten de gevierde man in de Franse ploeg.

Foto: APPI Andrey Isakovite

‘Kortere transferperiode gaat er komen’

AMSTERDAM — Michael van Praag wil er alles aandoen om de transferperiode in de zomer eerder te laten sluiten. Volgens de voorzitter van de voetbalbond KNVB en bestuurslid van de UEFA leidt de huidige termijn tot oneerlijke concurrentie. Hij werkt er binnen de UEFA hard aan.

“Het vergt nog wel enige maanden, maar ik denk dat het me gaat lukken om het transferwindow eerder te laten sluiten”, zei Van Praag vandaag in het programma Sportzaken van BNR. “Het is ook een zaak van de FIFA, maar ik denk daarom dat het nog een halfjaar tot een jaar duurt. Maar dat het gaat lukken, daar ben ik van overtuigd.” De transferperiode liep nu

door tot 2 september. De meeste competities zijn dan echter al begonnen. Ook coaches hebben zich eerder al uitgesproken voor een kortere termijn. Van Praag: “Ik heb in augustus bij een bijeenkomst in Monaco al aan de orde gesteld, dat ik het een oneerlijke zaak vind dat op het laatste moment nog iemand je beste spelers komt wegkapen. Er is gelukkig sprake van een ver-

schuiving, want ik merk dat clubs het er ook steeds meer over eens zijn dat het anders moet en dat geldt voor de landen ook.” Van Praag sprak ook over het voorzitterschap van de UEFA, mocht de huidige preses Michel Platini vertrekken. “Ik word er wel op aangesproken dat ze me een goede kandidaat zouden vinden, maar anderen vinden ook weer van niet. Het speelt ook nog niet zo. Maar ik zou wel ambitie hebben bij UEFA wat te veranderen. Als het op mijn pad zou komen, zou ik niet nee zeggen, maar ik ga er niet op solliciteren.”

Insurance . Retirement . Asset Management

myguardiangroup.com

In het Caribisch gebied hebben wij over en weer generaties lang genoten van de sterke, vruchtbare en loyale relaties. Wij kijken er daarom naar uit om u en toekomstige generaties van dienst te zijn als Guardian Group.

live easy

BAN VOTA!

BAN VOTA is een uitgave van

Statenverkiezingen 27 september 2013

PDR

RED

MEP

AVP

UPP

PPA

Laten we gaan stemmen ofwel Ban Vota! Hoewel we niet verplicht zijn om te gaan stemmen, krijgen we wel vier uur vrij om ons stemrecht uit te oefenen. Laten we daar dus gebruik van maken.

Deze verkiezingen wil *Amigoe* opnieuw met een speciale uitgave de kiezer helpen om een meer bewuste en overwogen keuze te maken bij het stemmen. Er staan standpunten in van alle verkiezingspartijen met als basis hun verkiezingsprogramma's. Om in het verkiezingsgeweld aan informatie niet de 'bomen in het bos' uit het oog te verliezen, hebben we ons geconcentreerd op belangrijke onderwerpen zoals veiligheid, goed bestuur, financiën en onderwijs. Met verder bijzondere aandacht voor de sociale aspecten van onze maatschappij en het milieu. De pagina 'Voor of Tegen' geeft een snelle verduidelijking van wat de partijen van een aantal controversiële zaken vinden. Vertegenwoordigers van alle verkiezingspartijen kregen 21 stellingen/vragen (naar gelang de zetels in het parlement) voorgelegd waarop slechts 'voor' (pro) of 'tegen' (contra) het antwoord mocht zijn. Het gaat om onderwerpen als homohuwelijk, Papiaments als onderwijstaal, windmolens op Urirama, prostitutie en euthanasie.

Verder kunt u op 27 september zelf aan de hand van een scorekaart in Ban Vota de kiesuitslag bijhouden, ook per stembureau. De resultaten zijn immers zijn live in de media te volgen.

Deze bijlage is een goede start of misschien zelfs het eindpunt waarin u de zes deelnemende partijen op hoofdpunten kunt vergelijken. Wij willen u, net als vier jaar geleden, richting de stembus sturen, niet richting een bepaalde partij of gedachte. Stemmen betekent uiteindelijk uitdrukking geven aan uw ideeën, uw mening over het systeem en iets doen aan de toekomst. Bovendien, als u niet stemt, dan stemt u toch. Wist u dat niet? Blader dan door naar de pagina 'Stemmen: hoe zit dat?' en lees meer over het verkiezingsproces.

Team Amigoe

Veiligheid	pag. 2
Goed bestuur	pag. 4
Overheidsfinanciën	pag. 5
Weetjes	pag. 6-7
Sociale Zaken	pag. 8-9
Kieslijsten	pag. 10-11
Stembureaus	pag. 12-13
Economie	pag. 14
Toerisme	pag. 15
Voor & Tegen	pag. 16
Onderwijs	pag. 17-22
Milieu	pag. 23

Tegelijkertijd stimuleren van de economie én bezuinigen bij de overheid

Het kabinet Mike Eman I trof in 2009 een verzwakt en verdeeld land aan. Door het uitblijven van investeringen en onderhoud, het doorvoeren van lastenverzwaringen voor burgers en bedrijven en een explosief gestegen overheidsschuld raakte de wereldwijde crisis ons land extra hard. Het kabinet heeft er welbewust voor gekozen niet uitsluitend te bezuinigen maar gelijktijdig in te zetten op het reactiveren van de economie. Dat laatste gebeurde onder meer met het stadsvernieuwings- en wijkver-

beteringsprogramma Bo Aruba waarmee tegelijkertijd de kwaliteit van het leven (en het toeristisch product!) een impuls werd gegeven. Met de succesvolle positionering van Aruba als Green Gateway tussen Europa en Zuid-Amerika is een stevig fundament gelegd voor een nieuwe economische pijler welke gaat zorgen voor een substantiële groei van de werkgelegenheid.

Het kabinet heeft tevens ingrijpende hervormingen doorgevoerd om het onder druk staan-

de sociale zekerheidsstelsel van ambtenarenpensioenen en AOV veilig te stellen voor de toekomst. Het kabinet heeft de betrokkenheid van de sociale partners, vakbonden en werkgevers alsmede maatschappelijke organisaties vergroot door de samenwerking in de Sociale Dialoog. De verstandhouding met de toezichthoudende instituten is verbeterd. De relaties met de landen in het Koninkrijk en andere voor de ontwikkeling van Aruba van belang zijnde partijen zijn eveneens hersteld.

Investeren in sociale cohesie

Veel westerse landen worstelen met het verlies van de traditionele samenhang tussen burgers. Ook Aruba dreigt de hechte band die leden van een kleine gemeenschap van oudsher verbindt, kwijt te raken. Dat gaat minister-president Mike Eman zeer aan het hart: „We herinneren ons de tijd dat burens om elkaar gaven en letterlijk deelden als de ander iets nodig had. We zien dit eroderen. Carrières krijgen voorrang boven solidariteit. Wij hebben minder aandacht voor de ander.”

De regering zet er daarom op in om de eenheid en solidariteit onder burgers te stimuleren. In het kader van het wijkverbeteringsprogramma BoBario worden ontmoetingsplekken gecreëerd en gemeenschapsruimtes ingericht. Speciale teams helpen de bewoners die voorzieningen op een goede manier te gebruiken. Op kleine schaal gebeurt er dus al het een en ander maar er is meer nodig, vindt

premier Eman: „Aruba heeft economisch veel bereikt sinds het verwerven van de Status Aparte in 1986. Bij elke opleving kwamen grote groepen mensen Aruba binnen om de vooruitgang te helpen realiseren. We zien nu dat integratie niet vanzelf gaat.” Onder de titel ‘Culturalization of Citizenship: Comparative Perspectives’ is twee dagen lang in de aula van de Universiteit van Aruba op wetenschappelijk niveau gediscussieerd over de invloed van cultuur op de ontwikkeling van een gemeenschap. Het seminar was een voortzetting van de eerder gehouden Happy Community Conference en had als doel een diepgaande wetenschappelijke analyse te maken van de aspecten die voor de Arubaanse samenleving van belang zijn als het gaat om het ontwikkelen van een gezonde, gelukkige cultuur. Onder leiding van Evelien Tonkens, hoogleraar Active Citizenship aan de Universiteit van Amsterdam, werd het thema

Community Bulding door experts uit binnen- en buitenland belicht. Tonkens was tussen 2002 en 2005 lid van de Tweede Kamer en wordt geregeld door gemeenten, provincies en rijk geconsulteerd.

Echte conclusies konden nog niet worden getrokken want daarvoor is een diepgaande analyse nodig. Wel werd duidelijk dat culturen van elkaar verschillen maar ook veranderen, dat het niet mogelijk is culturen op te leggen maar wel om ze uit te leggen en dat het niet gaat om aanpassen maar inpassen. Premier Eman toonde zich tevreden over het niveau van het seminar en kijkt uit naar de conclusies: „We zijn er in ieder geval in geslaagd de discussie over integratie op te waarderen van rumshop-niveau naar academisch niveau.”

Nederlandse steun voor gateway-rol

Den Haag - Het Nederlandse bedrijfsleven juicht het toe dat Aruba zich positioneert als gateway tussen Europa en Latijns-Amerika.

De support die de Nederlandse ministeries van Economische Zaken en Buitenlandse Zaken maar ook MKB-Nederland en het Nederlands Centrum voor Handelsbevordering hebben gegeven aan de conferentie Europe meets the America's heeft zijn uitwerking niet gemist bij Nederlandse ondernemers. Vanwege de stagnerende economie in Europa willen veel bedrijven hun vleugels uitslaan naar Zuid- en Midden-Amerika. Maar vanuit hun perspectief is dat een ver en onoverzichtelijk continent waar je alleen succesvol zaken kunt doen als je de taal spreekt, de cultuur goed kent en over de juiste contacten beschikt.

De onder het kabinet Mike Eman herstelde relaties met Nederland hebben geleid tot het bilaterale samenwerkingsprotocol dat in oktober 2011 werd ondertekend.

Het is op grond van de in dat document vastgelegde afspraken dat Aruba en Nederland steeds intensiever gezamenlijk optrekken om economische kansen te benutten. Het besef dat Aruba daarin als gateway tussen Europa en Latijns-Amerika een prominente rol kan vervullen verleide premier Mark Rutte er tijdens zijn recente werkbezoek toe te verklaren goede kansen te zien om 'samen veel geld te verdienen.'

Voor Aruba is verder het ontwikkelen van het gatewayconcept - zoals de AVP voorstaat - van belang voor de noodzakelijke versterking van de economie met een nieuwe pijler die hoogwaardige arbeid naar het eiland brengt. „Als wij niet hadden geïnvesteerd in goede verhoudingen binnen het Koninkrijk hadden wij niet zo veel steun gekregen. Kijk alleen al eens naar wat de ambassades voor ons betekenen om het gatewayconcept te promoten”, aldus minister-president Mike Eman.

In 3 fasen gecontroleerd naar Balanced Budget.

De AVP beschouwt het als haar opdracht Aruba in een betere en sterkere staat na te laten aan onze kinderen en kleinkinderen dan wij het eiland van de generaties voor ons hebben ontvangen. Dat is waarom de AVP van Aruba een duurzame samenleving wil maken. Belangrijk hierbij is dat de overheidsfinanciën onder controle zijn. De AVP vindt het niet wenselijk dat de overheid over een langere termijn meer uitgeeft dan dat zij ontvangt. Daarom wil de AVP in drie stappen gecontroleerd naar een sluitende landsbegroting. *Het streven is om dit te bereiken in 2016:*

- **Fase 1:** Omdraaien van de crisis naar economische groei en de eerste structurele hervormingen van de pensioenen en de AOV. Is voltooid in de periode 2009-2013.
- **Fase 2:** Afronden van de hervorming van de pensioenen, AOV en AZV en doorvoeren van een efficiencyslag bij de overheid. De overheid moet betere kwaliteit gaan leveren tegen lagere kosten (2013 -

2015)

- **Fase 3:** Extra economische activiteit (nieuwe economische pijler) zal zorgen voor een hoger inkomen uit belastingen voor de overheid zodat de begroting van de overheid duurzaam in evenwicht kan worden gebracht. Om te voorkomen dat toekomstige regeringen nieuwe schulden maken wil de AVP strenge begrotingsregels wettelijk vastleggen.

Dus:

- De overheidsinkomsten verhogen door de economie te laten groeien en belastingen beter te innen.
- De uitgaven van de overheid verminderen door het afronden van de hervorming van het sociale zekerheidsstelsel (pensioenen, AOV), aanpassen van de AZV-premie en het verlagen van de kosten van het overheidsapparaat.
- Vastleggen van een Balanced Budget Rule in de wet.
- Kwaliteit en efficiency van de dienstverlening van de overheid verhogen.
- weer op zich gericht.

Veiligheid

Exacte criminaliteitscijfers van de afgelopen jaren zijn ook bij herhaaldelijke navraag niet beschikbaar. Wegens 'veranderingen in computersystemen van het Korps Politie Aruba (KPA)' worden door politie en regering gesteld dat beschikbare cijfers niet betrouwbaar zijn. Het laatste geopenbaarde jaarverslag van de politie dateert uit 2009. Ook het CBS beschikt niet over recente criminaliteitscijfers. Wel is duidelijk dat het aantal delicten met gebruik van wapens en geweld de laatste jaren is toegenomen. Ook wordt vaker, zo blijkt uit berichtgeving van Amigoe in het afgelopen jaar, door criminelen toegeslagen op plekken waar veel toeristen aanwezig zijn.

PPA

Een efficiëntere structuur van het politiekorps. Meer patrouilles en controles op straat. Uitbreiding recherchepersoneel. Modern materieel voor de Technische Opsporingsdienst (TOD) van de politie. Centraliseren van verkeerseexpertise in de centrale politiestation. Herstructureren van de brandweer, staf en materieel. Instellingen voor kinderen die op het verkeerde pad zitten. Aandacht voor gevangenisbeleid met nadruk op het re-integreren van gevangenen in de samenleving. Evaluatie van een nieuwe gevangenis op een andere plek. Aanvullende wetgeving tegen antisocialen.

AVP

Veiligheid is een topprioriteit. In dit kader wil de regering plannen, zoals afgesproken in de Sociale Dialoog over veiligheid, in de

komende vier jaar uitvoeren. Nadruk ligt op preventie en beheersing. Met name drugs en illegaal wapenbezit. Hiertoe moet er meer politie komen en moeten de technieken en onderzoeksmethodes worden verbeterd. Middels het programma Bo Seguridad, gericht op extra voorlichting, moeten problemen in buurten worden aangepakt en op effectieve wijze criminaliteit worden teruggedrongen. Betrekken van burgers door gerichte inzet van radio, tv, sms, email, Facebook, buurtprogramma's etc.

PDR

Criminaliteitsbestrijding met harde hand op basis van concrete plannen. Met name autodiefstal, inbraken en overvallen. Introductie van 'Crime Alert', een vergelijkbaar systeem als het Nederlandse burgernet.nl. Het verplaatsen van opvangcen-

tra voor ambulante verslaafden, weg van het centrum en dichtbevolkte gebieden. Modernisering van wetgeving waar nodig. Wetten moeten bovendien gemakkelijker voor de burger online beschikbaar worden. Ten slotte moeten wetten en beleid aangescherpt worden ter bescherming van kinderen tegen misbruik. Zware straffen voor degenen die zich hieraan schuldig maken.

UPP

Prioriteit moet gegeven worden aan het veranderen van de straffen op soort en ernst. Er moet gericht en effectief beleid komen voor degenen die de strafwet overtreden. Volgens UPP is de waargenomen verhoging van criminaliteit niet alleen veroor-

zaakt door slechte economische omstandigheden. Maar ook door een 'open deur' politiek met onvoldoende screening van vreemdelingen. Dat moet dus veranderen. Om criminaliteit verder aan te pakken moet geïnvesteerd worden in het justitiële apparaat en onderwijs. Verjaring van zware misdrijven, zoals seksueel misbruik, kindermisbruik, moet op de schop.

MEP

Oprichten van een nationaal platform met alle justitiële partijen ter bestrijding van de criminaliteit. Dit platform neemt beslissingen om Aruba veiliger te maken en deze besluiten krijgen de hoogste prioriteit om uitgevoerd te worden.

Zeer strenge controle van de grenzen zodat illegale invoer van personen, drugs en wapens aan banden wordt gelegd. Inzet hierbij van de radar, maritieme politie, Warda nos costa, de kustwacht, dienst immigratie en de douane. Beleid gericht op preventie in plaats van repressie. Meer blauw op straat, de wijkagent krijgt meer middelen ter beschikking en kan zo met behulp van buurtbewoners de wijk veiliger maken.

RED

Oprichten van een Bureau voor Kinderzaken om onder meer gedragsproblemen te behandelen en jeugddelinquentie te bestrijden. Niet repressief, maar preventief werken.

Foto: Ariën Rasmijn

Veiligheidsprotocol Sociaal Dialoog

De regering en sociale partners tekenden 13 augustus het zogeheten Veiligheidsprotocol. Hoogtepunten uit het protocol zijn: de vorming van een justitiële commissie ter onderzoek naar de strafmaat voor veelvoorkomende delicten, de oprichting van een Nationaal Coördinatieplatform Veiligheid ter bevordering van de grensbewaking, bevordering van veiligheid op scholen, cameratoezicht en het opstellen van 'gezinsstimulerende doelstellingen' met het accent op de verantwoordelijkheid van ouders als opvoeders van hun kinderen.

De justitiële commissie die zich gaat bezighouden met de eventuele noodzaak voor aanpassing van de strafmaat voor veel voorkomende strafbare feiten, bestaat uit strafrechtsspecialisten. Voor 1 januari 2014 moet deze commissie hierover rapporteren. Werkgeversorganisatie Atia vindt dat één

van de belangrijkste punten van het Veiligheidsprotocol. Vooral onder de commercie leeft het idee dat lage straffen voor veelvoorkomende misdaden als diefstal voor een zogenaamd draaideureffect zorgt. Hogere straffen zouden aan de ene kant voor een afschrikkeffect kunnen zorgen en aan de ande-

re kant houdt het crimineel langer van de straat.

Grenzen dicht

In het Nationaal Coördinatieplatform Veiligheid komen vertegenwoordigers van de kustwacht, politie, Warda Nos Costa, Immigratie en de lucht- en havenautoriteiten. Door samenwerking van alle betrokken partijen moeten de grenzen 'hermetisch' gesloten worden voor illegalen. De privésector gaat bijdragen aan een fonds waarmee aanvullende maatregelen getroffen kunnen worden voor de verbetering van de veiligheid op het eiland.

Voorlichting

Ook voorlichting is in het

protocol belangrijk. Zo is afgesproken om te starten met 'structurele voorlichting omtrent misdaadpreventie'. Er is echter nog niet afgesproken op welke manier dat precies gaat gebeuren. Ook zou nu al een voorlichtingscampagne ter bestrijding van huiselijk geweld, en in het bijzonder tegen ouderen, vrouwen en kinderen begonnen moeten zijn. Het protocol maakt echter niet duidelijk op welke manier deze voorlichtingscampagne uitgevoerd moet worden.

Veiligheid op school

De afspraak is om schoolterreinen, ter bevordering

van de veiligheid, onder meer gedurende de periode 2013-2015 te voorzien van een deugdelijke afsluitbare omheining. Ook cameratoezicht op school en veiligheidscursussen voor leerkrachten, met nadruk op gangs en wapenbezit, staan in het protocol.

Het streven is verder om voor elke school/cluster van scholen een School Security Mediator aan te stellen. Ten slotte moet Directie Onderwijs (voor 1 februari 2014) voor de scholen een algemeen veiligheidsplan maken dat door de afzonderlijke scholen op locatie moet worden toegespijst.

Goed bestuur

Met het WODC-onderzoek zou de staat van het Arubaanse bestuur aan het licht komen, aldus de regeringen Aruba en Nederland. Het rapport werd opgeleverd, kwam ter debat in het parlement maar leidde vooral tot vingerwijzen van de grootste partijen. Met de conclusies dat vooral op gebied van overheidsaanbestedingen, verstrekken van vergunningen en personeelsbeleid het schort, is het afgelopen vier jaar weinig gedaan. Grootste succes is de inhaalslag van de jaarrekeningen; voor het eerst in de Arubaanse historie diende de regering deze in bij de Staten. Maar die liet het vervolgens weer liggen tot ongenoegen van de Algemene Rekenkamer. Begrotingen worden verder opnieuw niet op tijd ingediend bij het parlement en de klacht is bovenal dat de regering/overheid onvoldoende transparant is.

PPA

Voor een betere democratisch proces pleit de partij dat de mens centraal staat en gelijk wordt behandeld. Er moet een gedragscode komen voor politieke partijen. Het Reglement van Orde van het parlement is aan wijzigingen toe. Een nationaal platform is verder nodig met een wettelijke basis waarbij de rechten en plichten van elke deelnemer zijn vastgelegd. De partij wil een internetpagina met vacatures van overheidspersoneel en het cv van elke persoon die is benoemd. Ook is een garantie nodig dat alle burgers het recht van meningsuiting heeft wat door de pers wordt gerespecteerd.

AVP

Het overheidsapparaat dient efficiënt en integer te zijn. Beiden krijgen ook prioriteit. Het verbeteren en uitbreiding van de dienstverlening

van de overheid krijgt ook de aandacht. Speerpunten zijn: de oprichting van een intern Bureau voor Integriteitsbevordering en strengere regels voor ambtenaren inzake integriteit; aanscherpen van aanbestedingsregels; verder uitwerken van de Wet Politieke Partijen; verder versterken van belangrijke instituten als de Algemene Rekenkamer en Raad van Advies; transparant maken van het overheidsbeleid. Overigens vindt de partij dat ze afgelopen vier jaar wel veel heeft gedaan. Zoals invoeren van de strengste screeningsprocedure in het Koninkrijk voor verkiesingskandidaten, open communicatie via de Town-Hall-bijeenkomsten en beweert ze niemand te hebben ontslagen om politieke redenen.

PDR

E-government zodat de bur-

gers online publieke diensten kunnen aanvragen. De partij wil met de Wet schadeloosstelling bij rechtmatig overheidshandelen komen voor als je gedupeerd wordt bijvoorbeeld door vertraging door infrastructurele projecten. Er moet een overheidsapparaat komen met minder coördinatoren en die minder gebruik maakt van deskundig advies. Afwijken van openbare aanbestedingen kan straks niet meer door strikte wetgeving gebaseerd op internationale richtlijnen voor transparantie en goed bestuur. De Comptabiliteitswet moet ook moderner. De partij is voor de introductie van een ombudsman en pleit voor invoering van een referendumwet.

UPP

Goed bestuur is een van de belangrijkste punten waar de partij zich voor wil inzetten. Ze wil vooral een einde maken aan de 'angstcultuur' door transparantie van het overheidshandelen, verbetering van de dienstverlening, zorgen dat iedereen gelijk wordt behandeld en een verantwoordelijk financieel beheer. Het is daarom dat UPP zich wil inzetten voor versterking van de wet op openbaarheid; de wettelijke verplichting dat ministers in het parlement verantwoording komen afleggen; uitbreiding van de Comptabiliteitswet ter verbetering van

openbare aanbestedingen; depolitiseren van publieke benoemingen; introductie van de wet partijfinanciering en een wet die ministers persoonlijk verantwoordelijk houdt voor politieke vervolging van mensen. De partij pleit ook voor een ombudsman en verbetering van het functioneren van het parlement.

MEP

De partij wil een transparante en ethische overheid/regering. De regels voor openbare aanbestedingen worden aangescherpt en corruptie binnen de overheid met harde hand aangepakt en via een meldcode. Ze wil een wet op financiering van politieke partijen. En een ethische code die de relatie tussen de regering en het parlement dicteert zodat deze hun werk uitvoeren op een professionele wijze, met eer en respect voor het volk. De parlamentsvoorzitter heeft hierin een belangrijke rol. Ook ministers moeten zich voortaan aan de spreek-tijd houden voor een beter debat in het parlement en zich beperken tot het onderwerp van het debat. Ook wil MEP structureel overleg tussen de minister-president en de oppositieleider over de belangrijkste thema's voor het land. Een ombudsman is nodig en het Centraal Bureau voor de Statistiek versterkt met materieel, perso-

neel en de autoriteit om als een Centraal Plan Bureau (zoals in Nederland) te kunnen werken. Een ethische code wil de partij ook voor de relatie tussen de regering en de overheidsafdelingen zodat deze laatste hun werk zonder politieke invloed kunnen doen. Geen politieke benoemingen meer en verder de oprichting van een integriteitscommissie.

RED

Een ombudsman moet vooral opkomen voor de rechten van kinderen. De partij wil het fenomeen van coördinator/consultant afschaffen en een kerntakenanalyse uitvoeren om zo de overheids-taken vast te leggen. En ook het maximaal aantal ambtenaren per departement vastleggen. Voor elke politieke benoeming wordt de minister persoonlijk verantwoordelijk gesteld en kan daarvoor vervolgd worden. Een nationale commissie is nodig voor ambtenaren, los van de politiek. Verder wil de partij een strenge controle op de openbare aanbestedingen. Integriteit wil de partij vervolgens wettelijke verplicht stellen voor ministers en parlementariërs om zo corruptie uit te bannen. RED staat voor vakministers, dat zijn personen die deskundig zijn op een bepaald gebied en geen politicus. Een RED-kandidaat kan dan ook geen minister worden.

Overheidsfinanciën

De regering heeft geleend geld in de economie gepompt om deze aan te zwengelen na de crisis die zorgde dat inkomsten drastisch terug liepen. De economie groeit nu weer, maar de staatschuld is in vier jaar dusdanig gegroeid dat internationale instituten als IMF hun zorgen hebben geuit. Standard & Poor's heeft zelfs Aruba afgewaardeerd waardoor leningen die nodig zijn om de overheidsgaten te dichten, ook nog duurder worden. De regering had met de Staten een financieel meerjarenplan afgesproken waarbij vooral het terugdringen van de tekorten centraal stonden. Ook daarvan is afgeweken. Daarbij hanteert de regering andere cijfers dan de Centrale Bank alsook die van de buitenlandse instituten (IMF), waardoor er verwarring is over de werkelijke staat van de overheidsfinanciën.

De regering handhaaft in ieder geval het cijfer van een tekort van 4,6 procent in 2013. De Centrale Bank gaat uit van 5,6 procent en IMF van 6 procent met de hoopvolle kanttekening dat de regering niet veel uitgeeft vanwege de verkiezingen. Volgend jaar verwacht de regering op een tekort van 3 procent uit te komen en in 2016 tot een begrotingsevenwicht (inkomsten en uitgaven gelijk). De Centrale Bank en ook IMF gaan uit van hogere tekorten. Het zijn vooral de jaar in en uit stijgende personeelskosten die de overheidsuitgaven omhoog stuwden en met teruglopende in-

komsten kwam Aruba snel nog meer in het rood te staan. De verwachting van de Centrale Bank is dat de overheidsschuld oploopt tot bijna 3,2 miljard florin aan het eind van dit jaar en dat is 71,2 procent BBP. Dat is een stijging van bijna een miljard florin vergeleken met 2009. Van 1995 tot 2012 groeide de overheidsschuld van 55,1 procent tot 60,5 procent. En indien het tij niet keert, loopt deze nog verder op richting de 76,6 procent BBP in 2016, zegt de Bank. Het is daarom dat de meeste oppositiepartijen dit het belangrijkste thema van de verkiezingen vinden.

PPA

Wil een nieuwe structuur voor de begroting waarbij vooral onderwijs op nummer 1 komt. Wat betreft de kosten en inkomsten voor de overheid wil de partij de accijnzen op benzine en dranken. De bbo moet terug naar een belastingtarief van 3 procent. Verder wil PPA dat ambtenaren, ondernemers en toeristen bijdragen op gebalanceerde wijze.

AVP

De komende vier jaar wil de partij het begrotingstekort dus terugbrengen naar

een evenwicht waarbij de kosten gelijk zijn aan de uitgaven. Een *balanced budget rule* wordt hiertoe vastgelegd in de grondwet om dit verder te garanderen. De uitgaven mogen ook niet meer groeien dan het nominale kostenniveau van de begroting van 2013.

Als door positieve ontwikkeling de inkomsten hoger uitvallen, dan betekent dat niet dat direct ook de kosten omhoog mogen en vice versa. De partij wil daarmee de economische groei handhaven en ook voorkomen dat mensen er sociaal achteruit gaan, door bijvoorbeeld bezuinigingen. Verder wil de partij de inkomsten van de overheid verbeteren door dus stimulering van de economie en hervorming van het belastingstelsel. Met name een betere inning van belastinggelden is het doel.

PDR

De partij vindt de toegenomen overheidschuld zorgwekkend. Ze spreekt overigens van een schuld van 5 miljard florin, omdat ze ook de verplichtingen van de overheid voor bijvoorbeeld de sociale verzekeringsfondsen daarbij optelt. PDR wil in ieder geval weer dat elk ministerie een eigen begroting opstelt zodat de minister beter verantwoordelijk gehouden kan worden voor zijn of haar gevoerd beleid. Bezuinigen kan vooral op coördinatoren en kopen van deskundig advies. Er zijn namelijk voldoende professionals in het overheidsapparaat, vindt de partij, om het werk te doen. De plannen voor het aanboren van nieuwe economische sectoren gaan zorgen voor een toename van de overheidsinkomsten. Een andere besparing op de uitgaven is invoering van digitale overheidsdiensten waardoor de overheid efficiënter en dus goedkoper gaat werken.

UPP

Wil in de grondwet vastleggen dat het jaarlijks tekort niet hoger mag zijn dan 3 procent BBP. De partij wil zelfs met wetten komen waardoor de schuldquota beperkt blijft tot 40-45 procent BBP. En dat is inclusief de financiële verplichtingen van de overheid zoals voor het ambtenarenfonds Apfa

en voor Soga (langdurige huurcontracten van publieke gebouwen zoals het ziekenhuis). De partij pleit ook voor beperking van de kosten door een efficiënter overheidsapparaat en kijken aan de hand van een kern-

taken-der geval staan wat de werkelijke schuld is, het tekort en realistische maatregelen om de schuld te verlagen. De partij wil geen bezuinigingen die de koop-

kracht van

analyse welke taken de overheid zelf moet doen en welke de private sector. Verder wil UPP belastinghervorming met een verschuiving van direct naar indirecte belastingen met bijvoorbeeld een bbo die dan wel is vereenvoudigd. Ook de inning van belastinggelden moet beter, eveneens door de invoering van de wet Ketenaansprakelijkheid. Dat betekent dat hoofdaannemers ook verantwoordelijk gesteld kunnen worden voor de afdrachten van onderaannemers.

MEP

Megadebe (megaschuld) is het meest gebruikte campagnewoord van de partij om te benadrukken hoe slecht de overheidsfinanciën ervoor staan. MEP zegt in haar programma echter ook dat oplossingen moeilijk zijn aan te geven omdat de regering afgelopen vier jaar nooit werkelijke cijfers wil geven. Mocht ze in de regering komen, dan stelt ze een commissie in van financieel-economische experts die in 30 dagen een inventarisatie maakt en een rapport presenteert. Daarin moet in ie-

mensen aan-tasten, maar wel alvast snijden in onnodige kosten voor coördinatoren, reizen en feesten bij de overheid. De overheid moet meer inkomsten krijgen door hervorming van het belastingstelsel - ofwel door de verschuiving naar indirecte belastingen - en verbetering van de inning van belastinggelden.

RED

Belangrijk is dat onnodige kosten van de overheid worden geschrapt. Zoals dus de uitgaven voor coördinatoren en consultants. En dus om aan de hand van de kerntakenanalyse te kijken wat de overheid wel en niet meer zelf moet doen. Ook de wet voor het maximale aantal van ambtenaren per departement bespaart geld. En met strengere regels voor aanbestedingen in het kader dus van goed bestuur, zal de overheid minder gaan kosten. Over hoe de overheid haar inkomsten moet verhogen, heeft de partij niets in haar programma staan.

Stemmen: hoe zit dat?

Er zijn 68.757 kiesgerechtigden op het eiland, in tegenstelling tot 64.602 in 2009. Toen brachten uiteindelijk 55.121 een geldige stem uit. Dit jaar zijn volgens Censo 48.359 stemmers geboren Arubaan, 2184 stemmers komen uit Curaçao en 4035 uit Nederland. 3985 stemmers zijn geboren in Colombia, 2512 in de Dominicaanse Republiek en 759 stemmers zijn van Haitiaanse komaf. 1044 stemmers komen Suriname, 566 uit en 1450 uit Venezuela.

Stemmen tijdens werkuren

Op de verkiezingsdag 27 september 2013 gaan de stemlokalen om acht 's ochtends open en sluiten ze om zeven uur 's avonds. Wie gaat stemmen, moet zich identificeren met een geldig legitimatiebewijs zoals een identiteitskaart, rijbewijs of paspoort. Het aanvragen en krijgen van een paspoort bij Censo duurt twee weken en dat van een identiteitsbewijs ongeveer drie weken. Dus voor wie nu niet over een geldig identiteitsbewijs beschikt, is het inmiddels te laat.

De Arubaanse kieswet geeft aan dat iedere werkgever verplicht is ervoor te zorgen dat kiesgerechtigde werknemers tenminste vier uur (een halve werkdag) vrij krijgen om te stemmen. Bovendien is de werkgever verplicht ervoor te zorgen dat die werknemers uiterlijk

een week van te voren weten wat hun vrije uren zijn. Op Aruba is het niet toegestaan om bij volmacht te stemmen. Wie zich op de dag van de verkiezing in het buitenland bevindt, kan ook niet bij volmacht stemmen.

In het stemlokaal

Dit jaar zijn er net als in 2009 in totaal 59 stemlokalen verdeeld over zeven kiesdistricten. Daar kunnen sinds de zojuist gewijzigde kieswet wel 1500 burgers terecht (voorheen 1200). Ook zijn er dit jaar twee mobiele stembureaus. Een wordt geplaatst in KIA, om vervolgens naar de politiebureaus in Santa Cruz en Noord te gaan en ten slotte in het ziekenhuis te staan voor patiënten die willen stemmen. Het tweede mobiele stembureau gaat langs de bejaardentehuizen op het eiland.

Eenmaal wanneer de kiezer het stemlokaal binnenstapt overhandigt hij of zij aan de voorzitter van het stembureau zijn of haar oproepingskaart en geldig legitimatiebewijs. Vervolgens noemt de voorzitter goed verstaanbaar het nummer dat op de oproepingskaart staat en het tweede lid van het stembureau noemt de naam op de lijst van kiezers die bij dat nummer vermeld staat. De voorzitter controleert of dit klopt en als alles in orde is, krabbelt het tweede lid van het stembureau diens paraaf naast de naam van de kiezer om aan te geven dat deze zich aangemeld heeft.

Vervolgens krijgt de kiezer een stembiljet uit handen van de voorzitter. Het stembiljet is zodanig dichtgevouwen dat de handtekening van de voorzitter van het hoofdstembureau zichtbaar is. De voorzitter houdt het aantal uitgereikte stembiljetten bij, evenals het aantal kiezers dat weigert een stembiljet in ontvangst te nemen. Na ontvangst van het stembiljet gaat de stemmer meteen naar een niet bezet stemhokje en stemt door één wit stipje, namelijk die in het stemvak vóór de naam van de kandidaat zijn of haar keuze met potlood rood te maken. De kiezer mag zich niet langer in het stemhokje ophouden dan nodig is om het stembiljet in te vullen. Eenmaal wanneer de stem is gegeven, vouwt de kiezer het stembiljet zodanig dicht dat de namen van de kandidaten niet zichtbaar zijn en gaat ermee van het stemhokje naar de stembus. Met de pas aangenomen nieuwe kieswet is bepaald dat er per stemlokaal nu twee stembussen zijn en bovendien zijn ze groter. Dit heeft er dus mee te maken dat elk stembureau meer stemmers heeft te verwerken.

Het derde lid van het stembureau checkt, zonder het stembiljet in handen te nemen, dat de handtekening van de voorzitter van het hoofdstembureau erop staat en vervolgens steekt de kiezer het stembiljet in de stembus. Het derde lid houdt het aantal in de stembus gesto-

ken stembiljetten bij. Mocht de kiezer zich bij het invullen van het stembiljet hebben vergist, dan wordt het biljet aan de voorzitter teruggesteerd. Deze verstrekt dan op verzoek van de stemmer nog éénmaal een nieuw biljet. Kiezers met een lichamelijke beperking die hulp nodig hebben bij het stemmen kunnen worden bijgestaan door een lid van het stembureau of een door hem aangewezen persoon.

Stemmen in het buitenland

Vooralsnog is het alleen voor Arubanen die op het eiland wonen mogelijk om te stemmen, ondanks de wens van regeringspartij AVP om de Staatsregeling zodanig aan te passen dat ook landgenoten die in het buitenland wonen - en buitenlanders met een Nederlands paspoort die tien jaar of langer op Aruba hebben gewoond - stemrecht krijgen. Nog voordat de partij aan de macht kwam in 2009, ondernam AVP actief stappen om dit zover te laten komen. In 2009 en 2010 werden online petitities georganiseerd waar respectievelijk 400 en 600 voornamelijk Arubaanse studenten in Nederland hun digitale handtekening onder hadden gezet. In 2011 organiseerde Desiree Croes, toen nog directeur van het Arubahuis, opnieuw een petitieactie met als doel 6000 deelnemers op te trommelen. Wat het uiteindelijke resultaat daarvan was, is onbekend gebleven. Vorig jaar gaf pre-

mier Mike Eman aan dat de moeilijkheid in het invoeren van stemrecht voor Arubanen buiten het eiland voornamelijk in de logistiek ligt. Er kunnen stemlokalen in het Arubahuis en in Nederlandse ambassades worden geplaatst, maar er kan ook gebruik worden gemaakt van briefstembiljetten en online stemmen waarbij toegang tot het online stembiljet via een wachtwoord wordt gegeven.

Handmatig

In juni van dit jaar liet Eman al weten dat het stemmen op 27 september weer gewoon handmatig zal gebeuren alsook geteld. Hij verwees toen ook naar het omstreden verloop van de verkiezingen in Venezuela waar ze elektronisch stemmen. Dat zal volgens de premier niet hier gebeuren want alles wordt voorbereid zodat 'het gezien en geteld kan worden, en dat mensen 's avonds direct de uitslag kunnen vieren'.

Na sluiting

Onmiddellijk na sluiting stellen de stembureaus alerlei zaken vast, waaronder het aantal aangemelde kiezers, het aantal uitgereikte stembiljetten en hoeveel biljetten daarvan werkelijk in de stembus zijn gedeponeerd. Daarna beginnen de stembureaus met het tellen van de zowel geldige als ongeldige stemmen. De ongeldige stemmen tellen niet mee bij de vaststelling van de uitslag. Zodra een stembureau klaar is met tellen, geeft dat stembureau onmiddellijk de uitslagen door aan het Hoofdstembureau. Die geeft ze weer door aan het Bureau Voorlichting (Buvo). Op deze plek worden uiteindelijk de uitslagen digitaal ingevoerd en bekend gemaakt aan de media, en dus ook meteen aan de bevolking. Buvo verwacht tot nu toe elke jaar vanaf acht uur 's avonds de eerste uitslagen binnen te hebben. Vervolgens zal in de loop van de avond een prognose worden gemaakt van een potentiële winnaar en aan het einde van de avond kan de winnende partij feest gaan vieren. Naar verwachting is rond twaalf uur 's nachts bekend wie er als beste uit de bus is gekomen. Maar voor de officiële uitslag moeten de mensen tot woensdag 2 oktober wachten, want dan maakt het Hoofdstembureau deze om tien uur 's morgens aan iedereen bekend.

Stemmen: kiesresultaten

AVP kreeg in 2009 26.476 stemmen, MEP 19.804, PDR 3144, RED 2378 en PPA slechts 611 stemmen. Voor AVP was Madiki de sterkste wijk in 2009. Voor MEP was dat Cadushi Largo. PDR brak in geen enkel stemlokaal de grens van 100 stemmen en had de beste resultaten in Noord. Opvallend detail is dat PDR in 2005 juist succesvol was Santa Cruz en Madiki. RED had haar meeste stemmers in Noord. Toen de partij van Rudy Lampe in 2005 haar enige zetel veroverde kwamen de meeste stemmers ook uit Noord maar hadden zes van de zeven districten wel een of meer stemlokalen waar een minimum van 80 stemmen naar de witte partij gingen.

De opkomst was 86 procent, ofwel 55.750 (van de totaal 64.602 kiesgerechtigden) van wie 55.121 geldige stemmen uitbracht. 629 stemmen waren dus ongeldig.

Kiesdeler en Restzetels

Er zijn 21 zetels die verdeeld moeten worden. Eenmaal wanneer het aantal geldige stemmen bekend is, wordt de kiesdeler berekend. De

kiesdeler is het getal dat verkregen wordt na deling van het totaal aantal uitgebrachte geldige stemmen door het getal 21 (het totale aantal zetels). In 2009 was de kiesdeler afgerond 2642. Dat betekent dat er toen 2642 stemmen nodig waren om aan een zetel te kunnen komen. Eenmaal wanneer de kiesdeler bekend is, wordt voor elke partij het aantal verkregen stemmen gedeeld door dit getal.

De getallen die men dan krijgt, zijn meestal geen hele getallen. Er blijft een rest over. De hele getallen, dus zonder de rest, zijn de aantallen zetels die de partijen alvast krijgen. Als een partij minder stemmen heeft gekregen dan de kiesdeler, dan valt die partij buiten de boot. De resten samen van elke partij vormen de restzetels, die dan weer op een specifieke manier worden verdeeld. Het aantal verkregen stemmen van elke partij wordt gedeeld door het aantal reeds toegekende zetels + 1. De getallen die hieruit ontstaan, worden de quotiënten genoemd. De partij met het grootste quotiënt krijgt nu een restzetel. Zijn er nog

meer restzetels, dan wordt deze berekening herhaald. Zijn de quotiënten gelijk, dan wordt er geloot welke partij de restzetel krijgt. Zo kreeg in 2009 AVP 2 restzetels en MEP 1.

Voorkeursstemmen en lijstkiesdeler

Na de verdeling van zetels over de lijsten, wordt bepaald welke kandidaten op de lijsten gekozen zijn tot Statenlid. Dan geldt in principe de voorkeursstemmenregeling. Voorkeursstemmen zijn stemmen die op een specifieke kandidaat zijn uitgebracht. De kandidaten die een aantal stemmen hebben verkregen dat gelijk staat aan de lijstkiesdeler worden gekozen. De lijstkiesdeler wordt berekend door het stemcijfer van de lijst te delen door het aantal aan de lijst toegekende zetels. Daarna worden de kandidaten gekozen die na het overdragen van het overschot van stemmen de lijstkiesdeler hebben bereikt. Daarna komen de kandidaten in aanmerking die een aantal stemmen hebben behaald dat gelijk staat aan of groter is dan de helft van de lijstkiesdeler. Tenslotte worden de resterende

zetels toegewezen aan kandidaten in de volgorde waarop ze op de kieslijst staan vermeld.

Blanco stemmen versus niet stemmen

Bij de verkiezingen zijn er stemgerechtigden die er voor kiezen om niet te stemmen. Het opkomstpercentage daalt daardoor en dat heeft hoogstens indirect gevolg voor de uitslag. Indien een stemgerechtigde wel naar het stembureau gaat maar daarbij geen hokje invult, stemt diegene blanco. Er is dan wel gestemd, maar diens stem wordt niet opgenomen in de uitslag en is evenmin van invloed op de restzetelverdeling. Een blanco stem wil zeggen: "Ik maak gebruik van mijn stemrecht, maar er is geen partij van mijn gading." Wel wordt het aantal blanco stemmen geregistreerd én bekend gemaakt.

De gouverneur en de formatie

De gouverneur is de officiële plaatsvervanger van de Koning, en tevens zijn adviseur. Zolang het Koninkrijk uit meerdere gebiedsdelen bestaat zal deze functie blijven bestaan. In Nederland heeft

elke provincie een Commissaris van de Koning, met ongeveer dezelfde functie en bevoegdheden.

Op 26 september biedt de regering haar ontslag aan. De dag na de verkiezingen, dus op zaterdag 28 september, ontvangt de gouverneur de voorzitter van de Electorale Raad. Dan vinden op 30 september en 1 oktober consultaties plaats. Als dan op 2 oktober de verkiezingsuitslag definitief is, dan benoemt op 3 oktober de gouverneur de (in) formateur. De bedoeling is in eerste instantie om een zo breed mogelijke coalitie bij elkaar te zoeken en dat doet de (eventuele) informateur. Deze gaat met de verkiezingsoverwinnaars (individueel) om de tafel zitten om te inventariseren wie met wie zou willen regeren. Na deze informatieronde legt de informateur de bevindingen voor aan de gouverneur, waarna de formateur aan de slag gaat. Doorgaans is de formateur de lijsttrekker van de grootste partij uit de beoogde coalitie en ook de nieuwe premier.

De Staten treden aan op het moment dat de gouverneur de regering installeert.

Droog de verkiezingen in

Al sinds de jaren 70 wordt de avond vooraf en op verkiezingsdag het eiland drooggelegd. Cafés, restaurants, hotels en supermarkten mogen van 26 september zes uur 's avonds tot 28 september zes uur 's ochtends geen sterke en zwakalcoholische drank verkopen, afleveren en verstrekken. Het verbod is ontstaan volgens de politie omdat er tijdens de verkiezingen veel dronken mensen op straat waren waardoor er veel problemen ontstonden. Maar toch zijn de mensen door de jaren heen blijven drinken, zegt de politie. Mensen kopen vóór het verbod meer drank in zodat zij hun eigen feestje kunnen bouwen op de verkiezingsdag. Ook is bekend dat politieke partijen gratis drank verstrekken. Daar kan de politie weinig aan doen, want daarop staat geen verbod. Er zijn overigens wel uitzonderingen. Zo mogen hotels alcohol verkopen, maar dan alleen aan hun hotelgasten. Het gaat de overheid namelijk vooral om de lokale bevolking. Restaurants hoeven trouwens niet dicht als zij alle alcoholische dranken van het rek afhaken en de koelkasten met deze drank erin op slot draaien, aldus de politie. Ook supermarkten mogen open blijven, als zij de drankafdeling voor klanten afsluiten.

Boete

Cafés, restaurants, hotels en super-

markten die dit verbod overtreden, krijgen in principe eerst een waarschuwing, daarna gaat de politie

over tot sluiten van de zaak. Alleen de restaurants op de luchthaven Reina Beatrix mogen uitsluitend

aan vertrekkende en/of transi-topassagiers alcoholische drank verkopen.

Sociale Zaken

Vanaf 2009 steeg het aantal personen dat een bijstandsuitkering krijgt van 1846 naar 2628. De kosten groeiden van 1.172.000 florin naar 1.889.000 florin. Het minimumloon werd drie keer verhoogd; in 2010 van 1505 naar 1543 florin; in 2011 niet; in 2012 naar 1605 florin en in 2013 naar 1637 florin. Het bestaansminimum was in april van dit jaar (bron: CBS) weer op het niveau van 2009. Dat houdt in dat het gat tussen wat een minimumloner krijgt en wat nodig is om van te leven, -402 florin was in die maand. Dit maandelijkse tekort steeg sinds 2009 hoewel het minimumloon dus werd verhoogd, naar -517 florin in 2012. Sinds april is het bestaansminimum verder gedaald zowel voor een huishouden van een persoon (in augustus: 2034 florin) als dat van een gezin met twee kinderen (in augustus: 4271 florin)

PPA

PPA wil controleren of het bestaansminimum zoals nu gehanteerd wel reëel is. De partij pleit in haar programma voor verhoging van het minimumloon en invoering van een 'Sociale Begroting'. Ook wil PPA armoede een vaste definitie geven. Indexering moet plaats vinden op grond van National Average Wage Index (Nawi) in plaats van Consumer Price Index (CPI). De bijstandsuitkering moet worden herzien.

AVP

De regeringspartij zegt vast te houden aan haar beleid van scheppen van welvaart. De wetgeving voor sociale bijstand moet worden geactualiseerd en er moeten mogelijkheden worden gecreëerd voor meer inkomen voor onder meer mindervaliden. Ook wil AVP in een nieuwe regering kijken naar mogelijkheden om de deelname

van ouderen in de arbeidsmarkt te stimuleren.

PDR

De koopkracht wordt hersteld door zowel het belastingstelsel als de fiscale discipline van de overheid te hervormen. Hierdoor betalen burgers uiteindelijk minder belasting. Restituties vinden op korte termijn plaats. Door het makkelijker te maken om een bedrijf te starten kunnen meer mensen aan een baan komen. Pre-paid stroommeters helpen bij het bijhouden van de gezinskassen en er komt onder PDR een betere controle op de prijzen van levensmiddelen

UPP

Er moeten verschillende categorieën komen voor minimumloon en er moet een discussie op gang komen over wat een rechtvaardig salaris is. Hierbij moet meer rekening worden gehouden met de vaste onkosten van

een huishouden.

MEP

Uitkeringsfraude moet worden tegengegaan met betere controle. Kwetsbare groepen worden bijgestaan met hulp bij het betalen van hun sociale huur, water en stroom. Sociale werkers moeten

meer het veld op om te inventariseren wie hulpbehoevend is. De huidige financiële en professionele steun aan gezinnen waar voor een gehandicapte wordt gezorgd. Alleenstaande ouders krijgen financiële bijstand en worden waar mogelijk geholpen aan een eigen woning.

RED

Sociaal zwakkeren krijgen via landbouw en visserij de kans om er economisch bovenop te komen.

RED wil een coöperatieve supermarkt waarin producten tegen een lage prijs worden aangeboden.

Hulpvraag naar basisbehoeften stijgt met 6 procent

Een stijging in de vraag naar basisbehoeften van 19 procent in 2011 naar 25 procent in 2012 is één van de uitkomsten uit het Jaarverslag Sociale Zaken 2012.

De afdeling Guia Social behandelde afgelopen jaar 1.180 zaken waarvan het overgrote deel vrouwen (73,6 procent). De hoofdproblemen waarvoor werd aanklopt bij de instantie geven een opvallend signaal af: de hulpvraag naar basisbehoeften steeg van 19 procent in 2011 naar 25 procent in 2012. Basisbehoeften zijn bijvoorbeeld eten en kleding. Deze basisbehoeften zijn ook waar burgers het meest om hulp voor vragen. Op de tweede plaats staan de rela-

tieproblemen tussen ouder en kind, 11 procent van de totale hulpvragen. Voor verzorging van ouderen vroegen minder mensen om bijstand (10 procent in 2011 naar 9 procent in 2012) maar is nog steeds het derde grootste probleem, samen met huisvestingsproblematiek (ook 9 procent). Besteding van inkomen met 8 procent en relatieproblematiek, gedaald van 9 naar 7 procent, volgen in de rij van de belangrijkste problemen waar Sociale Zaken mee te maken krijgt. Andere sociale problemen waar hulp voor werd gevraagd: opleiding en vorming, gezinnen met multi-problematiek, eenzaamheid, verslaving, identiteitsproblemen, slachtoffer van (huise-lijk)geweld, cultuurverschillen en psychische problemen.

Voedselbank

Voortvloeiend uit de toename van vraag naar basisbehoeften heeft Fundacion pa nos Comunidad ofwel de voedselbank, een hoog aantal verzoeken voor ondersteuning met voedselpakketten. De voedselbank bestaat al vier jaar. In die tijd heeft de stichting 1560 families, ofwel bijna 4000 mensen, voorzien van voedselpakketten. Die pakketten zijn van groot belang voor mensen die op eigen kracht geen levensmiddelen kunnen kopen, aldus het jaarverslag.

Gezinsproblemen

De afdeling Seccion Bida y Famia, sectie Leven en Gezin van Directie Sociale Zaken, noemt als grootste onderliggende reden voor relatieproblemen, de samenstelling

van het gezin. Een gebroken of nieuw samengesteld gezin veroorzaakt in de meeste gevallen problemen binnen een familie.

Voor dik 22 procent van de totale gezinshulpvraag die bij Directie Sociale Zaken vorig jaar binnenkwam, ging het om partnerproblemen. Daaropvolgend komt met 18,5 procent de vraag om bijstand voor problemen tussen ouder en kind. 23,4 procent van de hulpvragen hebben te maken met mishandeling en huiselijk geweld en levensfaseproblemen met 12,8 procent en stemmingsproblemen met 11,5 procent sluiten de top vijf. Onderliggende factoren die deze rangschikking beïnvloeden zijn op de eerste plaats een gebroken gezin of een nieuwe samenstelling.

Problemen tussen ouder en kind, verwaarlozing en mishandeling, een partner en alcohol en drugs hebben daarnaast ook hun impact op het ontstaan van de vijf grootste problemen binnen het gezin. In 2012 kwamen 307 nieuwe aanvragen binnen bij de afdeling. De grootste groep verwijzers van klanten naar Directie Sociale Zaken zijn de huisartsen, maar ook de maatschappelijk werkers op scholen, stichtingen en Buro Sostenemi leveren klanten aan voor de afdeling Leven en Gezin. Van die verwijzingen werden 156 mensen daadwerkelijk behandeld, naast de 104 lopende klanten van het jaar ervoor. In tweederde van de gevallen betrof het vrouwen, de mannen namen een kwart voor hun rekening.

Pensioenen

In 2012 bedroegen volgens de Sociale Verzekeringsbank (SVB) de afdrachten van de AOV-premie een totaal van 196.669.000 florin. Een totaal van 240.492.000 florin werd uitgekeerd. In 2011 werd 176.272.000 florin aan premies geëind terwijl 224.458.000 werd uitgekeerd.

PPA

Deze partij wil pensioenen belastingvrij maken en de mogelijkheid bestuderen om een aanvullend pensioen in te voeren. PPA wil de gevolgen van vergrijzing op de AOV-fonds bestuderen. Ook wil de partij ouderen op basis van hun inkomen subsidie geven op hun kosten voor stroom en water.

AVP

De partij wil de pensioensleeftijd aanpassen. Een leeftijd wordt niet genoemd in het partijprogramma. Ook moeten de pensioenen worden aangepast in het kader van de nieuwe wet voor algemene pensioenen. Om de pensioenpremies – mede vanwege de veranderde levensverwachting op het eiland - in de toekomst betaalbaar te houden, wil AVP in een volgende regering verder gaan met hervorming van onder meer de AOV. In 2010 werd samen met de sociale partners in een Sociaal Dialoog de 'eerste fase' van hervormingen

doorgevoerd. Een tweede fase moet nu, ook aan de hand van een Sociaal Dialoog, worden opgezet. Wat in deze tweede fase moet gebeuren, staat echter niet vermeld.

PDR

Pensioenen worden op tijd uitbetaald en er wordt gekeken naar manieren om hun kosten te verlagen, zoals kortingskaarten voor gepensioneerden op overheidsdiensten. Gepensioneerden die verder willen werken, hoeven minder belasting te betalen.

UPP

Hervormingen in de pensioenfondsen moeten plaatsvinden op grond van een Nationaal Dialoog. Anders dan bij een Sociaal Dialoog doen naast sociale partners ook andere partijen eraan mee. Gezonde overheidsfinanciën dragen bij aan het stabiel houden van de pensioenfondsen. Er moet een controle komen – inclusief kliklijn voor werknemers –

op de afdracht van de AOV-premies door werkgevers. Werkgevers in de privésector moeten kunnen tonen dat hun werknemers een pensioensregeling hebben.

MEP

Gepensioneerden krijgen onder MEP hun AOV-uitkering

belastingvrij. Voor wat betreft een mogelijke aanpassing van de pensioensleeftijd houdt MEP zich op de vlakte. Partijleider Evelyn Wever-Croes verklaarde onlangs eerst een evaluatie te willen van de 'reële economische situatie' voordat er besluiten worden genomen.

RED

RED maakt geen melding van wat zij precies wil doen met de pensioenfondsen. Wel geeft de partij aan op grond van de vergrijzing een integraal beleid voor ouderen na te streven, onder meer met de oprichting van een Bureau voor Ouderenzaken.

Ziektekostenverzekering AZV

Zorgverzekeraar AZV heeft in de afgelopen jaren te kampen gehad met tekorten. Volgens het jaarverslag van 2012 werd afgesloten met een exploitatie-tekort van 2,7 miljoen florin. Ten opzichte van 2011 zijn de zorgkosten met 3,1 procent toegenomen. In de kaderbrief van de minister van Volksgezondheid uit 2010 staat dat de totale kosten voor AZV in 2011 met 1 procent zouden groeien. In 2012 zouden de kosten met 1,9 procent groeien en in 2013 met 3,3 procent. AZV heeft het zorgbeleid ook hierop afgestemd. Toch werd in 2012

een groei van de kosten geregistreerd van 3,1 procent. De bijdrage van de overheid voor AZV zou volgens de kaderbrief 130 miljoen florin bedragen. Dit werd echter 117,7 florin.

PPA

De partij wil de uitgaven van AZV verlagen en in toom houden. Tegelijkertijd wil de partij het zorgpakket verbeteren, hoe staat niet in het programma.

AVP

De partij wil samen met de sociale partners aan de hand van een Sociaal Dialoog verder gaan met hervorming van

het ziekenfonds. Deze moet, mede in het kader van de vergrijzing, efficiënter worden gemaakt. Welke hervormingen precies worden niet genoemd in het partijprogramma.

PDR

Voor wat betreft zorgverzekeraar AZV heeft PDR geen punten in haar programma staan.

UPP

Deze partij wil een hervorming van het AZV-fonds, met als voorwaarde dat de kwaliteit van de zorg, met name aan

ouderen, op peil blijft. De partij stelt dat in het verleden al is geprobeerd om het fonds van AZV onder te brengen bij een grote internationale verzekeraar. Dit zou de duurzaamheid en stabiliteit van het fonds ten goede komen. Ondanks dat dit in het verleden niet is gelukt, wil UPP dit in een volgende regering blijven proberen. Gezonde overheidsfinanciën dragen bovendien bij aan het stabiel houden van het fonds. Er moet een controle komen – inclusief kliklijn voor werknemers – op de afdracht van de

zorgpremies door werkgevers

MEP
Er moeten hervormingen plaatsvinden bij de ziektekostenverzekeraar, maar deze moeten niet ten koste gaan van de zorg aan de bevolking. Gepensioneerden betalen met MEP aan de macht een lagere premie aan de hand van een glijdende schaal.

RED

De partij heeft geen specifieke punten in haar programma staan met betrekking tot het fonds van AZV.

Stem voor iets nieuws...
Stem anders...
Stem UPP...

Aruba heeft de afgelopen 12 jaar genoeg gehad aan een meerderheidsregering. Het is nu tijd voor een coalitieregering en de UPP staat hier klaar voor. Middels "Good Governance" willen wij de regels voor behoorlijk bestuur versterken alsook aan bestuurlijke hervormingen werken.

Dr. Raymond R. Hernandez

Onze actiepunten zijn te vinden op: <http://www.upparuba.com>

PPA: Ban Salba Aruba

Partido Patriótico di Aruba is een sociaal-democratische partij. De economische crisis is bij deze verkiezingen een centraal thema voor de partij, vandaar dat de leus 'Ban Salba Aruba' (laten we Aruba redden). De partijprogramma is overzichtelijk in een voor de partij zo kenmerkende landkaart aangegeven. Met een masterplan voor de economie en een algemeen masterplan voor onderwijs, volksgezondheid, veiligheid, justitie, sport, cultuur en infrastructuur. Zie voor het programma www.ppa-aruba.org.

1	
1. Nisbet, Benedict J.M.	ARUBA
2. van der Biezen geb. Ridderstaat, Maria A.	ARUBA
3. Amelo geb. Hennep, Diana L.	ARUBA
4. Jones, Dean A.	ARUBA
5. Woodley, Jacqueline V.	ARUBA
6. Croes, Roland O.	ARUBA
7. Bennett, Charles E.E.	ARUBA
8. Burke, Indira V.	ARUBA
9. Peterson, John R.	ARUBA
10. Marchena, Angelo A.	ARUBA
11. Illis, Roy Eldred	ARUBA
12. Violenus, Diomedes J.	ARUBA
13. Hassell, Malcolm L.	ARUBA
14. Burleson geb. Werleman, Darlise J.	ARUBA
15. Lampe, Franklin H.	ARUBA
16. Lemmers, Merelynn N.R.	ARUBA
17. Wilson, Rafael	ARUBA
18. de Haset, John K.	ARUBA
19. Croes, Julio I.	ARUBA
20. Carti, Cargyle B.A.	ARUBA
21. Hagens, Edward G.	ARUBA

AVP: Bon Trabao. Ainda Falta

De Arubaanse Volks Partij (AVP) is een christendemocratische partij en heeft de afgelopen vier jaar geregeerd. De partij staat voor een solidaire, veilige, harmonieuze, weerbare en duurzame samenleving. In de verkiezingen wordt teruggeblikt op wat is bereikt zoals economische herstel aan de hand van een groot aantal projecten voor stedelijke en wijkvernieuwing, de Green Gateway en hervormingen voor het sociale zekerheidsstelsel. Maar het werk is nog niet af en de focus ligt nu op verdere vooruitgang en welzijn. Het programma en actiepunten staan op www.avp.aw.

2	
1. Eman, Michiel Godfried	ARUBA
2. Sevinger, Oslin Benito	ARUBA
3. De Meza, Mike Eric	ARUBA
4. Oduber, Otmar Enrique	ARUBA
5. Croes, Pauldrick François Teodoric	ARUBA
6. Dowers, Arthur Lawrence	ARUBA
7. Wyatt geb. Ras, Melvin Glorinda	ARUBA
8. Hooyboer geb. Winklaar, Michelle Janice	ARUBA
9. Yrausquin, Juan David Elias	ARUBA
10. Velasquez, Clarisca Nereida	ARUBA
11. Schwengle, Carlos Alex	ARUBA
12. Sneek, Alfred Marlon	ARUBA
13. Croes, Désirée Geneviève	ARUBA
14. Varlack, Lorna Casandra	ARUBA

15. Rasmijn, Donald Raymond	ARUBA
16. Herdê, Gervais Rene	ARUBA
17. Tromp, Melvin Atanacio	ARUBA
18. Kelly, Jeffrey Clifton Gilbert Paul	ARUBA
19. Dammers, Christiaan Gerard	ARUBA
20. Arends geb. Reyes, Jennifer Justine	ARUBA
21. Roos, Norman Ceril	ARUBA
22. Janssen geb. Frank, Deyanira Ludwina	ARUBA
23. Bufalini geb. Rasmijn, Malayka Caroline	ARUBA
24. Dirks, Richard Alexander	ARUBA
25. Lopez, Tyson Osborn	ARUBA
26. van der Biezen, John Fitzgerald	ARUBA
27. Howell, Alvin Alfonso	ARUBA
28. Maduro, Robert Frank	ARUBA
29. Lopez geb. Tromp, Marisol Juliette	ARUBA

RED: Aruba, Bo Por!

RED Democrático is een non-conformistische partij die het afgelopen jaar een grote verandering heeft gemaakt naar een partij die zich voor een beperkt aantal thema's hard maakt. Het partijprogramma bestaat uit vijf actiepunten waarbij het respect voor de rechten van mensen centraal staat en een zesde punt waarbij ze opnieuw pleit voor vakministers. Zie voor het programma www.redaruba.org.

6	
1. Lampe, Armando R.	ARUBA
2. Croes, Ricardo S.	ARUBA
3. de Kort, Rudolf E.O	ARUBA
4. Quilotte, Melvin T.	ARUBA
5. Zijlstra, Fejite M.A.	ARUBA
6. Rasmijn, Adislao M.	ARUBA
7. Halley, Roxanna N.	ARUBA
8. Hoftijzer, Robert J.	ARUBA
9. Peña, Marcel A.	ARUBA
10. Tromp, Mijenou D.	ARUBA

Un partido nobo y diferente...

Good Governance
Arubianisacion
Innovacion di enseñansa
Realisacion di hospital
pa San Nicolas

Drs. C.A.S.D.
"Booshi" Wever

<http://www.upparuba.com>

UPP: Aruba Ta Nos Tur!

Union Patriotico Progresista (UPP) is een nieuwe partij, een initiatief van politicus Booshi Wever. Bij deze partij staan de menselijke waarden centraal, gebaseerd op de universele verklaring van de rechten van de mens van de Verenigde Naties. Een belangrijk punt is verbetering van het democratisch proces, goed bestuur en in haar campagne is geen ruimte voor valse beloften. Een verenigd Aruba is het doel van de partij. Voor het programma en de actiepunten: www.upparuba.com.

4	
1. Wever, Candelario A.S.D.	ARUBA
2. Hernandez, Raymond R.	ARUBA
3. Boekhoudt geb. van den Ham, Maria R.	ARUBA
4. de la Cruz Cruz, Ignacio R.R.	ARUBA
5. de Ruijter, Jan G.	ARUBA
6. Talboom, Johannes G.A.	ARUBA
7. Lampe, Michael D.	ARUBA
8. de Kort, Benny N.	ARUBA

MEP: Aruba Merece Mihor

Movimiento Electoral di Pueblo (MEP) is een sociaaldemocratische partij gebaseerd op christelijke normen en waarden. De partij vindt vooral dat Aruba beter verdient (Aruba Merece Mihor) ten aanzien van de economische thuissituatie, de economie van het land, kwaliteit van leven, veiligheid, gezondheid, financiën en onderwijs. Het programma en actiepunten staan op www.mep.aw.

5		ARUBA	
1. Wever geb. Croes, Evelyn C.	ARUBA	17. Koolman, Joe G.	ARUBA
2. Romero, Crispin V.J.	ARUBA	18. Bergen, Luigi D.	ARUBA
3. Ruiz geb. Maduro, Xiomara J.	ARUBA	19. Gibbs, Jean-Paul L.	ARUBA
4. Besaril, Guilfred F.	ARUBA	20. Jacobs, John Francis	ARUBA
5. Thijsen, Juan E.	ARUBA	21. Croes, Gerrit	ARUBA
6. Oduber, Danguillaume P.	ARUBA	22. Croes, Stephanie M.	ARUBA
7. Briesen, Edison	ARUBA	23. Maduro, Karel A.J.	ARUBA
8. Tromp geb. Lee, Shailiny M.	ARUBA	24. Croes, Gerick A.	ARUBA
9. Giel, Carl R.A.	ARUBA	25. Richards, Amy P.	ARUBA
10. Werleman, Mario F.	ARUBA	26. Richardson, Rudy R.	ARUBA
11. Croes, Arondino R.B.	ARUBA	27. Kock, Ronwayne L.	ARUBA
12. Sint Jago, Gisele B.M.	ARUBA	28. Farro, Patrick S.	ARUBA
13. Croes, Jan Hendrik	ARUBA	29. Croes, Glenbert F.	ARUBA
14. Leo, Daniel F.P.	ARUBA		
15. Vrolijk, Edgard G.A.	ARUBA		
16. Christiaans geb. Yarzagaray, Louissette J.			

PDR: Get Real

Partido Democracia Real (PDR) zegt bij deze verkiezingen voor alles te staan wat ze tijdens de campagne naar voren brengt. En dat ze die zaken ook - indien in de regering gekozen - zullen waarmaken (Get Real). Op transparantie wordt dus veel de nadruk gelegd en ook 'een andere aanpak' waarbij de mening van de burger telt. Het partijprogramma is te vinden via Facebook/VotaPDR.

3		17. Palm, Constant	
1. Bikker, Andin C.G.	ARUBA	T.W.A.A.	ARUBA
2. Tromp, Alonso I.	ARUBA	18. Jones, Haime E.	ARUBA
3. Wernet, Gilbert S.	ARUBA	19. Tromp, Porfilio A.	ARUBA
4. Faro, Maisa M.M.	ARUBA	20. Ramos Clase, Felix P.	ARUBA
5. Ras, Hipólito E.	ARUBA	21. Lie-Kwie, Kieng-Sang B.	ARUBA
6. Boezem geb. Geerman, Irena R.	ARUBA	22. Trimon, Rashid J.G.L.	ARUBA
7. Mackay, Phaidra W.	ARUBA	23. Coffie, Zuleika Z.	ARUBA
8. Erasmus, Darlaine B.	ARUBA	24. Maduro, Sergio T.	ARUBA
9. Martes, Milo A.	ARUBA	25. Roos, Angelo J.	ARUBA
10. Rosel, Crispino E.R.	ARUBA	26. Acosta, Henry G.	ARUBA
11. Stamper, Bernadino F.	ARUBA	27. Belgarde, Natacha	ARUBA
12. Britten, Carlwyn J.	ARUBA	28. Dubero, Augusto J.J.	ARUBA
13. Kock, Joseph A.	ARUBA	29. Gomes, Lisette J.	ARUBA
14. Von Kriegenbergh, Randy E.	ARUBA		
15. Dijkhoff, Raymundo A.C.F.	ARUBA		
16. Goeloe, Ilario B.	ARUBA		

Diana L. Amelo Hennep Een integere, dynamische en professionele dame bereid om grote problemen van ons land Aruba op te lossen

Geboren op Aruba. Diana is opgegroeid in de wijk Dakota en is daar weer gaan wonen. Haar moeder is in Suriname geboren en woont al bijna 50 jaar hier. Beide ouders hebben in het onderwijs gewerkt en zo de nieuwe generatie gevormd. Diana is opgevoed met veel gevoel voor ethiek en moraal. Ook is haar altijd de waarde van hard werken om je doel te bereiken bijgebracht. Geen afwachtende houding aannemen en om een gunst vragen. Toen Diana 19 was vertrok zij naar Nederland om haar opleiding te vervolgen. Aan de Universiteit van Amsterdam heeft ze de studie van fiscaal jurist afgerond. Na enige jaren gewerkt te hebben in Nederland kwam de wens om terug te keren naar haar eiland opzetten. Ze heeft gesolliciteerd en is na de benodigde onderzoeken aangenomen als adjunct inspecteur der Belastingen. Hierna is Diana gaan werken bij de Politie in de staf van de Korpschef. In 2007 is ze met de V.U.T. gegaan teneinde haar droom van een eigen bedrijf te kunnen verwezenlijken. Dinamo Consultancy werd opgericht en de eerste stappen als bedrijfsleider worden gezet. In 2009 nam Diana de uitdaging aan om te gaan werken bij het Kabinet Van De Gouverneur Van Aruba. Eerst heeft ze gewerkt als voorzitter van de hoorcommissie en daarna als senior consulaire medewerkster voornamelijk belast met naturalisaties. In 2012 na haar eenmanszaak omgezet te hebben in een N.V. is Diana weer voor zichzelf begonnen. Nooit is de gedachte bij haar opgekomen om zich met de politiek bezig te houden. Maar na gevraagd te zijn heeft ze bedacht dat de enige manier om je Land te helpen is 'steek je nek uit' en 'steek de handen uit de mouwen'. Dat dit op dit Eiland een risico nemen is deert haar niet ze heeft geen angst voor represailles. Omdat ze ervan overtuigd is dat we in een democratie leven. Als je ziet dat iets niet goed is dien je iets te zeggen of iets te doen. Niet aan de kant staan en kritiek leveren. Dit alles overwogen hebbende en de verkeerde koers van dit Eiland in ogenschouw nemende besloot Diana om iets te doen. Diana is bereid om tijd en aandacht besteed voor haar bedrijf op te offeren teneinde dit te doen. Enkele aandachtspunten met haar bijzondere interesse zijn; de Openbare Financien, Kleine bedrijven, arbeidsmarkt en vreemdelingenbeleid. Allen hebben ze grote problemen om op te lossen.

STEM PPA... DIANA UW KANDIDAAT #3

20% LOCAL DISCOUNT
VANAF 20:00 UUR

T: 527.1129
passions@thebeach.aw

Passions on the Beach restaurant moedigt de inwoners van Aruba aan om te stemmen en te kiezen voor onze toekomst en dat van onze kinderen.

				PPA		AVP		PDR		UPP		MEP		RED		TOTAAL
Nr. Std.	Naam Stembureau	Adres Stembureau	Aantal Kiezers	2009	2013	2009	2013	2009	2013	2009	2013	2009	2013	2009	2013	2013
1	Centro di Bario Noord	Noord	1369	5		472		96		-		258		65		
2	St. Anna School	Noord	1102	5		421		34		-		340		27		
3	St. Aloysius School	Noord	1244	20		449		53		-		274		85		
4	St. Aloysius School	Noord	1058	5		388		46		-		298		64		
5	Club Don Bosco	Noord	1183	-		374		58		-		272		77		
6	Colegio Felipe B.Tromp	Noord	1129	3		406		74		-		253		45		
7	Scol Primario Kudawecha	Noord	1191	5		355		46		-		398		55		
8	Scol Basico Washington	Noord	1306	10		440		77		-		361		45		
9	Scol Basico Washington	Noord	1174	9		447		62		-		321		65		
10	Bubali Sportclub	Noord	1157	5		436		83		-		274		54		
11	Colegio Ora Ubao	Tanki Leendert	1259	12		429		66		-		390		59		
12	Colegio Ora Ubao	Tanki Leendert	1329	8		472		77		-		436		56		
13	Maria Goretti College	Nune	1269	20		441		75		-		284		65		
14	EPB Oranjestad	Hato	1153	3		499		60		-		288		56		
15	Colegio Bon Bini	Madiki	1161	6		714		48		-		139		27		
16	St. Franciscus College	Madiki	1251	3		674		61		-		194		42		
17	Centro di Bario Playa Abou	Madiki	1256	3		679		51		-		217		30		
18	Club Aruba juniors	Oranjestad	1175	8		652		53		-		158		40		
19	St. Dominicus College	Oranjestad	1297	5		648		75		-		215		37		
20	Maria College Mavo	Oranjestad	1268	10		543		90		-		259		39		
21	Colegio EPI	Oranjestad	1123	7		523		69		-		225		56		
22	Scol Basicop Reina Beatrix	Oranjestad	929	7		493		60		-		129		21		
23	Colegio Arubano	Oranjestad	1041	3		538		68		-		183		37		
24	Pius X School	Dakota	1168	8		536		51		-		275		22		
25	Pius X School	Dakota	1115	7		645		34		-		168		25		
26	Fatima College	Dakota	1004	2		501		37		-		270		24		
27	Colegio Conrado Coronel	Morgenster	1361	7		530		74		-		259		56		
28	Colegio Conrado Coronel	Morgenster	1215	16		427		70		-		375		34		
29	Colegio Pastoo Kranwinkel	Paradera	1169	3		428		70		-		427		57		
30	Colegio Pastoo Kranwinkel	Paradera	1338	5		498		54		-		304		34		
31	Centro Caiquetio	Paradera	1277	8		458		58		-		426		51		
32	St. Verstandig Gehandicaptten Aruba	Piedra Plat	1268	10		387		74		-		513		49		
33	Emmaschool	Ayo	1227	3		319		48		-		559		44		
34	Emmaschool	Ayo	1209	3		297		58		-		552		43		
35	Maria School	Santa Cruz	1191	4		427		52		-		464		35		
36	Maria School	Santa Cruz	1252	3		225		55		-		640		47		
37	Centro do Formacion KIA	Santa Cruz	1096	2		341		51		-		400		53		
38	Colegio San Hose	Santa Cruz	1093	3		315		76		-		400		38		
39	EPB Santa Cruz	Santa Cruz	1142	9		255		69		-		599		45		
40	Cacique Macuarima School	Macuarima	1182	5		217		51		-		611		41		
41	Cacique Macuarima School	Macuarima	1083	8		202		43		-		576		40		
42	Colegio Laura Wernet-Paskel	Cadushi Largo	1257	6		207		60		-		681		53		
43	Scol Preparatorio Sabana Basora	Pos Chikito	1204	5		418		39		-		379		26		
44	Kukwisa School	Pos Chikito	1071	13		474		36		-		255		22		
45	Kukwisa School	Pos Chikito	1157	17		443		39		-		371		51		
46	Colegio Sagrado Curason	Savaneta	1302	11		370		35		-		454		24		
47	Colegio Sagrado Curason	Savaneta	1096	14		379		30		-		396		64		
48	Colegio Sagrado Curason	Savaneta	992	9		339		34		-		315		36		
49	Colegio Sagrado Curason	Savaneta	1234	2		379		43		-		457		31		
50	Scol Caiquetio	Cura Cabai	1048	21		527		29		-		229		16		
51	St. Michael's School	Brazil	1022	20		376		40		-		448		24		
52	EPB San Nicolas	San Nicolas	1211	21		472		34		-		368		19		
53	Comm. Pieter Boer School Basisschool	San Nicolas	1066	30		491		44		-		260		24		
54	Y.M.C.A.	San Nicolas	981	23		490		27		-		199		14		
55	Filomena College Mavo	San Nicolas	1136	31		470		37		-		288		15		
56	Comm. Gen. Abraham de Veer School	San Nicolas	1036	31		573		23		-		106		26		
57	Colegio San Nicolas	San Nicolas	930	31		451		15		-		232		15		
58	Politie Opleidinginstituut E.J. Vos	San Nicolas	1114	27		570		23		-		186		1		
59	Graf Von Zinzendorf Schoo	San Nicolas	1085	31		546		49		-		196		32		
totaal				611		26476		3144		-		19804		2378		

**ARUBA,
OP 27
SEPTEMBER
2013,
KIES VOOR
EEN
BETERE
TOEKOMST
VOOR DE
KOMENDE
GENERATIES**

Crispin 'Chris' Romero

Crispin 'Chris' Romero

ENSEÑANSA DI NOS JIUNAN NA PROME LUGAR

ARUBA MERECE MIHOR

Economie

Aruba herstelt langzaam van twee grote schokken in haar economie, namelijk de economische wereldcrisis en de sluiting van de raffinaderij. Het eiland is voor 80 procent afhankelijk van toerisme en daarmee ging het zo goed dat Aruba relatief minder te lijden had van de sluiting van de raffinaderij, erkenden ook internationale instituten. De Centrale Bank van Aruba heeft voor het eerste kwartaal van 2013 een afname van de economische groei gemeten van 0,2 procent. Ze voorspelt voor het hele jaar wel een groei van 2,6 procent (reëel). De regering ging uit van 5,1 procent groei, vervolgens van 3,5 procent. Het IMF verwacht 2,3 procent groei en voor volgend jaar 3 procent. Of Aruba er werkelijk op is vooruit gegaan? Critici zeggen dat het afgelopen tien jaar met meer mensen hetzelfde wordt verdiend (BNP/GDP) en dat we er per capita (hoofd van de bevolking) eigenlijk slechter af zijn.

PPA

Heeft een uitgebreid masterplan voor de economie om Aruba te 'redden'. Gaat uit van een gespreide ontwikkeling over het eiland. In het noordwesten moet het toerisme verder ontwikkeld worden met een toerisme-financieel en handelscentrum, een Arubaans kunstcentrum en in Tanki Leendert een nationaal museum. Oranjestad moet verder ontwikkeld worden tot een winkel, mode- en zakencentrum. Barcadera wordt de *hub* en *gateway* voor internationale handel met een Aruba World Trade Center, een plek om schepen op te knappen en voor afvalrecycling. St. Cruz/Paradera wordt de plek voor cultureel behoud met 2 hotels voor ecotoerisme in de buurt van Arikok waar ook een ezelwagen moet gaan rijden. Voor Pos Chiquito/Savaneta zijn er ook plannen waar een informatienetwerk moet komen, uitbreiding van het tv-stadion Telaaruba en een educatie- en visserijcentrum. San Nicolas wordt volgens PPA 'Our Caribbean Town' met toeristische attracties als het carnavalsmuseum/dorp, een *street car*, souvenirindustrie en een verse fruit- en vismarkt. Verderop is het San Nicolas Business Center en industrieel land (van de raffinaderij). Indien het niet loont om de raffinaderij te heropenen, zegt PPA, moet daar staal-, overslag en containerbedrijven komen. Daarnaast ziet ze plek voor drie hotels, golfbanen, sterrenwacht en doorontwikkeling van het kitesurfgebied.

AVP

De partij voorziet economische groei. Ze wil verder werken aan de Green Gateway als nieuwe economische pilaar. Aruba als handelschakel tussen Europa en Latijns-Amerika moet een totaal van 1800 nieuwe banen opleveren. Er moeten handelsakkoorden komen met zoveel mogelijk landen en commerciële partners in de

regio en Aruba moet vertegenwoordigd worden in Den Haag, Brussel, Miami, Panama, Colombia en Brazilië. Er moeten drie economische zones komen, een vrije zone in Barcadera, de speciale economische zone van San Nicolas en de Groene Zone in Eagle voor internationale bedrijven die handelen in duurzaamheid. Er komt een *pre-clearance* voor personen en vracht naar Europa en er komt een kenniscentrum op gebied van toerisme dat gericht is op de Latijns-Amerikaanse markt. Er wordt weer geprobeerd de registratie van buitenlandse vliegtuigen op Aruba van de grond te krijgen en landbouw wordt gestimuleerd. Lokale midden- en kleinbedrijven worden meer betrokken in projecten van de overheid. Een nieuwe rondweg rond Oranjestad moet zorgen voor nieuwe vestigingslocaties van bedrijven en er komt

microfinanciering. Voor de MKB-sector komt er een 'efficiëntere betere behandeling' van het verkrijgen van vergunningen voor goed geschoold personeel uit het buitenland, aangezien deze bedrijven daar moeilijk aan kunnen komen. En de partij gaat verder met stedelijke - wijkvernieuwingprojecten als impuls voor de economie.

PDR

Door het versimpelen van het proces om een bedrijf op te richten worden meer banen gecreëerd. Nieuwe bedrijven krijgen stimulering als ze een 'diversifiërende' werking hebben op de economie. De raffinaderij moet weer open. Er komt een nadruk op het aantrekken van via internet dienstverlenende bedrijven. Er komt een fonds voor de economische ontwikkeling van San Nicolas en andere districten. Film- en productiebedrijven die Aruba als filmlocatie gebruiken krijgen belastingvoordelen.

UPP

Mocht er olie of gas worden gevonden in de wateren rond Aruba dan is dit eigendom van het volk, aldus UPP. Aruba moet haar economie diversifiëren. Er moet gekeken worden in hoeverre hotels en bedrijven door Arubaanse fabrikanten en producenten kunnen worden voorzien. Arubaanse producten moeten echter ook van exportkwaliteit zijn. E-com-

merce moet worden aange- trokken en jonge bedrijven en starters moeten worden gestimuleerd met fiscale prikkels. Zij zullen moeten zorgen voor een nieuwe economische pilaar nu de raffinaderij gesloten is. Aruba moet een dienstencentrum kunnen worden voor de regio en een *hub* op gebied van lucht- en zeevaart. De haven van San Nicolas moet worden ontwikkeld nu de raffinaderij dicht is. De administratieve en commerciële sectoren moeten verder worden uitgebouwd en de toeristische sector verder versterkt. Landbouw, veeteelt en visserij moeten ook beter worden met nieuwe en goedkope productietechnieken. Kleine bedrijven krijgen ondersteuning. Lokale bedrijven moeten voorrang krijgen bij openbare aanbestedingen. San Nicolas en andere districten aan de oostzijde van het eiland worden veranderd in economisch bedrijvige locaties waar schone, hi-tech bedrijven zijn gevestigd.

MEP

Omdat de regering volgens MEP in de afgelopen vier jaar stelselmatig data over de financiële situatie achterhield, moet zogauw de gele partij aan de macht komt zo snel mogelijk een evaluatie plaatsvinden van de reële economische situatie. De raffinaderij in San Nicolas moet weer open. Er komen stimuleringsmaatregelen voor be-

drijven die hun panden opknappen en meer mensen in dienst nemen. Er moet actiever gewerkt worden naar het helpen van burgers – met name onderstandtrekkers – aan een baan, al dan niet via her- of bijscholing. Meer vrouwen moeten aan het werk en – ten behoeve van de productiviteit – het aantal werkuren moet omlaag. De economie moet worden gediversifieerd. Er moeten fabrieken komen voor producten komen die veel op het eiland worden gebruikt en landbouw, visserij, veeteelt en ambachtelijke producten hebben stimulering en bescherming nodig. Er komt een speciale bank voor starters in het midden- en kleinbedrijf. Aruba kan een centrum worden van internationale juridische dienstverlening en arbitrage. Medisch toerisme op gebied van plastische chirurgie en tandheelkunde behoeft verdere ontwikkeling.

RED

De partij ziet economische ontwikkeling vooral hand in hand met het helpen van de sociale onderklasse. Deze moeten gesteund worden via de landbouw, permacultuur en visserij. Ze pleit voor een coöperatieve supermarkt waar prijzen laag zijn om zo de kosten voor het levensonderhoud te verlagen. Daarnaast moet de middenklasse worden versterkt door het faciliteren van kleine bedrijven.

Toerisme

Het kan niet anders gezegd worden dan dat het toerisme de Arubaanse economie op de been heeft gehouden. Daarbij is het belangrijk om te vermelden dat met name cruisetoeristen en toeristen uit Venezuela voor de hoge cijfers hebben gezorgd terwijl de aantallen bezoekers uit de Verenigde Staten en Europa afnamen. De Amerikaanse markt trekt overigens weer aan. De eerste helft van dit jaar steeg het aantal verblijfstoeristen met 5,4 procent en het cruisetoerisme met 12 procent. Het verzelfstandigde toerismebureau ATA verwacht nu bovendien dat het verblijfstoerisme dit jaar 6 procent groeit in totaal en dat is het dubbele van zijn raming aan het begin van dit jaar. Ook voor 2014 is dat percentage voorspeld en voor het cruisetoerisme is de verwachting 20 procent groei, gelijk aan de projectie voor dit jaar. Overigens is op de verkiezingsdag, 27 september, World Tourism Day, uitgeroepen door de VN. Dit jaar is het thema toerisme en water omdat een duurzaam watergebruik ook in het belang van toerisme is. Op Aruba werd deze dag vandaag met een conferentie gevierd, vanwege dus de verkiezingen.

PPA
PPA wil de nieuwe sui generis-opzet van Aruba Tourism Authority (ATA) verbeteren. Aruba Tourism Advisory Board moet een meer actieve, controlerende rol krijgen. Een laagseizoen kan niet meer. Ze pleit voor meer conventie-toerisme, golftoerisme, medisch toerisme en met nadruk een toeristische ontwikkeling van San Nicolas. Er moet een kritische evaluatie plaatsvinden van het type toerist dat Aruba aandoet en van het marketingbeleid van ATA.

AVP
De regeringspartij wil de sector blijven versterken met nadruk op kwaliteit en duurzaamheid. Economisch voor-

deel moet echter niet alleen bij de hotels blijven maar ook aan de gemeenschap en het bedrijfsleven toekomen. De service moet worden verbeterd, met opleidingsinstituten en bewustmaking. Landbouw, kunst en cultuur moeten een grotere rol spelen in ons toerisme en San Nicolas moet verder worden ontwikkeld als cultureel erfgoed naar de toeristen toe. Stranden krijgen meer faciliteiten en de kustgebieden moeten meer toegankelijk en van betere kwaliteit zijn. Hoewel de minister van Toerisme eerder verklaarde dat er geen moratorium is voor hotels, noemt het partijprogramma dit wel. Om deze te bewaken legt de partij de nadruk op de ont-

wikkeling van kleine boetiekhotels, *bed & breakfasts* en nichesectoren. Niches moeten worden ontwikkeld en gediversifieerd om meer jonge vermogende toeristen aan te kunnen trekken. Ook moet het conferentietoerisme verder worden uitgebouwd, evenals het cruise-toerisme, met name in het laagseizoen. De stad vernieuwing in Oranjestad en Linear Park zijn bedoeld om cruisetoeristen langer in de hoofdstad te laten blijven om te winkelen. In de komende vier jaar wil AVP flink blijven investeren in uitbreiding en verbetering van de luchthaven en de ontwikkeling van het eiland als knooppunt tussen Europa en Latijns-Amerika.

PDR

PDR wil nieuwe toerismemarkten aanboren om zo minder afhankelijk te zijn van de Amerikaanse markt. Ook wil de partij nichemarkten en de regio aanboren, evenals cursustoerisme ontwikkelen. Een beter beleid is nodig voor bedrijven die op het strand opereren. De luchthavenbelasting binnen het Caribisch deel van het Koninkrijk moet naar beneden en er wordt gekeken naar mogelijkheden tot *pre-clearance* tussen de eilanden. De jaarlijkse heffing van de luchthaven op taxi's om gebruik te maken van haar faciliteiten wordt opgeheven.

UPP

Volgens UPP blijft de toeristische groei van Aruba ver achter bij die van andere landen zoals Curaçao, Puerto Rico, Bahamas en de Dominicaanse Republiek. UPP wil een toename zien van een miljoen tussenstop-toeristen uit Europa en Latijns-Amerika. Meer vluchten en boekingen betekent immers meer inkomsten. Aruba moet een imago krijgen van veel groen en een schone omgeving. Autowrakken moeten weg en verlaten gebouwen plat of gerenoveerd. Op de

plek van het oude Bushiri-hotel komen drie kleine boetiekhotels en het gebied tussen Bushiri en Oranjestad moet na de verhuizing van de haven worden ontwikkeld tot een toeristisch gebied van hoog niveau. San Nicolas wordt volgens de partij een bestemming met vijfsterrenhotels. Dit allemaal in een periode van vijf jaar. En UPP wil meer festivals en evenementen, internationale sportclubs die hier komen trainen en ontwikkeling van medisch toerisme. Qua toerismemarketing zal sociale media meer ingezet moeten worden.

MEP

MEP ziet het aantal toeristen en de kwaliteit ervan toenemen. Met name oudere toeristen die meer te besteden hebben. De markten die rendabel zijn moet Aruba zien te behouden en nieuwe markten aanboren, ook in de VS, Europa en landen als Brazilië en Chili. Nieuwe nichemarkten hebben de aandacht nodig. Cruisetoe- risten moeten hoteltoeristen worden. En ze wil meer toeristen aantrekken in het laagseizoen. Online marketing en klantenonderzoek behoeven uitbreiding en de banden met reisagenten verder versterkt. Recente extra belastingen op toeristen zoals de milieuheffing wil de partij herzien zodat Aruba minder wordt gezien als dure bestemming. Het imago van het product Aruba moet aan de hand van trainingen aan hotelwerknemers op peil worden gehouden. Gebieden waar veel toeristen komen, hebben betere verlichting nodig en met camera's worden bewaakt. Mond-op-mond reclame vanuit de toeristen die Aruba hebben bezocht moet worden gestimuleerd. Wijken en hun eigen attracties krijgen ook een rol in toerisme en typisch Arubaanse producten en culturele uitingen komen op de voorgrond. MEP wil meer cruiselijnen aantrekken en Aruba als thuishaven voor cruiseschepen aanbieden. Tenslotte wil MEP kijken naar het aantrekken van dure mega-jachtschepen om aan te meren.

RED

RED pleit voor boetiekhotels in Seroe Colorado, waar- bij Baby Beach en Rodgers Beach vrij toegankelijk blijven. Deze hotels zullen zich onder meer richten op medisch toerisme. De partij wil geen bouw van grote hotels meer.

1

EVERELYN
WEVER CROES

Stem 27 september voor verandering, de verandering die ons eiland nodig heeft. Jij en jouw familie verdienen beter. Stem geel, stem MEP.

Evelyn Wever Croes, partijleider MEP

/MEPofficial
WWW.MEP.AW

ARUBA MERECE MIHOR

Voor (V) of Tegen (T)						
	PPA	AVP	PDR	UPP	MEP	RED
Homohuwelijk	T	T	T	T	T	V
Windmolens Urirama	T	V	T	T	T	T
Legalisering medicinale marihuana	V	T	T	V	V	V
Verhoging pensioenleeftijd	V	V	T	V	V	V
Uitkleden basispakket AZV	T	T	T	T	T	T
Meer grote hotels (>100 kamers)	V	T	T	T	T	T
Hogere straf voor kindermisbruikers	V	V	V	V	V	V
Meer rotondes	V	V	V	V	T	V
Abortus	T	T	T	T	T	T
Euthanasie	T	T	T	T	T	T
Luchthaven 's nachts open	V	V	V	V	V	T
Verhuizing containerhaven Barcadera	V	V	V	T	V	T
Heropening olieraffinaderij SN	V	V	V	V	V	T
Alcoholleeftijd verhogen naar 18 jaar	V	V	V	V	V	V
Papiaments als onderwijstaal	V	V	-	V	V	V
Condoomautomaten op middelbare scholen	T	V	V	T	V	V
Prostitutie	T	T	T	T	T	V
Aanval op Syrië	T	-	V	T	T	T
Stemmen vanuit het buitenland	-	V	T	T	V	V
Meer fastfoodrestaurants	T	T	T	T	T	T
Meer immigranten	T	T	T	T	T	T
Geïnterviewden						
PPA= partijleider Benny Nisbet						
AVP= partijleider Mike Eman						
PDR = partijleider Andin Bikker						
UPP = partijleider Booshi Wever						
MEP = partijleider Evelyn Wever-Croes						
RED = partijleider Rudy Lampe						
deze vraag wilden ze niet beantwoorden -						

Onderwijstrends 2013

In 2013 staat 'zelf keuzes maken' en 'inspraak hebben' hoog in het vaandel. In dit artikel geeft communicatiebureau YoungWorks 10 trends. Weliswaar voor het Nederlands onderwijs, maar wellicht dat het Arubaanse onderwijsveld zich hierin ook kan

1. Devices in de klas

Het is niet meer de vraag of scholen ICT-toepassingen in de klas gaan gebruiken, maar hoe ze dat doen. De laptop, tablet of smartphone is steeds vaker aanwezig in het klaslokaal en docenten worden steeds meer uitgedaagd hun manier van lesgeven hier op aan te passen.

2. Flip je klas!

De 'geflippte klas' is relatief nieuw in het Nederlandse onderwijs. Leerlingen maken zelf keuzes in hun leerproces en docenten filmen hun eigen lessen. In 2013 durven steeds meer docenten het klassikaal lesgeven los te laten en hun klas figuurlijk op z'n kop te zetten.

3. Focus op de 21st century skills

De 21st century skills krijgen een prominentere plek in het onderwijs. Het onderwijs krijgt steeds meer de rol om jonge mensen vaardigheden te leren waarmee ze kunnen omgaan met de kansen die onze kenniseconomie en samenleving bieden.

4. Internet University

Wie heeft de universiteit nog nodig als 'ie internet heeft? Steeds meer jongeren leren allerhande vaardigheden die hen verder helpen in het leven via internet. Internet is de school en YouTube, Facebook en Pinterest de nieuwe klaslokalen.

5. PartYcipatie

In de wereld van festivals en feestjes, een belangrijke graadmeter voor de jongerencultuur, zien we dat jongeren steeds vaker het heft in eigen handen nemen. De mondigheid en creativiteit van jongeren in dit proces gaan scholen steeds meer benutten. Jongeren staan te trappelen om mee te praten!

6. De leraar professionaliseert

Ook docenten nemen zelf de touwtjes in handen. Het internet biedt een scala aan mogelijkheden om een eigen digitale leeromgeving te vormen. Docenten gaan zelf op zoek naar werk dat hen inspireert en vinden elkaar in online netwerken.

7. Elke school een eigen gezicht

Scholen gaan zich meer profileren: van technasium tot cultuurschool. Onder-

scheidend zijn is belangrijk en in 2013 grijpen steeds meer scholen dit onderwerp aan om mee naar buiten te komen.

8. Gamification in de klas

Games boeien jongeren.

Hoe kan het onderwijs leren van gamedesigners om de leerstof leuker en interactiever te maken?

9. Motiveren door verbinden

Naast aandacht voor training en talent blijft motivatie een belangrijk ingrediënt voor het ontwikkelen van talent. In 2013 staat excellentie dan ook weer hoog op de agenda. Wat is de rol van de docent in het

motiveren van leerlingen en hoe doen ze dat?

10. Meer aandacht voor jongens

De aansluiting tussen jongens en het onderwijs blijft een zorgenkindje. Hoe kan het onderwijs zorgen voor meer instroom van jongens voor de klas?

Bron: YoungWorks, een Nederlands bureau voor jongerencommunicatie.

Mi plan pa bo Salud

Dr. Alex Schwengle

- Miho calidad di cuida
- Baha tempo di espera cu 50%
- Miho cuida pa nos grandinan

Onderwijs

Minder dan 3 procent van de volwassen bevolking van Aruba analfabeet, aldus het CBS. Van de bevolking tussen de 15 en 59 jaar, heeft slechts 8 procent een hbo-diploma of hoger. De meerderheid (38 procent) heeft een opleiding op mavo/EPB-niveau. De zogeheten Education Index (per 2005) ligt op 0.94. Hiermee ligt Aruba in de middenmoot vergeleken met andere 'ontwikkelde landen'. Ter vergelijking, Nederland heeft (per 2007) een Education Index van 0.985 en staat hiermee wereldwijd in de top tien van landen met de hoogste educatie. De score van Aruba is vergelijkbaar met landen als Argentinië (plek 38), Antigua en Barbuda (plek 39), Guyana en Zwitserland (plek 42). Trinidad en Tobago doet het slechter met een (per 2007) index van 0.861. Ook Suriname en Jamaica hebben een lagere index, respectievelijk 0.850 en 0.834. Het laagste scholingsniveau behaalt het land Niger met een index van 0.282.

PPA
Onderwijs is prioriteit nummer 1. Oprichting van een ministerie van Onderwijs, Cultuur en Sport. Investeren van 6,5 procent van het BBP in onderwijs. Kritische analyse van de jaarlijkse onderwijsresultaten en -problemen. Onderwijs toegankelijk op elk niveau. Continuïteit in studies garandeert doorstroming. Een studiebeurs voor de tien beste studenten in elke sector (havo, vwo en EPI). Alle onderwijzers in vaste dienst. Strengere controle op naleving leerplicht. Volwasseneneducatie. ICT als integraal onderdeel van het onderwijsbeleid. Mavo-, havo-, vwo-school in Noord. Een taal instituut op academisch niveau. Een universiteit opzetten, gericht op zaken en commercie.

AVP
Gelijke kansen voor allen op het beste onderwijs. Obstakels, zoals taal, organisatie of oneigenlijke selectie, worden weggenomen. Goede

aansluiting op het Nederlandse onderwijs. Erkenning van Arubaanse diploma's binnen het Koninkrijk. Motiveren van leerkrachten door goede arbeidsomstandigheden, goede organisatie en training. Het opknappen van schoolgebouwen gaat door. Gebruik gaan maken van Arubaanse vaardigheden zoals multiculturaliteit, wereldburgerschap, multitalenten en buitengewone hartelijkheid/gastvrijheid. Structureel overleg tussen alle spelers in het onderwijs. Speciaal onderwijs vernieuwen en waar mogelijk verruimen. Bouw van nieuwe havo/vwo school in Noord. Aruba ontwikkelen tot kenniscentrum als onderdeel van de Green Gateway in samenwerking met de Universiteit van Aruba. Naschoolse opvang beschikbaar maken voor alle leerlingen tot 16 jaar.

PDR
Kinderen moeten schoolboeken van betere conditie en kwaliteit krijgen. Waar

nodig komt er een boekenfonds ter ondersteuning van ouders. Meer subsidie of assistentie voor ouders met weinig inkomen om te promoten dat alle kinderen die naar school gaan, een basisontwikkeling krijgen. Studiebeurzen voor studenten van ouders met weinig inkomen. Met deze beurs worden de studiekosten voor een opleiding op Aruba gedekt. Introductie van een 'zomerschool' voor studenten die een 'bespreekgeval' zijn. Hiermee moet het aantal zittenblijvers worden verminderd. Oprichting van een instituut ter voorbereiding op het Staatsexamen. Hiermee moet de kans worden gegeven aan degenen die een verdere studie willen doen en hun 'maximale potentie' willen bereiken, daar de kans voor krijgen.

UPP
Onderwijs voor iedereen, zonder uitsluiting. Rol van Papiaments zal aanzienlijk worden geïntensiveerd. Curriculum zal worden vastgesteld op doelen en behoeftes die Aruba voor zich stelt. Er moet een herontwerp komen van het onderwijs vanaf basisonderwijs tot universitair onderwijs en zorgen voor een goede inhoud en koppeling met verschillende systemen. Klassen moeten worden herontworpen, waar er toegang is tot internet, digitale media en moderne technologie zoals tablets, digiboards en andere middelen. Middels speciale programma's het lezen stimuleren in alle talen, via scholen en andere organisaties zoals Fundacion Lanta Papiamento, Funda-

cion Papiamento, Fundacion Bon Nochi Drumi Dushi, etc. Er moet meer faciliteiten komen op het schoolterrein om de sfeer op school aantrekkelijker te maken, zoals een (digitale) bibliotheek, computerruimte, educatief-culturele ruimte, kantine, auditorium, geschikte gymzaal en een ruimte waar onderwijspersoneel optimaal kan werken. Groepen met speciale behoeften (zoals dyslexie, autisme) zullen speciale aandacht krijgen. Het zogeheten MEGA-scholen project zal worden herzien. Er moet een 'kwaliteitsinstituut' komen dat onderdeel moet vormen van de Universiteit van Aruba. Het systeem van studiefinanciering moet worden herzien, waar onder meer de rente op de lening voor 100 procent van de belasting kan worden afgetrokken. Er zullen mogelijkheden of fiscale voordelen gecreëerd worden voor spaargelden voor het studeren. Bijscholingsprogramma's zullen worden gestimuleerd en er zullen fiscale voordelen komen voor werkgevers die die mogelijkheid geven aan hun werknemers.

MEP
Er zullen fondsen beschikbaar gesteld worden om het onderwijs te hervormen en het Papiaments zal de basis vormen voor het taalonderwijs. Het onderwijs wordt gedigitaliseerd. Op scholen zal het gebruik van internet gemeengoed worden en alle scholen zullen de beschikking krijgen over *smart/digi-boards*. Boeken worden grotendeels vervangen door

tablets en iPads. Het curriculum van de school zal aangepast worden waarbij het bewegingsonderwijs een integraal deel hiervan zal uitmaken. De schooltijden worden verruimd om in de namiddag ruimte te hebben voor handenarbeid, sport en andere expressievakken. Het beroepsonderwijs zal meer moeten gaan aansluiten op de arbeidsmarkt. Leerlingen en docenten krijgen meer professionele begeleiding zodat ze beter kunnen omgaan met sociale problemen. De docent kan zich zo meer richten op zijn lestaak. Er komt beleid om het pesten op school tegen te gaan. Ieder die recht op onderwijs heeft, moet dit ook krijgen. Kinderen waarvan de ouders geen schoolgeld of studiekosten kunnen betalen, zullen subsidie ontvangen zodat zij niet uitvallen. De prijs voor het afleggen van het Staatsexamen zal worden verlaagd zodat het betaalbaar is voor iedereen.

RED
Onderwijs gebaseerd op mensenrechten en de rechten van het kind. Het onderwerp mensenrechten wordt de basis van het curriculum van Universiteit van Aruba en ook van IPA waar opvoeders worden opgeleid die met kinderen moeten weten om te gaan. Het Papiaments krijgt haar welverdiende plaats binnen het onderwijs. Van belang is dat iedere Arubaanse burger haar taal goed spreekt en schrijft. Het kind leert vanaf de eerste klas basisschool in het Papiaments lezen en schrijven en kan haar vaardigheid in het Papiaments verder blijft ontplooiën. Daarnaast krijgt het kind ook vreemde talen waaronder Engels, Spaans en Nederlands. In de vijfde en de zesde klas wordt geleidelijk aan overgestapt op Nederlands als onderwijstaal omdat dit aansluit bij het voortgezet onderwijs. RED introduceert het systeem Club Escolar. Naschoolse opvang waarbij schoolgaande kinderen 40 uur per week onder professionele begeleiding op school huiswerk kunnen maken en deel kunnen nemen aan sport en culturele activiteiten. 10 procent van het BBP wordt geïnvesteerd om de achterstand binnen het onderwijssysteem in te halen alsmede verbetering van de kwaliteit van de docent te kunnen garanderen. Einddoel is om 30 tot 50 procent van de bevolking te brengen op het niveau van voortgezet onderwijs.

Alternatief onderwijsprogramma verkiezingen

U kunt niet op mij stemmen, maar als kiezer kunt u mijn programma Basis Onderwijs Voorgezet Onderwijs (BOVO) wel vergelijken met de onderwijskundige ontwikkelingen die politieke partijen op het oog hebben. Ik wil proberen mijn programma zo praktisch en simpel mogelijk aan u te presenteren, dus geen prachtige volzinnen die eigenlijk niets zeggen.

door
Leo Sybrandy

Over veel onderdelen van mijn programma-voornemens kunt u informatie terugvinden in de artikelen die de afgelopen maanden in de krant hebben gestaan. Aangezien er veel in het onderwijs moet veranderen zal mijn uiteenzetting meerdere artikelen omvatten. Ik probeer het programma 'synergetisch (?)' weer te geven, dus ga uit van een positieve rol van alle betrokken partijen.

Andere benadering van leerkrachten

Absolute voorwaarde voor verandering is dat leerkrachten, die nu vaak een uitgebluste laissez-faire houding hebben, weer de wil krijgen om tijd in school te stoppen. Dat leerkrachten weer het plezier en de mo-

tivatie terugvinden die ze deed besluiten leerkracht te worden. Directie Onderwijs heeft hierin een belangrijke rol. Er moet open kaart gespeeld worden. Op een positieve manier moet een beroep worden gedaan op de gemotiveerde hulp van leerkrachten, die nodig is om het onderwijs naar een hoger plan te tillen en kinderen gelukkiger te maken. Leerkrachten hebben waardering nodig en betrokkenheid speelt daarin een wezenlijke rol. Een financiële verbetering zou als 'start voor verandering' geen kwaad kunnen.

Einddoelen

Elke leerkracht begrijpt dat er doelstellingen moeten zijn. Wat willen we met kinderen bereiken? Voor het Voortgezet Onderwijs staan de cognitieve einddoelen

vast. Dat zijn de examens. De weg naar de examens toe is gestructureerd via methoden. Het begin van die methoden vormt de cognitieve einddoelen voor het Basis Onderwijs. Het moet niet zo moeilijk zijn om de cognitieve aansluiting BO-VO te optimaliseren. Behalve cognitieve zaken zijn er echter andere aandachtspunten, die eveneens op elkaar afgestemd moeten worden. Het uitgangspunt van onderwijs moet zijn: Totale Ontwikkeling...oftewel de ontwikkeling van een persoonlijkheid. Een kind moet zich sociaal en creatief ontwikkelen en daarnaast zijn er bepaalde vaardigheden die aandacht verdienen. Het gaat erom dat een kind 'goed in zijn vel zit'... momenten meemaakt van geluk, waardering, trots, tevredenheid. Alleen op de wereld is op sommige momenten prima, maar samen met anderen hoort er ook bij en moet eigenlijk de levensvreugde vergroten.

Verantwoordelijkheid

Om de einddoelen te bereiken heeft elke basisschool een ei-

gen verantwoordelijkheid. Elke school kan haar eigen route uitstippelen om de einddoelen van het BO in allerlei opzichten zo dicht mogelijk te benaderen. Een bestuur kan zich richten op 'optimale werkomstandigheden', de directeur heeft een stimulerende rol en de leerkrachten zijn enthousiast met hun werk bezig. De Inspectie moet zeker een controlerende taak hierin hebben, maar ook een hulpverlenende. Zij moeten de kwaliteit van het onderwijs bewaken en een school/

leerkrachten aanspreken op hun gedeelde verantwoordelijkheid. Daarnaast moet de Inspectie meedenken, stimuleren en mogelijkheden scheppen. Dit impliceert een andere benadering. De communicatie moet uitgaan van wederzijds respect en vertrouwen. Oude, vastgeroeste waarden moeten losgelaten worden. Zo moet er van het rooster afgeweken kunnen worden om maar een voorbeeld te geven.

Vervolg op pagina 21

KOERSWIJZIGING EN EEN EVENWICHTIGE MACHTSVERDELING IN HET PARLEMENT IS HOOGNODIG !!!

De PPA heeft een Algemeen en een Economische Visie voor 2013 tot 2017 alwaar de mens centraal staat.

- Onderwijs is Prioriteit no. 1.
- Ruime aandacht voor volksgezondheid en de rechten van de patient.
- Wij staan voor een fiscale hervorming.
- Ons economisch beleid stoelt op o.a diversificatie van ons toerisme.
 - A. MCI toerisme (congres).
 - B. Het bevorderen van gezondheid en welzijnstoerisme.
 - C. Het bevorderen van golftoerisme.
 - D. San Nicolas, onze Caribische stad en meer.
 - E. Sta. Cruz als culturele post-coloniale stad

- De PPA heeft verschillende alternatieven die t.z.t. een tweede en derde economische pijler kunnen vormen.
 - A. Aruba als **HUB, GATEWAY en Internationaal Trade** een visie van de PPA sinds de sluiting van de LAGO. Dankzij deze visie begon de PPA met de plannen die uiteindelijk zullen leiden tot een: Barcadera Containerhaven, Barcadera Free Zone en een Aruba World Trade Center.
 - B. Een allerlaatste poging om te geraken tot de heropening van de Raffinaderij zal ondernomen worden.
 - C. Als alternatief van een Raffinaderij heeft de PPA een visie voor een **Scheepsbouwindustrie/ diensten aan de scheepswereld en een staalindustrie.**

Neem op 27 september 2013 een INTELLIGENTE EN STRATEGISCHE beslissing. PPA een partij met een SOCIAAL DEMOCRATISCHE IDEOLOGIE.... Een partij met een ervaren Leider !! En een nieuwe capabele ploeg !! RED ONS LAND ARUBA STEM ORANJE STEM PPA !!

Een capabele en vernieuwde ploeg om Aruba te dienen !

mr. Maria A. van der Biezen
-Ridderstaat "Dudi"

JURIST Koyari, Noord.

Jacqueline V. Woodley
ITC Pos Chiquito

mr. Diana L. Amelo Hennep
FISCAAL JURIST
Dakota

Benedict J M Nisbet
POLITIEK LEIDER PPA
San Nicolas

drs. Dean Jones
EUROPESE STUDIES
Oranjestad

ARUBA MERECE MIHOR

SPEERPUNTEN, waar wij voor staan 2013 - 2017

EEN STABIELE ECONOMISCHE SITUATIE VOOR HET GEZIN EN HET VERLAGEN VAN DE KOSTEN VAN LEVENSONDERHOUD

- Uitbreiden van aantal producten in het pakket van primaire levensbehoeften waarop de overheid prijscontrole uitoefent en een strengere controle van de prijzen in de supermarkten. De prijs van water en elektriciteit verlagen door vanuit landen in de regio Hydro – energie te importeren via een onderzeese kabel.

MEER ECONOMISCHE ACTIVITEITEN EN HET SCHEPPEN VAN MEER ARBEIDSPLAATSEN

- We zullen alle middelen inzetten om de raffinaderij te heropenen, de introductie van een ontwikkelingsbank om zo een nieuwe generatie van entrepreneurs te stimuleren tot het opzetten van kleine en middelgrote bedrijven om zodoende arbeidsplaatsen te creëren en om producten "Made in Aruba" voort te brengen.

DE LEVENSKWALITEIT VAN IEDEREEN VERBETEREN

- We zullen het systeem bij het toekennen van bijstand revalueren en een strengere controle uitoefenen op de bijstandtrekkers en de meest kwetsbaren in onze gemeenschap op een effectievere wijze hulp verlenen zodat zij niet in nog meer problemen verzeild raken.
- Een protocol introduceren in geval van fysiek en seksueel misbruik van kinderen, jongeren en bejaarden zodat het slachtoffer en zijn/haar familie beter geholpen en ondersteund worden.
- Meer faciliteiten ter beschikking stellen voor de zorg van lichamelijke en geestelijke gehandicapten als ook revalidatiecentra met professioneel geschoold personeel. Het elimineren van discriminatie tegen gehandicapten die kunnen en willen werken en meer werkgelegenheid voor hen creëren.
- Er voor zorgen dat onze ouden van dagen in de bejaardentehuizen en thuis waardig worden verzorgd. Het subsidiebeleid herzien en de mogelijkheid om subsidie ter beschikking te stellen voor de zorg van ouderen die nog thuis verblijven.
- De belastingheffing op de AOV- uitkering elimineren zodat de gepensioneerden meer geld overhouden van hun pensioen. De AZV premie verlagen van de pensioengerechtigden met een inkomen naast het AOV- pensioen en die ze volgens een gliding scale moeten afdragen.

EEN VEILIGER ARUBA

- Een nationaal platform oprichten bestaande uit alle departementen die van doen hebben met de bestrijding van de criminaliteit en deze departementen verder profession-

aliseren, zoals Korps Politie Aruba, Openbaar Ministerie, KIA, CEA Reclassering, Sociale Zaken, Dienst Immigratie, Warda nos Costa en Douane. Dit platform zal besluiten moeten nemen hoe Aruba veiliger te maken en deze besluiten krijgen de hoogste prioriteit om uitgevoerd te worden.

- Een zeer strenge controle van onze grenzen zodat de illegale invoer van personen, drugs en wapens aan banden wordt gelegd met de inzet van o.a. radar, Maritieme Politie, Warda nos Costa, Kustwacht van Aruba, Dienst Immigratie en Douane.

- Het beleid zal gericht zijn op preventie i.p.v. van op repressie. Meer blauw op straat. Polis di bario, buurtagent, zal meer personeel en middelen tot zijn beschikking krijgen zodat hij met hulp van de buurtbewoners de buurt veiliger kan maken.

EEN BETERE GEZONDHEIDSZORG

- Meer huisartsen en specialisten aanstellen zodat elke burger die medische hulp nodig heeft deze ook snel krijgt. Het verplegend personeel en anderen die in de zorg werkzaam zijn worden uitgebreid en zal hun arbeidsvoorwaarden worden verbeterd. Het probleem wat betreft de erkenning van de diploma's van de medische studenten in de regio zal opgelost worden.
- Meer medische en Diagnostische Centra oprichten zodat direct medische hulp geboden kan worden wanneer dit nodig is, te beginnen met de upgradering van Centro Medico San Nicolaas tot een ziekenhuis. Op langere termijn dient elk district te beschikken over een Medisch en diagnostisch Centrum, waar ook dialyses kunnen worden uitgevoerd, zodat de medische zorg dicht bij de bevolking komt.
- Zorg van hoge kwaliteit en specifiek gericht op ouderen zonder leeftijdsdiscriminatie. Aruba heeft meer geriatrische artsen en personeel nodig om zorg van hoogstaande kwaliteit te bieden aan onze ouderen.
- Het tegengaan van (drugs- en alcohol) verslaving waarbij de aandacht meer gericht moet zijn op preventie door het aanbieden van een gezonde vrijetijdsbesteding en het zorg dragen voor centra waar de verslaafde begeleiding krijgt en kan afkicken.

HET BEHEERSEN VAN DE FINANCIËLE CRISIS

- Gedurende de eerste 30 dagen van de regeerperiode zal een commissie van Financieel Economische deskundigen een inventarisatie maken van de werkelijke financiële situatie waarin ons land verkeert en met het resultaat van deze inventarisatie en adviezen zal er overleg gepleegd worden met de sociale partners, het parlement en de bevolking. Dit zal leiden tot aanbevelingen wat betreft het stellen van prioriteiten en het kiezen van die zaken die in het eerste regeringsjaar de hoogst nodige aandacht verdienen.

- Het herfinancieren van onze schuld op zo'n manier dat het de koopkracht niet aantast. Waarbij de nadruk zal liggen op het verlagen van de interestvoet tegen welke we nu lenen.

- De overheidskosten zullen naar beneden bijgesteld worden te beginnen bij de ministeries. Er zullen andere prioriteiten gesteld worden waarbij onnodige kosten worden geëlimineerd.

- Het belastingstelsel zal vereenvoudigd en gemoderniseerd worden.

KWALITEITSONDERWIJS

- Er zullen fondsen beschikbaar gesteld worden om het onderwijs te hervormen en het Papiamentu zal de basis vormen voor het taalonderwijs en Nederlands als tweede taal.

- Het onderwijs wordt gedigitaliseerd. Op scholen zal het gebruik van internet gemeengoed worden en alle scholen zullen op termijn beschikking krijgen over smart – boards/digi – boards. Boeken worden grotendeels vervangen door tablets en i-pads.

- Het curriculum van de school zal aangepast worden waarbij het bewegingsonderwijs een integraal deel hiervan zal uitmaken. De schooltijden zullen verruimd worden zodat in de namiddag handarbeid, sport en andere expressievakken beoefend kunnen worden.

- Het beroepsonderwijs zal meer moeten gaan aansluiten op de arbeidsmarkt.

- Scholen hebben te maken met leerlingen met sociale problemen. Leerlingen en docenten zullen meer professionele begeleiding krijgen om hiermee te kunnen omgaan. De docent kan zich zo meer richten op zijn lesgeefstaak. Er zal beleid ontwikkeld worden om het pesten op school tegen te gaan.

- Het beleid zal erop gericht zijn dat een ieder, die recht op onderwijs heeft, dit ook krijgt. Kinderen die schoolgeld en andere onkosten i.v.m. hun studie niet kunnen betalen zullen subsidie ontvangen, zodat zij niet uitvallen. De prijs voor het afleggen van het Staatsexamen zal gereduceerd worden zodat een ieder dit kan bekostigen.

Op vrijdag 27 september zullen wij samen gaan bepalen hoe wij dit land achterlaten voor onze kinderen en hun kinderen. Bij deze verkiezingen gaat het erom of we ervoor kiezen om op dezelfde koers verder te gaan, de koers van financiële instabiliteit, werkloosheid, hoge kosten van levensbehoeften, onveiligheid, bijna mensonwaardige gezondheidszorg en onvoldoende kwaliteit in het onderwijs, of we kiezen voor een nieuwe koers. De MEP partij wil een nieuwe koers inzetten waarbij de mens weer centraal wordt gezet, en wij nodigen u uit om dit samen te doen. Samen staan wij sterk, samen zullen wij de nieuwe koers inzetten om zo een betere toekomst te bouwen voor onze kinderen en hun kinderen, want Aruba verdient beter.

Alternatief onderwijsprogramma verkiezingen

Vervolg van pagina 19

Aanvullende zaken

Een school moet meer financiële middelen krijgen, waarmee bepaalde onderdelen van de 'eigen school-route naar de einddoelen' praktisch kunnen worden. Hierbij kan ook een beroep gedaan worden op ouders, die zeker meer willen betalen voor een gelukkig, zich positief ontwikkelend, kind. Het 'Open school' principe, waar ouders welkom zijn en betrokkenheid gestimuleerd wordt, moet dan wel van toepassing zijn. De IPA moet inspelen op de ontwikkelingen en het programma daarop aanpassen...ook hier moet de Inspectie op toezien.

Sfeer, motivatie en ontwikkeling

Het onderwijs moet uitgaan van deze drie peilers. Grappig dat een niet specifiek onderwijsgegeven het allerbelangrijkste is: Sfeer. Een goed werksfeer levert beter werk op. Dat is niet alleen op een school het geval, maar dat geldt voor alle

instanties waar samenwerking gevraagd wordt. Op een school is er de directeur en het team, de teamleden onderling, teamleden en ouders, de leerkrachten met de kinderen en de kinderen onderling. Zij moeten allemaal met elkaar samenwerken, met elkaar communiceren, met elkaar omgaan. Hoe beter de sfeer tussen de betrokkenen, hoe groter de motivatie zal zijn en hoe meer je zult bereiken.

Aan het verbeteren en optimaliseren van de sfeer op een school moet veel meer tijd en aandacht besteed worden. Als elke school de vrijheid krijgt een eigen werkplan op te zetten en te ontwikkelen ('de eigen route naar de einddoelen'), waarbij elke betrokkene zijn aandeel heeft, dat ontstaat er een gevoel saamhorigheid en wordt de school voor een leerkracht 'zijn school'. Kinderen zien hoe de leerkrachten van een school met elkaar omgaan en verbinden daar conclusies aan.

Wat je geeft krijg je terug

Een goed gevoel om op school te zijn en je thuis voelen in een klas. Dat is absoluut wat een kind moet ervaren als je hem of haar aanspreekt op inzet, hulpvaardigheid, verantwoordelijkheid, medewerking, initiatieven nemen, betrokken zijn, de fantasie, gedrag, waarden en normen. Daarom is de belangrijkste taak van een leerkracht om daarvoor te zorgen. Praten met kinderen, uitleggen waarom, luisteren naar ze... maak grappen, relatieveer zaken, zorg voor afwisseling.

Voorkom dat het een saaie sleur wordt, ook voor jezelf! Onderwijs gericht op totale ontwikkeling brengt automatisch een veel gevarieerder programma, waarin kinderen een eigen bijdrage kunnen hebben door gebruik te maken van aanwezige talenten. Een kind dat veel aan het woord wil zijn kan zijn ei kwijt in presentaties en stukken toneel. Een kind met tekentalent wordt aangeboden voor zijn prachtige bijdrages op muurkranten en posters. Een kind dat schrijf-

vaardig is ontwikkelt de scenario's voor scènes die gespeeld kunnen worden. Een computer-freak zorgt voor een Powerpoint met verrassende flisten. Een groep die het klaslokaal omgetoverd heeft in een woestijngebied, omdat er een groepspresentatie gaat plaatsvinden...en zo zou ik een hele krant kunnen vullen. Betrokkenheid van de kinderen optimaliseert hun ontwikkeling op elk gebied.

Vervolg op pagina 22

KANDIDATENLIJST MEP ARUBA MERECE MIHOR

 EVELYN WEVER CROES #1	 CHRIS ROMERO #2	 XIOMARA RIUIZ MADURO #3	 GUILFRED BESARIL #4	 ADY THIJSEN #5	 DANGUI ODUBER #6	 EDISON BRIESEN #7	
 SHAILINY TROMP LEE #8	 CARL GIEL #9	 MARLON WERLEMAN #10	 ARONDINO CROES #11	 MIREILLE SINT JAGO #12	 ENDY CROES #13	 DANIEL LEO #14	 EDGARD VROLIJK #15
 SETTY CHRISTIAANS YARZAGARAY #16	 JOE KOOLMAN #17	 LUIGI BERGEN #18	 PAUL GIBBS #19	 FRANCIS JACOBS #20	 GERRIT CROES #21	 STEPHANIE CROES #22	 KAREL MADURO #23
 GERICK CROES #24	 AMY RICHARDS #25	 RUDY RICHARDSON #26	 RONWAYNE KOCK #27	 PATRICK FARRO #28	 GLENBERT CROES #29		

WWW.MEP.AW

Alternatief onderwijsprogramma verkiezingen

Vervolg van pagina 21

Leuke activiteiten

Sfeervolle gebeurtenissen versterken het positieve gevoel van een kind. In een klas even tussendoor een spelletje spelen, regelmatig als leerkracht laten zien wie je ook bent, een klas-avond en vooral kinderen in hun waarde laten en uitgaan van fouten mogen maken (geen bedreigingen en geschreeuw !!). Humoooooor.

Sfeervolle activiteiten kunnen onvergetelijk zijn. Bij mijn afscheid in Nederland konden alle oud leerlingen me vertellen wat er tijdens het eindkamp gebeurde. Ook een musical is een zeer memorabele activiteit. En wat denkt u van acties zoals 'de landing van de ruimtewezens'.

Ook met soortgelijke acties zou ik een krant kunnen vullen. Doen! Het draagt enorm bij aan het bereiken van de einddoelen en heeft een zeer positief effect op het gedrag van kinderen.

Leermiddelen

De overstap naar het ge-

bruik van moderne leermiddelen (whiteboard, computer, iPad e.d.) moet natuurlijk zo snel mogelijk worden gemaakt. Onderwijs gericht op totale ontwikkeling leent zich er ook uitstekend voor.

Het opsporen van informatie (onderzoek doen), het samenstellen van werkstukken en verslagen, Powerpoint-presentaties...maar ook training voor kinderen met bepaalde problemen en uitdagende opdrachten voor zeer goede leerlingen. Vooral de vakken aardrijkskunde, geschiedenis en biologie lenen zich hiervoor. Door het samenstellen van goed doordachte leerlijnen kunnen de moderne leermiddelen een toepasselijke rol krijgen. Een computerlokaal biedt in een dergelijke context zeker uitkomst.

De leerkracht

De rol van een leerkracht verschuift van lesgever naar begeleider. Tijdens werkvormen zoals een draaimolen heeft hij de mogelijkheid gedifferentieerde hulp te bieden. Hij weet de doelen die hij moet berei-

ken en heeft vrijheid om, in overleg met collega's, te zoeken naar nieuwe, betere werkvormen en benadering van kinderen. Succesvolle ervaringen kunnen gedeeld worden (ook met andere scholen). Het is het handig om een persoon of kleine groep de verantwoordelijk te geven voor het overzichtelijk maken van verbeteringen/vernieuwingen.

Nederlands

Nederlands is logisch berekend de schooltaal. Tenminste zolang alle materialen die gebruikt moeten worden in de Nederlandse taal zijn. De ouderwetse taalonderdelen luisteren, spreken en stellen moeten weer in ere hersteld worden. Ik bedoel hiermee ook dat ze op een rapport terugkeren en beoordeeld worden (want dat gebeurt haast nergens meer). Het stelonderwijs moet veel meer gericht worden op de fantasie en eraan kunnen creatieve verwerkingsvormen worden gekoppeld. Daarnaast is het goed als een kind in ontwikkeling kennis maakt

met verschillende leesvormen (leescircuit). In het VO wordt dit meer gestructureerd richting examen. De methodes moeten door de leerkracht op hun waarde geschat worden, waarbij het einddoel voor taal (Nederlands) centraal staat.

En verder...

Er moet erg veel gebeuren binnen het onderwijs. In mijn 'programma' staan zaken die ik als essentieel zie qua organisatie en onderwijskundig.

Natuurlijk wil ik op elke school het personeel dat nodig is of een schoolgebouw dat voldoet aan alle eisen die nodig zijn voor goed onderwijs.

Kern van de zaak is dat alle hoofden dezelfde richting op gaan wijzen. 'Het kind staat centraal' is een mooie kreet, maar wat bedoelt men ermee.

Natuurlijk staat het kind centraal op een school, maar dat moet inhouden dat er alles aan gedaan wordt om een kind dat te laten voelen. Hij komt op die school en is het belangrijkste. Natuurlijk begrijpt

hij dat er bepaalde regels en afspraken nodig zijn en dat er meer, even belangrijke, kinderen zijn. Geen probleem, juist fijn.

Ik wil afsluiten met een bekende: Geen woorden, maar daden.

Colofon

redactie

Sharina Henriquez

Arien Rasmijn

Alex Lacle

advertentie

Jan-Willem de Groot

Tiziana La Torre

opmaak

Lillian Cordilia

uitgeverij

Amigoe (Aruba) NV

XIOMARA RUIZ MADURO

3

'Laten we samen de beste keuzes maken die ten goede zullen komen aan de generaties van Aruba.'

Xiomara Ruiz Maduro, nummer 3 op de MEP lijst

ARUBA MERECE MIHOR

Milieu

De aanpak van milieubescherming en behoud, is bij vlagen afgelopen jaar aan de orde gekomen. Een van de grote discussies was de aanpak van illegale maar gedoogde grote vuilnisstortplaatsen, waar al meer dan 30 jaar geprobeerd wordt om iets tegen te doen. Na wat hobbels, is er een grote stap gemaakt in het verbieden en handhaven. NGO's kregen inspraak in de nieuwe milieuwet, ook uniek, alleen is het voorstel blijven liggen. Een grote stap is wel gezet in de richting van schone energie-opwekking en recycling. En de regering heeft voor het eerst een visie en harde deadline neergezet om in 2020 een volledig groene/duurzame economie te hebben.

PPA

De partij wil vooral aandacht vragen voor de klimaatveranderingen en de gevolgen voor Aruba. Een studie door Rijkswaterstaat (Nederland) zou dit verder in kaart moeten brengen. Verder staat ze voor een duurzame ontwikkeling, beleid ten aanzien van de natuurlijk bronnen, en preventie van en controle op verontreiniging. PPA is verder tegen windenergie omdat daarmee de energieprijzen niet naar beneden gaan en ziet een beter alternatief in het eveneens schone geothermische energieopwekking (aardwarmte).

AVP

In 2020 moet de energievoorziening 100 procent duurzaam zijn en is er sprake van een volledig groene economie. Dat betekent een transitie naar schonere energiebronnen. De partij wil van Aruba een proeftuin maken van nieuwe energietechnieken en een voorbeeld voor andere landen in de wereld zijn op dit gebied. De nadruk ligt dus met name op opwekking van schone energie door wind, zon en door gebruik te maken van zee-water voor verkoeling van hotels, ziekenhuis en andere grote gebouwen. Het restwa-

ter is dan voor de land- en tuinbouw en viskwekerijen. Ook het project om energie uit afval op te wekken moet gestalte krijgen. Voor meer milieubewustzijn wil de partij het concept Groene School uitbreiden.

PDR

De partij wil de milieuwetten in een modern jasje. En er moet een effectieve, duurzame oplossing komen voor de vuilstort bij Parkietenbos en het beleid voor afvalverwerking in het algemeen.

UPP

De bescherming van het milieu moet in bestaande wetten meegenomen worden dan wel in nieuwe. Zo pleit de partij voor een wet op de invoer van planten om zo nieuwe ziekten (insecten) te voorkomen. Ook is nodig om tot beleid te komen wat te doen bij grote milieurampen zoals olievernietiging; het afvalprobleem en voor de industrieën. De partij wil ook het onderwaterleven

beter beschermen en behouden. Sommige plekken op Aruba moeten via de Ruimtelijke Ordeningswet extra beschermd worden, zoals Urirama en Spaans Lagoen. Verder steunt UPP alternatieve schone energiebronnen waarbij ook de uitstoot van broeikasgassen door wordt beperkt.

MEP

Wil de Ruimtelijke Ordeningswet en met name de bestemmingsplannen gaan uitvoeren. Het gebied bij Alto Vista/Urirama moet natuurgebied blijven en dus ook geen bouw daar van windmolens. Er moeten meer fiets- en wandelpaden komen. Het verbranden van afval bij Parkietenbos moet onmiddellijk stoppen en de partij gaat op zoek naar een alternatief voor afvalverwerking. Er is wetgeving nodig om met name ook vuil in en rond huizen zoals auto-wrakken aan te pakken, met sancties. Natuurconservatie krijgt extra aandacht in het onderwijs en in wetgeving.

Verder ziet de partij dus een energie-alternatief in hydro-energie uit Zuid-Amerika die via een onderzoekabel wordt aangeleverd.

RED

Op korte termijn de wet Milieubeheer invoeren. Deze regelt de bescherming van zee, land en lucht tegen verontreiniging. En verbiedt vernieling van de natuur. In de wijken en op scholen moeten recyclecontainers komen en het volk moet zich meer bewust worden van afval. De partij pleit voor een afvalbeleid op basis van *reduce, re-use, recycle*. Gebruik van plastic zakken wordt verboden en er moet een betere infrastructurele verdeling komen om de overlast van stof, geluid, stank en straling te voorkomen. In het bouwbeleid voor huizen staat duurzaamheid centraal. Wie een bouwvergunning wenst, moet een groen gebied in het ontwerp meenemen. En in groengebieden moeten zoveel mogelijk fietspaden komen.

De Parlementaire Verkiezingen **2013** ARUBA

DEMOCRACIA REAL
VERITAS NUMQUAM PERIT

Stem anders.

Stem voor:

- PROFESSIONALITEIT
- OPLOSSINGEN
- EEN BALANS

#1
Andin Bikker

#14
Randy Von Kriegenbergh

MERVIN *Cares* **STEM #**
Partij AVP

*"Principieel en daadkrachtig voor
het volksbelang"*

Mervin Wyatt Ras | Stem # 7, partij AVP | Mervin.avp2013@gmail.com
 [Facebook.com/mervin.avp2013](https://www.facebook.com/mervin.avp2013)

Bon trabou,
ainda falta...

avp

Ik maak me sterk voor:

- De naleving van de rechten van het kind.
- Kwaliteitsverbetering van het leven van onze gezinnen,
- Ouderen, jongeren en vulnerabele groepen in de maatschappij.
- Bewustwording van onze gemeenschap met betrekking tot sociale en educatieve onderwerpen.
- Het creëren van kansen voor kinderen om hun talenten te ontwikkelen.
- Leiderschapskwaliteiten ontwikkelen en stimuleren onder de jeugd.

29 **marisol**

www.facebook.com/Marisol.Lopez.Tromp

 Find me on facebook